



**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
YALOVA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**YALOVA İLİ 2018 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
YALOVA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED ve Çevre İzin Şube Müdürlüğü**

YALOVA - 2019

ÖNSÖZ

Sanayinin gelişmesi ve hızlı nüfus artışıyla birlikte artan çevre kirliliği özellikle son yıllarda ciddi sorunlara sebebiyet vermektedir. Bu sorunların başında da maalesef insanların bilinçsiz davranışları gelmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma ile çevrenin korunmasının birbirinden ayrılmaz bir bütün olması dolayısıyla hepimizin doğayı koruma ve kullanma dengesi içerisinde bir büyüme anlayışına sahip olmamız gerekmektedir. Çünkü çevre de insan için üretim kadar vazgeçilmez bir nimettir ve çevrenin korunması mutlak surette hepimizin birinci önceliği olmalıdır.

İlimiz sahip olduğu doğal güzellikleri, termal kaynakları, temiz havası, doğal plajları ile coğrafi konumu nedeniyle başta İstanbul olmak üzere bölge illerine yaşanabilir bir şehir imajı çizmekte ve hizmet etmektedir. Bununla birlikte mevcut sanayi tesisleri yanı sıra kurulmakta olan OSB leri ile de bölgede sanayi yatırımının cazibe merkezi haline gelmektedir.

Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü olarak kurumsal misyonumuz olan ‘Doğal Çevreyi Korumak, sürdürülebilir çevre ile uyumlu hayat kalitesi yüksek şehirler ve yerleşkeler oluşturmak üzere planlama, yapım, dönüşüm ve çevre yönetimine ilişkin iş ve işlemleri düzenleyici, denetleyici, katılımcı ve çözüm odaklı bir anlayış’ altında çalışmalarımıza yön vermekteyiz.

2018 yılı Çevre Durum Raporu’nda ilimiz yerleşim alanları ve nüfus, hava, su, toprak ve arazi kullanımı, atıklar, gürültü ve titreşim, flora-fauna ve hassas yöreler, turizm, tarım ve hayvancılık, madencilik, enerji, sanayi ve teknoloji çevre eğitimi, çevre yönetimi ve planlama başlıkları yer almaktadır. Çevre Durum Raporları temsil ettiği ilin bütünsel ve güncel verilerle ortaya konulduğu kolay ulaşılabilir resmi bir kaynak statüsündedir.

Çevre Durum Raporu’nda sunduğumuz bu bilgilerin bir araya getirilmesi, güncellenmesi ve sizlere ulaştırılmasında emeği geçen, Müdürlüğümüz uzmanlarına ve raporumuzu destekleyen tüm kamu, kurum ve kuruluşlarına katkıları için teşekkür ederim.

Ümit YILMAZ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

| | <u>Sayfa</u> |
|---|--------------|
| ÖNSÖZ | ii |
| GİRİŞ | 1 |
| A. HAVA | 4 |
| A.1. HAVA KALİTESİ | 4 |
| A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER..... | 7 |
| A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR | 10 |
| A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI..... | 11 |
| A.5. EGZOS GAZI EMİSYON KONTROLÜ | 15 |
| A.6. GÜRÜLTÜ | 15 |
| A.7. TEMİZ HAVA EYLEM PLANLARI..... | 16 |
| A.8. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR..... | 16 |
| A.9. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 17 |
| B. SU VE SU KAYNAKLARI | 18 |
| B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ | 18 |
| B.1.1. Yüzeysel Sular | 18 |
| <i>B.1.1.1. Akarsular.....</i> | <i>18</i> |
| <i>B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....</i> | <i>18</i> |
| B.1.2. Yeraltı Suları | 23 |
| <i>B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri</i> | <i>24</i> |
| B.1.3. Denizler | 24 |
| B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ | 25 |
| B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU | 26 |
| B.3.1. Noktasal kaynaklar..... | 26 |
| <i>B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....</i> | <i>26</i> |
| <i>B.3.1.2. Evsel Kaynaklar</i> | <i>30</i> |
| B.3.2. Yayıllı Kaynaklar | 31 |
| <i>B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....</i> | <i>31</i> |
| <i>B.3.2.2. Diğer</i> | <i>31</i> |
| B.4. DENİZ KIYI SULARININ KİRLİLİK DURUMU | 31 |
| B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ..... | 32 |
| B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu..... | 32 |
| <i>B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti</i> | <i>32</i> |
| <i>B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti</i> | <i>33</i> |
| <i>B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.....</i> | <i>34</i> |
| B.5.2. Sulama | 35 |
| <i>B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı</i> | <i>35</i> |
| <i>B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı</i> | <i>35</i> |
| B.5.3. Endüstriyel Su Temini | 35 |
| B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı | 35 |
| B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı..... | 35 |
| B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI..... | 36 |
| B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri | 36 |
| B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri | 39 |

| | |
|--|-----------|
| B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler | 39 |
| B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması | 41 |
| B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ | 42 |
| B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar | 42 |
| B.7.2. Aritma Çamurlarının Toprakta Kullanımı | 42 |
| B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar | 42 |
| B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği | 42 |
| B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 43 |
| C. ATIK | 44 |
| C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ) | 44 |
| C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI..... | 46 |
| C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ..... | 47 |
| C.3.1. Eğitimler | 47 |
| C.3.2. Atık Getirme Merkezleri | 48 |
| C.3.3. Atık Miktarları | 48 |
| C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı | 49 |
| C.3.5. Ekipman | 50 |
| C.3.6. Kompost..... | 50 |
| C.4. AMBALAJ ATIKLARI | 50 |
| C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR..... | 53 |
| C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR..... | 55 |
| C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER..... | 56 |
| C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR..... | 57 |
| C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)..... | 58 |
| C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE) | 58 |
| C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR | 60 |
| C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR | 60 |
| C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları..... | 62 |
| C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül | 62 |
| C.12.3 Atıksu Aritma Tesisi Çamurları..... | 64 |
| C.13. TIBBİ ATIKLAR..... | 64 |
| C.14. MADEN ATIKLARI | 65 |
| C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 65 |
| Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI | 67 |
| Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR..... | 67 |
| Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 67 |
| D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK | 69 |
| D.1. FLORA | 69 |
| D.2. FAUNA..... | 90 |
| D.2.1. Memeliler | 90 |
| D.2.2. Kuşlar..... | 91 |
| D.2.3. Balıklar | 97 |
| D.2.4. Sürüngenler | 97 |
| D.2.5. Çift Yaşarlar | 98 |
| D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR | 99 |

| | |
|---|------------|
| D.3.1. Ormanlar | 99 |
| D.3.2. Milli Parklar..... | 99 |
| D.4. ÇAYIR VE MERA..... | 99 |
| D.5. SULAK ALANLAR | 101 |
| D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI | 106 |
| D.6.1. Harmankaya Tabiat Parkı | 107 |
| D.6.2. Delmece Yaylası Tabiat Parkı..... | 108 |
| D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME..... | 110 |
| E. ARAZİ KULLANIMI | 111 |
| E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ | 111 |
| E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA..... | 112 |
| E.2.1. Çevre Düzeni Planı | 112 |
| E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 113 |
| F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ | 114 |
| F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ | 114 |
| F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ..... | 115 |
| F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME | 116 |
| G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI..... | 117 |
| G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ..... | 117 |
| G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ..... | 118 |
| G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR | 118 |
| G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI | 119 |
| G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME..... | 119 |
| H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ | 120 |

ÇİZELGELER DİZİNİ

| | <u>Sayfa</u> |
|---|--------------|
| Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları..... | 5 |
| Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi | 5 |
| Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri..... | 6 |
| Çizelge A.4 – Yalova ilinde sürekli emisyon ölçüm sistemleri tesis ve baca sayısı | 7 |
| Çizelge A.5 - Yalova ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler | 9 |
| Çizelge A.6 – Yalova ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler | 9 |
| Çizelge A.7 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı | 9 |
| Çizelge A.8 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı | 10 |
| Çizelge A.9 – Yalova ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler | 11 |
| Çizelge A.10 - Yalova ilinde 2018 yılı Yalova istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)..... | 14 |
| Çizelge A.11 - Yalova ilinde 2018 yılı Altınova istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)..... | 14 |
| Çizelge A.12 - Yalova ilinde 2018 yılı Armutlu istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) | 15 |
| Çizelge A.13 - 2018 yılında Yalova ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı | 15 |
| Çizelge B.14 – Yalova ilinin akarsuları | 18 |
| Çizelge B.15 - Yalova ilinde mevcut sulama göletleri..... | 18 |
| Çizelge B.16 – Yalovada bulunan göletler ve çekilen su miktarları | 23 |
| Çizelge B.17 – Yalova ilinin yeraltı suyu potansiyeli..... | 23 |
| Çizelge B.18 - Atıksu deşarj miktarları..... | 26 |
| Çizelge B.19 - Yalova'da bulunan K.S.S. lerin iş yeri ve çalışan sayıları..... | 27 |
| Çizelge B.20 - Sanayi sicil belgesi alan firmaların sektörel dağılımı | 27 |
| Çizelge B.21 – Yalova ili kıyılarında Su Yönetim Birimleri | 32 |
| Çizelge B.22 - Kaynaklarına göre belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesine çekilen su miktarı | 34 |
| Çizelge B.23 – İçme ve kullanma suyu şebekesi ve arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısı ve nüfusu..... | 34 |
| Çizelge B.24 - İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı..... | 34 |
| Çizelge B.25 – Yalova ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atık su arıtma tesislerinin durumu..... | 38 |
| Çizelge B.26 – Yalova ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu | 39 |
| Çizelge B.27 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları | 42 |
| Çizelge B.28 - Yalova ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)..... | 42 |
| Çizelge B.29 - Yalova ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analiz sonuçları | 43 |

| | |
|---|-----|
| Çizelge C.30 - Belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri | 44 |
| Çizelge C.31 - YAKAB düzenli depolama tesisinde depolanan katı atık miktarları | 45 |
| Çizelge C.32 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler | 47 |
| Çizelge C.33 – 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri..... | 48 |
| Çizelge C.34 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı | 48 |
| Çizelge C.35 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı | 49 |
| Çizelge C.36 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar..... | 50 |
| Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri..... | 50 |
| Çizelge C.38 – Yalova ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları..... | 51 |
| Çizelge C.39 - Yıl bazında Yalova ilinde ambalaj üreticisi ve piyasaya süren sayısı..... | 52 |
| Çizelge C.40 - 2018 yılında Yalova ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı | 52 |
| Çizelge C.41 - 2018 yılında Yalova ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı | 52 |
| Çizelge C.42 - 2018 yılında Yalova ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı | 52 |
| Çizelge C.43 – 2018 yılında Yalova ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu | 53 |
| Çizelge C.44 - 2018 yılında Yalova ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum | 53 |
| Çizelge C.45 - Yalova ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı | 54 |
| Çizelge C.46 – Yalova ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları | 55 |
| Çizelge C.47 – Yalova ilinde 2018 yılında toplanan pillerle ilgili veriler | 56 |
| Çizelge C.48 – Yalova ilinde toplanan akümülatörlerle ilgili veriler (kg)..... | 56 |
| Çizelge C.49 – Yalova ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)..... | 56 |
| Çizelge C.50 – Yalova ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler..... | 57 |
| Çizelge C.51 - Ömrünü Tamamlamış lastik geri kazanım miktarı..... | 58 |
| Çizelge C.52 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (kg)..... | 58 |
| Çizelge C.53 - 2018 Yılında Yalova ilinde toplanan elektronik atık miktarı..... | 59 |
| Çizelge C.54 - Yalova ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı | 60 |
| Çizelge C.55 – Yalova ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri..... | 61 |
| Çizelge C.56 – Yalova ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı | 62 |
| Çizelge C.57 – 2018 yılında Yalova ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı | 65 |
| Çizelge C.58 – Yalova ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı | 65 |
| Çizelge C.59 – 2018 yılı itibariyle Yalova ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı | 66 |
| Çizelge Ç.60 – Yalova ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı | 67 |
| Çizelge Ç.61 – Yalova ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları | 67 |
| Çizelge D.62 - Yalova ilinde yayılış gösteren bitkiler | 69 |
| Çizelge D.63 - Yalova İline Ait Memeli Hayvan Türleri Listesi | 90 |
| Çizelge D.64 - Yalova İline Ait Kuşlar çizelgesi..... | 92 |
| Çizelge D.65 - Yalova İline Ait İç Su Balıkları Listesi..... | 97 |
| Çizelge D.66 - Yalova İline Ait Sürüngen Listesi..... | 97 |
| Çizelge D.67 - Yalova iline ait çift yaşar Listesi | 98 |
| Çizelge D.68 - Yalova ilinin orman alanı ve ağaç türlerinin yüzdesel oran dağılımı | 99 |
| Çizelge D.69 - Yalova iline ait 2018 yılı Şehir Ormanları..... | 99 |
| Çizelge D.70 - Yalova ilinde mera alanlar | 100 |

| | |
|--|-----|
| Çizelge D.71 - Hersek Lagünü Kuşları Listesi..... | 102 |
| Çizelge D.72 - Yalova ilindeki Tabiat Parkları..... | 106 |
| Çizelge E.73 – Yalova ilinde arazi kullanım sınıflandırması..... | 111 |
| Çizelge F.74 – Yalova İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı | 114 |
| Çizelge F.75 – Yalova ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları..... | 115 |
| Çizelge G.76 - Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı | 117 |
| Çizelge G.77 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları | 118 |
| Çizelge G.78 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı | 118 |

GRAFİKLER DİZİNİ

| | <u>Sayfa</u> |
|---|--------------|
| Grafik A.1 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği | 11 |
| Grafik A.2 – Yalova ilinde Yalova, Armutlu, Altınova istasyonları SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği | 12 |
| Grafik A.3 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği | 12 |
| Grafik A.4 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği | 13 |
| Grafik A.5 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği | 13 |
| Grafik A.6 - Yalova ilinde 2018 yılında yapılan gürültü şikayetlerinin değerlendirilmesi..... | 16 |
| Grafik B.7- Yalova Havzası yeraltı suyu seviye grafiği | 23 |
| Grafik B.8 – Yalova ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı..... | 24 |
| Grafik B.9 - Yalova ilinde 2017 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (m ³) | 33 |
| Grafik B.10 - Yalova ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı..... | 36 |
| Grafik B.11 – Yalova ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı..... | 37 |
| Grafik C.12 – Yalova’da 2018 yılında aylara göre hafriyat toprağı miktarı (m ³) | 46 |
| Grafik C. 13 – Yalova ilinde aylara göre inşaat yıkıntı atıklarının miktarı | 47 |
| Grafik C.14 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı | 47 |
| Grafik C.15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı | 49 |
| Grafik C.16 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı | 49 |
| Grafik C.17 – Yıl bazında Yalova ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı..... | 51 |
| Grafik C. 18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi | 53 |
| Grafik C.19 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde atık madeni yağ toplama miktarları* | 55 |
| Grafik C. 20 – Yalova ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (kg) | 56 |
| Grafik C.21 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (kg)..... | 58 |
| Grafik C.22 - Yalova ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (kg) | 59 |
| Grafik C. 23 - Yıllar itibariyle Yalova ilinde AEEE işleyen tesis sayısı | 59 |
| Grafik C.24 – Yalova ilinde 2018 yılı kül atıklarının yönetimi (ton) | 63 |
| Grafik E.25 – Yalova ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması | 111 |
| Grafik F. 26 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı .. | 114 |
| Grafik F.27 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı | 115 |
| Grafik F.28 – Yalova ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı | 116 |
| Grafik G.29 – Yalova ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı | 117 |
| Grafik G.30 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı..... | 118 |

Grafik G.31 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı 119

HARİTALAR DİZİNİ

| | <u>Sayfa</u> |
|---|--------------|
| Harita A.1 - İlimiz ve İlçe Sınırları | 1 |
| Harita A.2 – Yalova ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri..... | 10 |
| Harita B.3 - Ortaburun Göleti ve Gökçe Barajı haritası..... | 19 |
| Harita B.4 - Armutlu Göleti Haritası..... | 21 |
| Harita B.5 - YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası | 41 |
| Harita C.6 - AKSA Kojenerasyon Santralinin haritası..... | 62 |
| Harita C.7 – Yalova ilinde bulunan termik santrallerin yeri | 63 |
| Harita E.8 – Yalova ilinin Çevre Düzeni Planı | 112 |

RESİMLER DİZİNİ

| | <u>Sayfa</u> |
|--|--------------|
| Resim B.1 - Gökçe Barajı | 20 |
| Resim B.2 – Ortaburun göleti | 22 |
| Resim C.3 – Aksa Akrilik Kimya San. A.Ş. Termik Santrali | 64 |
| Resim D.4 - Hersek Lagünü..... | 101 |
| Resim D.5 - Hersek Lagünü (Flamingo)..... | 102 |
| Resim D.6 - Harman Kaya Tabiat Parkı | 107 |
| Resim D.7 - Delmece Yaylası Tabiat Parkı | 109 |

değişiklikleri meydana geldi. Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Kafkaslar' dan bölgeye gelenler oldu.

Zaman içinde Yalakova, Yalakabad gibi isimlerle tanımlanan Yalova kısa sürelerle Bursa'ya bağlanmasına rağmen uzun süre Karamürsel'e bağlı kaldı. 30.05.1926 tarih ve 877 sayılı kanunla nahiye haline getirildi ve Kocaeli vilayeti Karamürsel Kazası' na bağlandı.

Yalova Nahiyesi, Atatürk 'ün gelişinden sonra 09.12.1929 tarih ve 1533 sayılı kanunla kaza haline getirilerek İstanbul vilayetine bağlandı.

Yalova Kazası, 6 Haziran 1995 tarihinde 550 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Türkiye'nin 77 kodlu ili oldu.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayımına göre 2017 yılında Yalova'nın nüfusu 251.203 tir.

Marmara Bölgesi'nin doğu kısmında yer alan bu bölge, makro-klima tipi olarak Akdeniz iklim kuşağı içinde yer almaktadır. Bu iklim tipinin etkisi bilhassa yazın alanını genişletmekte ve Türkiye'nin büyük bir kısmını içine almakla birlikte, bölgesel farklar kendini hissettirmektedir. Bu şekilde Yalova ve çevresi, Marmara geçiş tipi veya Marmara iklimi olarak vasıflandırılan bölgesel iklim tipine girmektedir. Buna ek olarak bu tip içinde coğrafi etkenler ve lokal farkların olacağı doğaldır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve bol yağışlıdır. Deniz etkisinden dolayı %76 nem ortalamasıyla, nemli bir havaya sahiptir. Yalova'da yıllık ortalama sıcaklık 14,3 °C derecedir.

Bölge ekonomik açıdan gelişmiş olup turizm, sulu tarım ve sanayi en önemli geçim kaynaklarıdır. Gökçedere ve Üvezpınar köyleri civarında termal kaynaklar vardır.

İlde; kimya, enerji, akrilik elyaf, tekstil, tersane, temizlik kağıdı ürünleri, ambalaj, plastik, otomotiv yedek parçası, mermer, dondurulmuş gıda konusunda üretim yapan sanayi kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yalova'da; Çiftlikköy, Taşköprü, S.S. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler K.S.Sitesi, Kirazlı, Kaytazdere ve Yalova-Hersek Sanayi Siteleri olmak üzere toplu işyeri niteliğinde inşa edilmiş altı adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Bu altı küçük sanayi sitesinde yaklaşık 1300 küçük sanayi işletmesi faaliyet göstermektedir.

Altınova İlçesi'nde Tersaneler Bölgesinde 40 tersane (Altınova Tersane Girişimcileri) için yaklaşık 4 km lik bir sahil şeridi ayrılmıştır. Bu alanda yatırım yapan tersanelerden 35'i sanayi sicil belgelerini almış, 18'i üretime başlamıştır. Diğerleri de dolgu ve inşaat işlemlerine devam etmektedir. Altınova Tersane Girişimcileri bünyesinde bulunan 40 tersane haricinde bölgede 4'ü faaliyette olan 6 adet tersane daha bulunmaktadır.

İlimizde yaklaşık 5.000 çiftçi (Ziraat Odalarına kayıtlı) ailesi tarımla uğraşmaktadır. İlimizin tarım geliri daha çok meyvecilik, çiçekçilik ve seracılığa dayanmaktadır. İlde önemli tarımsal faaliyetlerden biri süs bitkileri yetiştiriciliğidir. Ülkemizde üretilen kesme çiçeğin 1/3'ünü karşılayan ilimizde süs bitkileri üretilmektedir. İhracat gelirleri açısından önemli bir yere sahip olan kesme çiçek üretimi yılda ortalama 144 milyon adettir. İç ve dış mekan süs bitkileri üretimi ise yılda yaklaşık olarak 13 milyon adet gerçekleştirilmektedir.

Hububat üretiminde buğday ilk sırada gelmektedir. Yem bitkileri üretiminde fiğ, sebze üretiminde hıyar ilk sırada yer almaktadır. Meyve üretiminde ise kivi, elma, zeytin ve şeftali üretimi ilk sıralardadır.

İlin turizm potansiyeli özellikle termal, deniz ve doğa turizmine yapılacak ilave tesisler ile bir taraftan istihdam alanların açılması, diğer taraftan turizmden beklenen gelirin elde edilmesi açısından çok önemlidir. Çınarcık İlçesi Kum Plajı, Esenköy ve Armutlu sahilleri, denize girmek için en çok tercih edilen sahil bandıdır. Yalova Termal Kaplıcaları ve Sudüşen Şelalesi (Termal İlçesi), Armutlu Kaplıcaları (Armutlu), Delmece Yaylası ve Çifte Şelaleler (Çınarcık/Teşvikiye), Karlık Yaylası ve Çaldere Şelalesi (Çınarcık/Esenköy), Hasanbaba Korusu (Çınarcık), Kurtköy Kapılı-Çınar Mesire Yeri (Yalova/Kurtköy), İstihkam Tepe Mesire Yeri (Yalova/Elmalık Köyü), Höyük Tepe Mesire Yeri (Yalova/Sugören Köyü) ilin doğal değerleridir. İlde bulunan Yürüyen Köşk ile Termal Atatürk Köşkü ise İlin Kültür ve Tabiat Varlıkları arasında yer almaktadır.

Yalova Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün çevre kısmı iki şube olarak yapılanmıştır:

- ÇED ve Çevre İzin Şubesi
- Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesi

ÇED ve Çevre İzin Şubesinde 1 Şube Müdürü, 1 Çevre Y.Mühendisi, 2 Çevre Mühendisi ve 1 Jeofizik Mühendisi; Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesinde, 1 Şube Müdürü, 2 Çevre Mühendisi, 1 Elektrik- Elektronik Mühendisi, 1 Şehir Plancısı, 1 Tekniker ve 1 Araştırmacı olmak üzere İl Müdürlüğü çevre kısmında toplam 12 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2019 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.3'te verilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirlenici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

| İndeks | HKİ | SO ₂ [µg/m ³] | NO ₂ [µg/m ³] | CO [µg/m ³] | O ₃ [µg/m ³] | PM10 [µg/m ³] |
|-----------|-----------|--------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------|---------------------------|
| | | 1 Sa. Ort. | 1 Sa. Ort. | 8 Sa. Ort. | 8 Sa. Ort. | 24 Sa. Ort. |
| İyi | 0 – 50 | 0-100 | 0-100 | 0-5.500 | 0-120 ^L | 0-50 |
| Orta | 51 – 100 | 101-250 | 101-200 | 5.501-10.000 | 121-160 | 51-100 |
| Hassas | 101 – 150 | 251-500 | 201-500 | 10.001-16.000 ^L | 161-180 ^B | 101-260 |
| Sağlıksız | 151 – 200 | 501-850 | 501-1.000 | 16.001-24.000 | 181-240 ^U | 261-400 |
| Kötü | 201 – 300 | 851-1.100 | 1.001-2.000 | 24.001-32.000 | 241-700 | 401-520 |
| Tehlikeli | 301 – 500 | >1.101 | >2.001 | >32.001 | >701 | >521 |

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi

| Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler | Sağlık Endişe Seviyeleri | Renkler | Anlamı |
|---|-----------------------------|-------------------------------------|--|
| Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda.. | ..hava kalitesi koşulları.. | ..bu renkler ile sembolize edilir.. | ..ve renkler bu anlama gelir. |
| 0 - 50 | İyi | Yeşil | Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor. |
| 51 - 100 | Orta | Sarı | Hava kalitesi uygun fakat altıılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirlenmeler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir. |
| 101- 150 | Hassas | Turuncu | Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir. |
| 151 - 200 | Sağlıksız | Kırmızı | Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir. |
| 201 - 300 | Kötü | Mor | Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir. |
| 301 - 500 | Tehlikeli | Kahverengi | Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir. |

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

| KİRLLETİCİ | ORTALAMA SÜRE | LİMİT DEĞER | | UYARI EŞİĞİ |
|------------------|---|--------------------------------------|--------------------------------------|--|
| | | 2018 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) | 2019 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) | |
| SO ₂ | saatlik -insan sağlığının korunması için- | 380 | 350 | 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür) |
| | 24 saatlik -insan sağlığının korunması için- | 150 | 125 | |
| | yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için- | 20 | 20 | |
| NO ₂ | saatlik -insan sağlığının korunması için- | 260 | 250 | 400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür) |
| | yıllık -insan sağlığının korunması için- | 42 | 40 | |
| NO _x | yıllık -vejetasyonun korunması için- | 30 | 30 | ---- |
| PM ₁₀ | 24 saatlik -insan sağlığının korunması için- | 60 | 50 | ---- |
| | yıllık -insan sağlığının korunması için- | 44 | 40 | |
| Pb | yıllık -insan sağlığının korunması için- | 0,6 | 0,5 | ---- |
| BENZEN | yıllık -insan sağlığının korunması için- | 8 | 7 | ---- |
| CO | maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için- | 10.000 | 10.000 | ---- |

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.4 – Yalova ilinde sürekli emisyon ölçüm sistemleri tesis ve baca sayısı

| SEKTÖR | TESİS SAYISI | BACA SAYISI |
|---|--------------|-------------|
| Ağaç İşleme Tesisleri | - | - |
| Asit Üretim Tesisleri | - | - |
| Atık Geri Kazanım Ve Bertaraf Tesisleri | - | - |
| Cam Üretim Fabrikaları | - | - |
| Çimento | - | - |
| Demir - Çelik Ve Metalurji Fabrikaları | - | - |
| Doğalgaz Çevrim Ve Termik Santraller | 1 | 5 |
| Gıda Fabrikaları | - | - |
| Gübre Fabrikaları | - | - |
| Kağıt Fabrikaları | - | - |
| Kimya Fabrikaları | - | - |
| Kireç Fabrikaları | - | - |
| Lastik Üretim Tesisleri | - | - |
| Otomotiv | - | - |
| Petrol Ve Petrokimya Tesisleri | - | - |
| Şeker Fabrikaları | - | - |
| Tekstil Fabrikaları | - | - |
| TOPLAM | 1 | 5 |

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damllar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek $\text{PM}'yi$ oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} - $10 \mu\text{m}$ 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) $2,5 \mu\text{m}$ 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. $\text{CO}'in$ global arka plan konsantrasyonu $0,06$ ve $0,17 \text{ mg/m}^3$ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

$\text{CO}'in$ ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki $\text{CO}'e$ maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç ($\text{Cu}+\text{Sn}$) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün

yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasındır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.5 - Yalova ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler

| Yakıtın Cinsi (*) | Temin Edildiği Yer | Tüketim Miktarı (ton) | Yakıtın Özellikleri | | | | |
|-------------------|--------------------|-----------------------|---------------------------|-----------------|-------------------|----------------|---------|
| | | | Alt Isıl Değeri (kcal/kg) | Uçucu Madde (%) | Toplam Kükürt (%) | Toplam Nem (%) | Kül (%) |
| | | | Bilgi Bulunmamaktadır. | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |

Çizelge A.6 – Yalova ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

| Yakıtın Cinsi (*) | Temin Edildiği Yer | Tüketim Miktarı (ton) | Yakıtın Özellikleri | | | | |
|-------------------|--------------------|-----------------------|---------------------------|-----------------|-------------------|----------------|---------|
| | | | Alt Isıl Değeri (kcal/kg) | Uçucu Madde (%) | Toplam Kükürt (%) | Toplam Nem (%) | Kül (%) |
| İthal Kömür | Rusya | 369.244 | 6.400 | 40 | 1.2 | - | - |

Çizelge A.7 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı

(Armagaz, 2018)

| Yakıtın Kullanıldığı Yer | Tüketim Miktarı (m ³) | Isıl Değeri (kcal/kg) |
|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------|
| Konut | 96.828.157,33 | 9324,5510 |
| Sanayi | 105.847.755,00 | 9324,5510 |

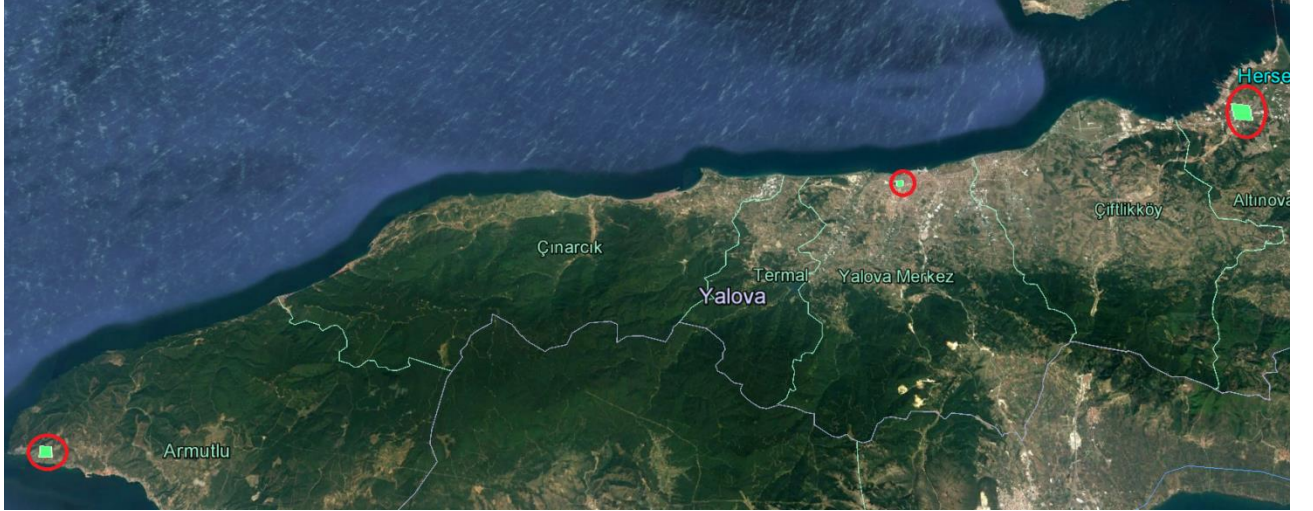
Çizelge A.8 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı

| Yakıtın Kullanıldığı Yer | Tüketim Miktarı (m ³) | Isıl Değeri (kcal/kg) | Toplam Kükürt (%) |
|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------|-------------------|
| Konut | Bilgi Bulunmamaktadır. | | |
| Sanayi | | | |

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde Hava Kalitesi İzleme Ağı Projesi kapsamında Merkez, (Gençlik Spor İl Müdürlüğü önünde) ile Altınova ve Armutlu İlçelerimizde toplam 3 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu mevcuttur.



Harita A.2 – Yalova ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

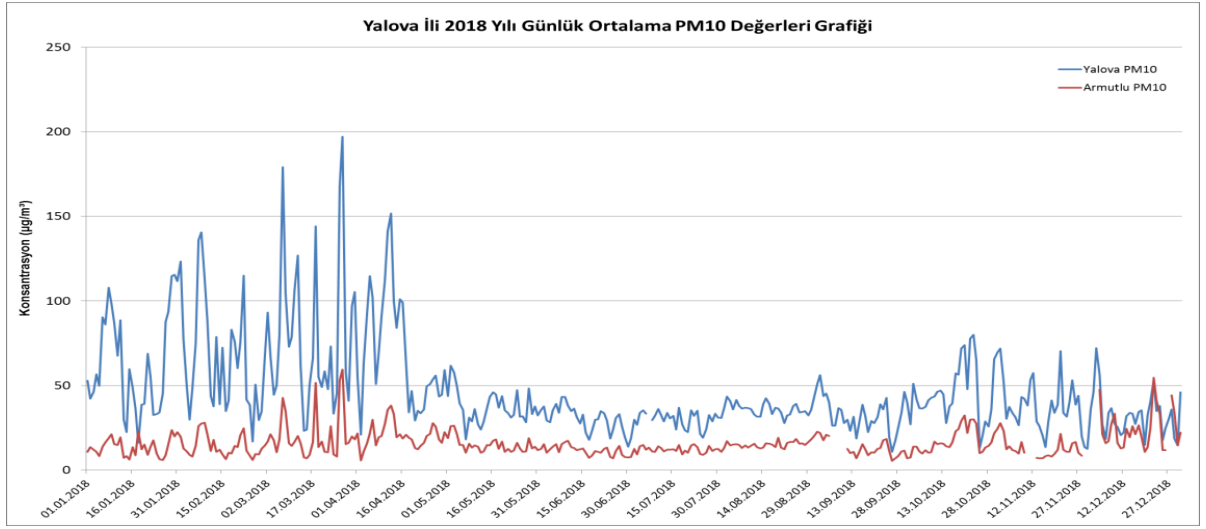
Bu istasyonlarda SO₂ (Kükürt dioksit), PM₁₀ (Partikül Madde), Rüzgâr hızı, Rüzgâr Yönü, Hava Sıcaklığı, Bağıl Nem, Hava Basıncı parametreleri ölçülmekte ve gerçek zamanlı olarak www.havaizleme.gov.tr adresinden yayımlanmaktadır.

İstasyonlardan elde edilen veriler İl Müdürlüğümüzce düzenli olarak takip edilmekte ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Hava Kalitesi İzleme İstasyonu verilerine göre İlimizin Hava Kalitesi Türkiye genelinde en iyiler arasında yer almaktadır.

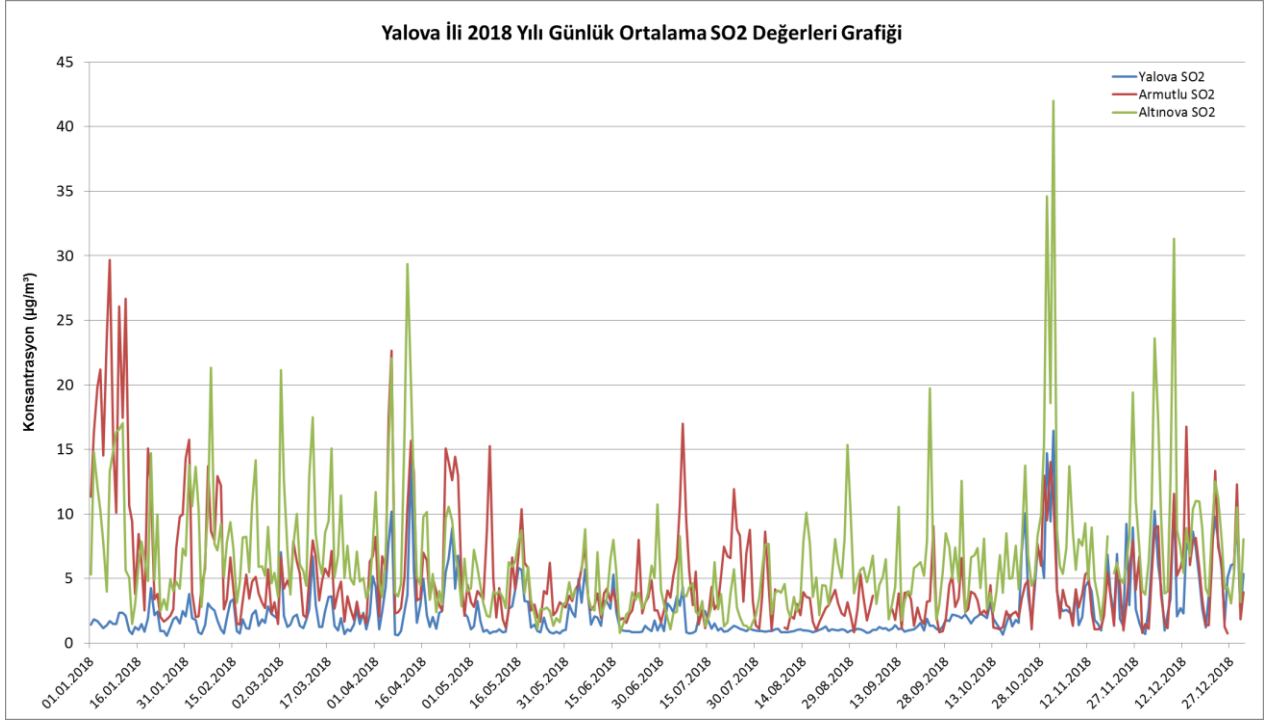
Çizelge A.9 – Yalova ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

| İSTASYON YERLERİ | KOORDİNATLARI | | TİP | HAVA KİRLLETİCİLERİ | | | | | | | | |
|------------------|---------------|---------------|--------|---------------------|------------------|-------------------|-----------------|-----------------|----------------|----|-----|-----|
| | Enlem | Boylam | | - | PM ₁₀ | PM _{2,5} | NO ₂ | SO ₂ | O ₃ | CO | BTX | Met |
| Yalova | 40°39'11.72"K | 29°15'35.85"D | İsinma | x | - | - | x | - | - | - | - | x |
| Yalova-Armutlu | 40°42'1.95"K | 29°30'28.14"D | Kırsal | x | x | x | x | x | - | - | - | x |
| Yalova-Altınova | 40°31'45.07"K | 28°47'4.25"D | İsinma | - | x | x | x | x | - | - | - | x |

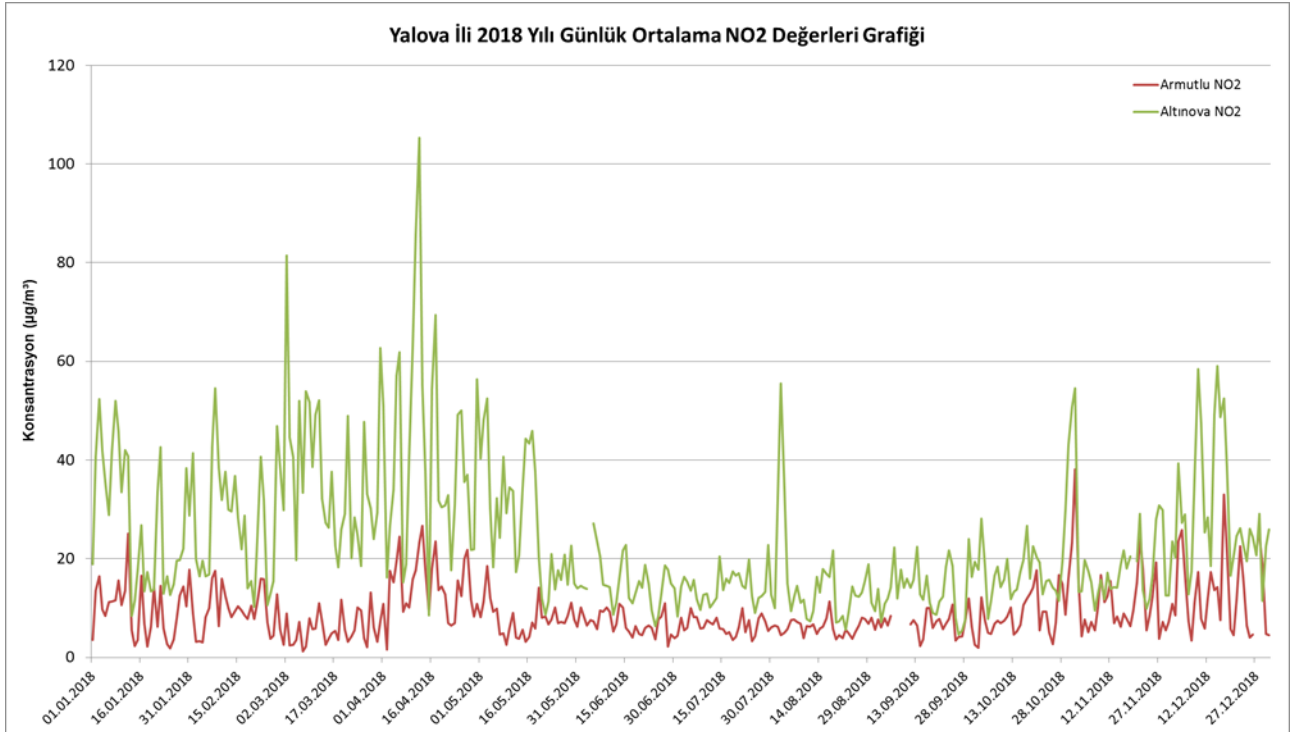
A.4. Ölçüm İstasyonları



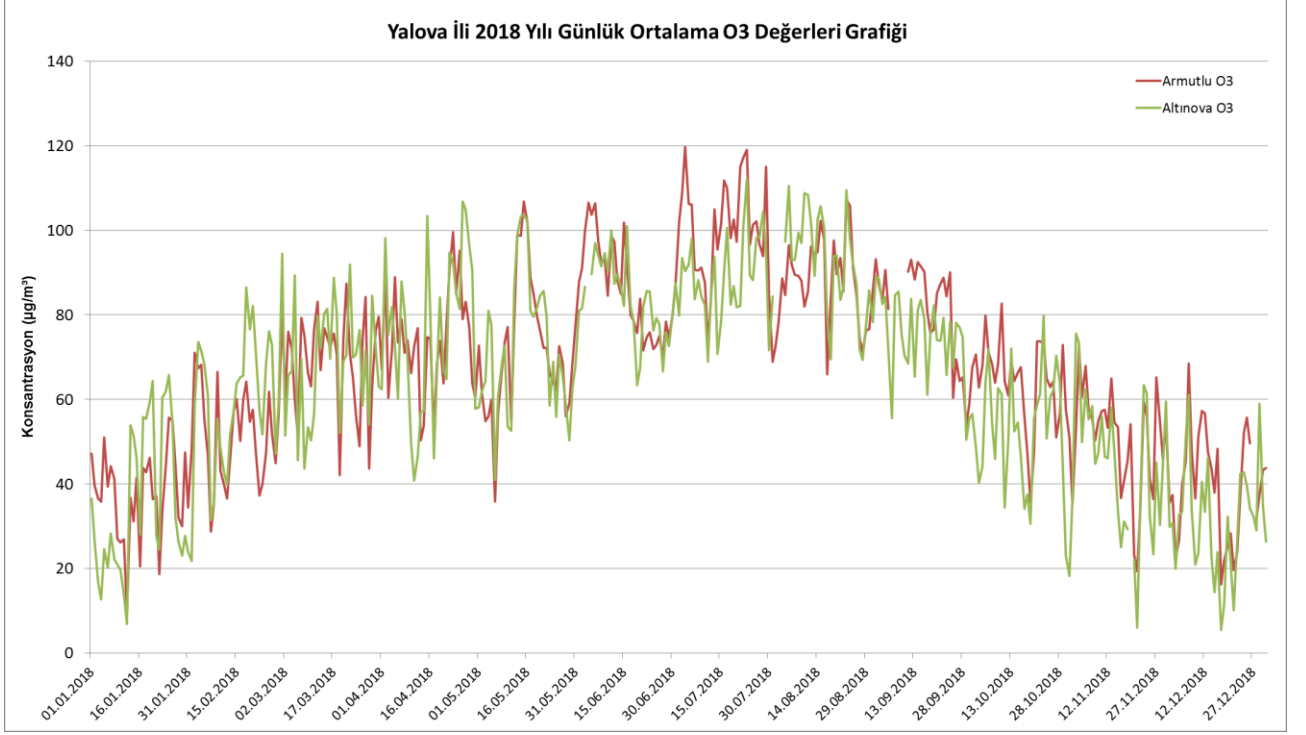
Grafik A.1 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(MTHM, 2018)



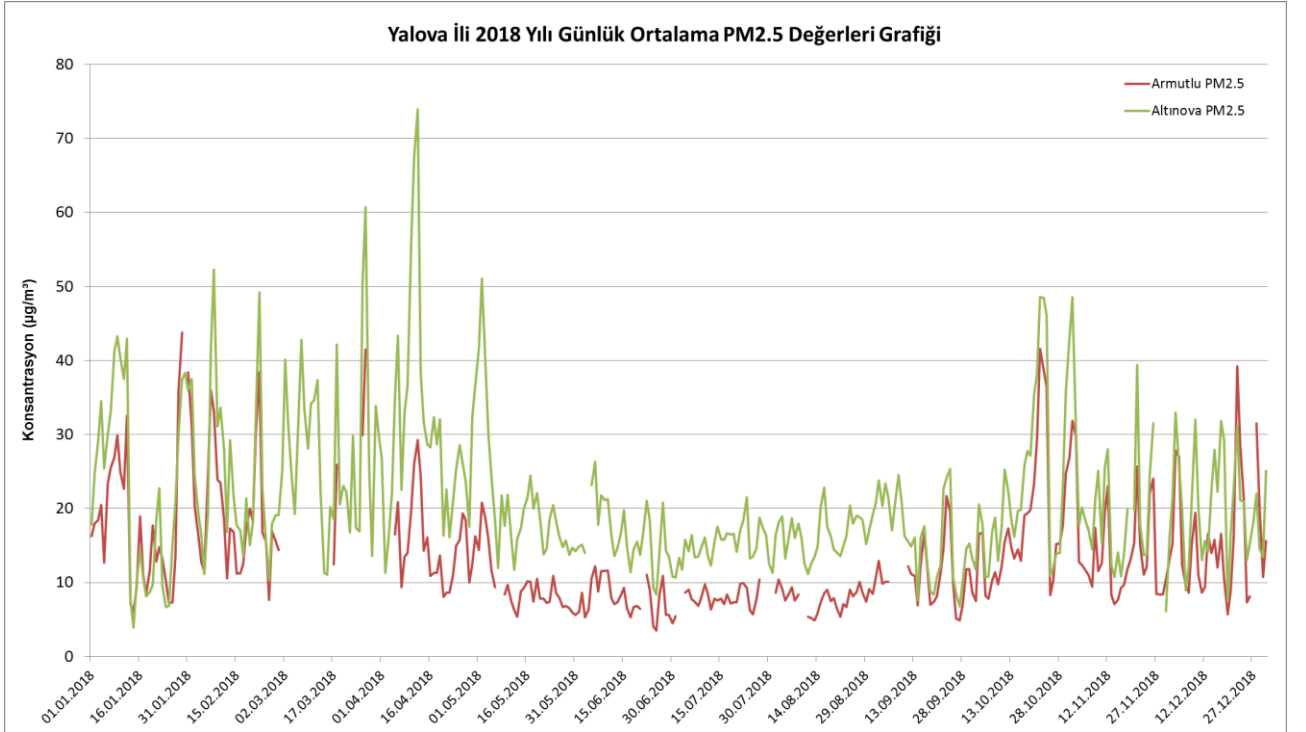
(MTHM, 2018)



(MTHM, 2018)



Grafik A.4 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(MTHM, 2018)



Grafik A.5 - Yalova ilinde Yalova ve Armutlu istasyonları PM_{2.5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(MTHM, 2018)

Çizelge A.10 - Yalova ilinde 2018 yılı Yalova istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)

| Yalova İstasyonu | SO ₂ | AGS* | PM10 | AGS* |
|------------------|-----------------|------|------|------|
| Ocak | 1,6 | - | 63,1 | 13 |
| Şubat | 1,9 | - | 66,0 | 14 |
| Mart | 2,3 | - | 79,6 | 18 |
| Nisan | 4,0 | - | 69,4 | 14 |
| Mayıs | 1,8 | | 37,2 | 1 |
| Haziran | 2,1 | - | 30,3 | 0 |
| Temmuz | 1,6 | - | 29,7 | 0 |
| Ağustos | 1,0 | - | 36,2 | 0 |
| Eylül | 1,2 | - | 32,3 | 0 |
| Ekim | 3,5 | - | 46,1 | 7 |
| Kasım | 3,7 | - | 36,8 | 2 |
| Aralık | 5,3 | - | 32,8 | 1 |

(MTHM, 2018)

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge A.11 - Yalova ilinde 2018 yılı Altınova istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

| Altınova İstasyonu | SO ₂ | AGS* | PM _{2,5} | AGS* | NO | AGS* | NO ₂ | AGS* | NO _x | AGS* | O ₃ | AGS* |
|--------------------|-----------------|------|-------------------|------|------|------|-----------------|------|-----------------|------|----------------|------|
| Ocak | 7,8 | - | 23,1 | - | 14,0 | - | 27,7 | - | 41,7 | - | 35,2 | - |
| Şubat | 8,4 | - | 24,0 | - | 11,6 | - | 27,6 | - | 39,2 | - | 59,3 | - |
| Mart | 7,8 | - | 27,9 | - | 9,7 | - | 36,6 | - | 46,3 | - | 69,1 | - |
| Nisan | 8,6 | - | 31,0 | - | 12,4 | - | 41,6 | - | 54,0 | - | 75,4 | - |
| Mayıs | 3,9 | | 20,7 | | 5,2 | - | 27,0 | - | 32,1 | - | 72,1 | - |
| Haziran | 4,3 | - | 16,3 | - | 2,3 | - | 15,2 | - | 17,5 | - | 83,7 | - |
| Temmuz | 2,9 | - | 15,1 | - | 1,9 | - | 14,0 | - | 15,9 | - | 88,4 | - |
| Ağustos | 5,4 | - | 16,5 | - | 2,1 | - | 15,1 | - | 17,2 | - | 92,3 | - |
| Eylül | 5,6 | - | 16,3 | - | 2,1 | - | 13,7 | - | 15,8 | - | 74,7 | - |
| Ekim | 7,8 | - | 23,3 | - | 4,7 | - | 19,2 | - | 23,9 | - | 51,9 | - |
| Kasım | 8,3 | - | 20,4 | - | 4,8 | - | 18,5 | - | 23,3 | - | 44,8 | - |
| Aralık | 9,2 | - | 20,3 | - | 8,3 | - | 29,8 | - | 38,0 | - | 31,1 | - |

Çizelge A.12 - Yalova ilinde 2018 yılı Armutlu istasyonu hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

| Armutlu İstasyonu | SO ₂ | AGS* | PM ₁₀ | AGS* | PM _{2.5} | AGS* | NO | AGS* | NO ₂ | AGS* | NO _x | AGS* | O ₃ | AGS* |
|-------------------|-----------------|------|------------------|------|-------------------|------|-----|------|-----------------|------|-----------------|------|----------------|------|
| Ocak | 11,6 | - | 18,6 | - | 13,6 | - | 1,9 | - | 9,9 | - | 11,8 | - | 37,3 | - |
| Şubat | 5,4 | - | 19,4 | - | 14,1 | - | 1,5 | - | 9,5 | - | 10,9 | - | 51,6 | - |
| Mart | 4,3 | - | 26,1 | - | 20,2 | - | 1,1 | - | 5,6 | - | 6,7 | - | 69,2 | - |
| Nisan | 7,8 | - | 20,6 | - | 15,3 | - | 2,3 | - | 14,5 | - | 16,7 | - | 73,8 | - |
| Mayıs | 4,3 | - | 14,8 | - | 9,4 | - | 1,5 | - | 7,7 | - | 9,2 | - | 71,7 | - |
| Haziran | 3,5 | - | 11,6 | - | 7,8 | - | 1,3 | - | 6,9 | - | 8,2 | - | 86,3 | - |
| Temmuz | 5,5 | - | 11,9 | - | 7,9 | - | 1,0 | - | 6,4 | - | 7,5 | - | 99,3 | - |
| Ağustos | 2,8 | - | 15,2 | - | 7,8 | - | 1,1 | - | 6,2 | - | 7,2 | - | 87,8 | - |
| Eylül | 3,0 | - | 13,0 | - | 11,1 | - | 1,2 | - | 6,9 | - | 8,2 | - | 80,9 | - |
| Ekim | 4,0 | - | 17,1 | - | 17,5 | - | 1,5 | - | 9,2 | - | 10,6 | - | 64,0 | - |
| Kasım | 3,7 | - | 12,4 | - | 14,4 | - | 1,9 | - | 11,0 | - | 12,9 | - | 50,5 | - |
| Aralık | 5,8 | - | 24,3 | - | 15,9 | - | 2,4 | - | 12,9 | - | 15,3 | - | 39,7 | - |

(MTHM, 2018)

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlimizde 2018 yılı sonunda egzoz emisyon ölçüm yetki belgesine sahip 4 adet sabit ve 1 adet mobil olmak üzere 5 adet egzoz emisyon ölçüm istasyonu bulunmaktadır.

Çizelge A.13 - 2018 yılında Yalova ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Yalova İli Çevre Durum Raporu, 2018)
(EÇBS, 2019)

| İldeki Araç Sayısı | | | | | Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı | | | | |
|--------------------|--------------|-------------|-----------|--------|-----------------------------------|--------------|-------------|-----------|--------|
| Binek Otomobil | Hafif Ticari | Ağır Ticari | Diğerleri | TOPLAM | Binek Otomobil | Hafif Ticari | Ağır Ticari | Diğerleri | TOPLAM |
| 35.405 | 13.077 | 5.988 | 9.782 | 64.252 | 20.299 | 14.312 | 2522 | 1108 | 38.241 |

A.6. Gürültü

Günümüzde yaşadığımız çevrenin kalitesini ve insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen önemli faktörlerden biri de gürültüdür. Gürültüyü, “hoşa gitmeyen, istenmeyen, rahatsız edici ses” olarak tanımlayabiliriz. Ses, nesnel bir kavramdır. Yani ölçülebilir ve varlığı kişiye bağlı olarak değişmez. Gürültü ise öznel bir kavramdır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere bir sesin gürültü olarak nitelenip nitelenmemesi kişilere bağlı olarak değişebilir. Kimilerinin seyerek ve eğlenerek dinlediği müzik diğerlerini rahatsız edebilir.

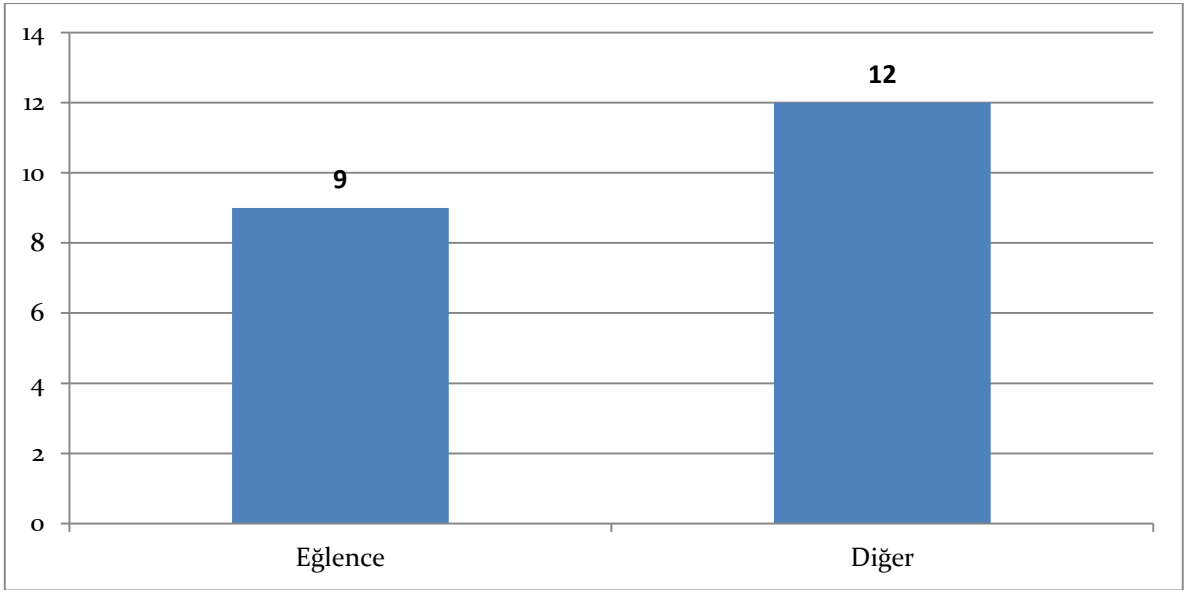
Özellikle hızlı büyüyen şehirlerde, mesken ve sanayi alanlarının plansız ve iç içe gelişmesi, trafik yoğunluğunun artması, elektrik, elektronik ve mekanik aletlerin günlük hayatımıza daha çok

girmesiyle birlikte gürültüden rahatsızlık artmakta ve giderek insanlarımızın dinlenebilecekleri, çalışabilecekleri kısaca huzurlu şekilde yaşayabilecekleri mekânlar azalmaktadır.

Diğer taraftan, başkalarının istirahat hakkına saygının ve çevre hassasiyetinin yeterince gelişmediği durumlarda, eğlence ve diğer günlük faaliyetlerden kaynaklanan gürültü, yoğun şikâyetlere ve başta işitme kaybı ve uyku bozukluğu olmak üzere ciddi fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklara sebep olmaktadır.

İl Müdürlüğümüze gelen şikâyetler İl Müdürlüğümüz tarafından incelenmekte ve denetlenen işletmenin Canlı Müzik İzninin olmaması halinde ilgili belediyesine yazılarak gerekli idari yaptırımın uygulanması ve Canlı Müzik İzni için müracaatı istenmektedir. Canlı Müzik izni olan işyerleri için Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince ölçümler yapıp işlem yapılmaktadır. Yalova Belediye Başkanlığı sınırları içinde olan şikâyetler, yetki devri gereği Yalova Belediye Başkanlığına yönlendirilmektedir.

İşyerlerinden kaynaklanan şikâyetler, şikâyetin cinsine göre değerlendirilmektedir. Yalıtım yaptırılması gereken işyerlerine yalıtım yapılması için süre verilir. Verilen sürenin sonunda gerekli ölçümler yapılarak yönetmelikte belirtilen sınır değerleri sağlayıp sağlamadığına göre işlem yapılır.



Grafik A.6 - Yalova ilinde 2018 yılında yapılan gürültü şikâyetlerinin değerlendirilmesi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

A.7. Temiz Hava Eylem Planları

İl Müdürlüğümüz temiz hava eylem planı hazırlaması gereken iller arasında bulunmamaktadır.

A.8. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Yalova İlinde hava kirliliğine etken olarak sanayiden kaynaklanan emisyonlar, evsel ısınma kaynaklı emisyonlar ve trafikten kaynaklanan egzoz gazı emisyonlarıdır. Yıllık ortalama sıcaklık

değeri 14,1 °C'dir. İlde en yüksek sıcaklık değeri 35,8 °C ile Ağustos ayında, en düşük değeri ise -1,8 °C olarak Şubat ayında ölçülmüştür.

İlde sanayi ve evsel olarak öncelikli olarak ısınma kaynağı olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Sanayi kuruluşların tamamına yakın bir bölümü, konutların ise %96'sı doğalgaz kullanmaktadır.

İlde hava kirletici emisyonlarının azaltılmasına ilişkin tedbirler Mahalli Çevre Kurulu Kararlarıncı belirlenmektedir. Bu kapsamda ilde özellikle doğalgazın hem sanayide hem de evsel ısınma amaçlı kullanımı artmaktadır. İlde sanayide ağırlıklı olarak doğalgaz kullanılmakta olup, bazı tesislerimizde fuel oil kullanımı devam etmektedir.

İl içerisinde sanayinin ve nüfusun yoğun olduğu Kocaeli - Bursa D 100 karayolunun geçmesiyle özellikle yaz aylarında artan trafikle birlikte trafikte seyreden araçlardan kaynaklanan egzoz emisyonları etkisinde kalmakla birlikte yapımına başlanmış olan İzmir-İstanbul yolunun tamamlanmasına müteakip, şehirlerarası seyreden araçların bu yolu kullanmasıyla trafikten kaynaklanan emisyonların yoğun nüfus üzerinde etkisinin azalacağı düşünülmektedir.

Rüzgar enerji santrallerinin çalışmasına elverişli Armutlu bölgesinde 2009- 2010 yılları arasında ÇED gerekli değildir kararları alınmış olup, santrallerin yapımına başlanmıştır.

A.9. Sonuç Ve Değerlendirme

İlimizde uygulanan çalışmalar ve veriler doğrultusunda, ilimizin hava kalitesinin oldukça iyi düzeyde seyrettiği görülmektedir.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge B.14 – Yalova ilinin akarsuları

(Kaynak, yıl)

| AKARSU İSMİ | Toplam Uzunluğu (km) | İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km) | Debisi (m ³ /sn) | Kolu Olduğu Akarsu | Kullanım Amacı |
|-----------------------|----------------------|-------------------------------------|-----------------------------|--------------------|--|
| Sellimandıra Deresi | 22,23 | Tamamı | 0,930 | | Yalova içmesuyu projesi Gökçe Barajı içmesuyu (Kurtdere Derivasyonu) |
| Safran Dere | 23,52 | Tamamı | 0,469 | | Yalova içmesuyu projesi |
| Teşvikiye Karpuz Dere | 19,99 | Tamamı | 0,546 | | Yalova içmesuyu projesi |
| Hamamlı Dere | 16,50 | Tamamı | 0,147 | | Armutlu Göleti içmesuyu |
| Yalak Dere | 40,16 | | 1,66 | | Altınova-Karamürsel içme ve sulama suyu projesi |

İlimiz Termal İlçesi, Üvezpınar Mahallesi, Harmankaya Mevkiinde; Nacaklı Deresi üzerinde Gökkuşluğu Alabalık Üretim Paz. Turizm ve Tic. Ltd şirketine ait; 20 ton/yıl kapasiteli Gökkuşluğu Alabalığı (*Oncorhynchus mykiss*) yetiştiriciliği yapan Şelale Alabalık Tesisi ile, yine İlimiz Çınarcık İlçesi, Teşvikiye Beldesi sınırları dahilinde bulunan Karpuzdere deresi üzerinde 29 ton/yıl kapasiteli Gökkuşluğu Alabalığı (*Oncorhynchus mykiss*) yetiştiriciliği yapmakta olan Ada Su Ürünleri yetiştiricilik tesisi bulunmaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz sınırlarında yapay göl olarak Gökçedere Baraj Gölü, Ortaburun Göleti, Armutlu Göleti ve Sarpdere Göleti bulunmaktadır.

Çizelge B.15 - Yalova ilinde mevcut sulama göletleri

(Kaynak, yıl)

| Göletin Adı | Tipi | Göl hacmi, m ³ | Sulama Alanı (net), ha | Çekilen Su Miktarı, (m ³) | Kullanım Amacı |
|------------------|--------|---------------------------|------------------------|---------------------------------------|----------------|
| Gökçe Baraj | Kaya | 25,500*10 ³ | 600 | 34,4487*10 ³ | İçme Suyu |
| Armutlu Göleti | Kaya | 480*10 ³ | | | İçme Suyu |
| Ortaburun Göleti | Toprak | 1,911,000 | 426 | 1911*10 ³ | Sulama |
| Sarpdere Göleti | Kaya | 882*10 ³ | 213 | 664*10 ³ | |

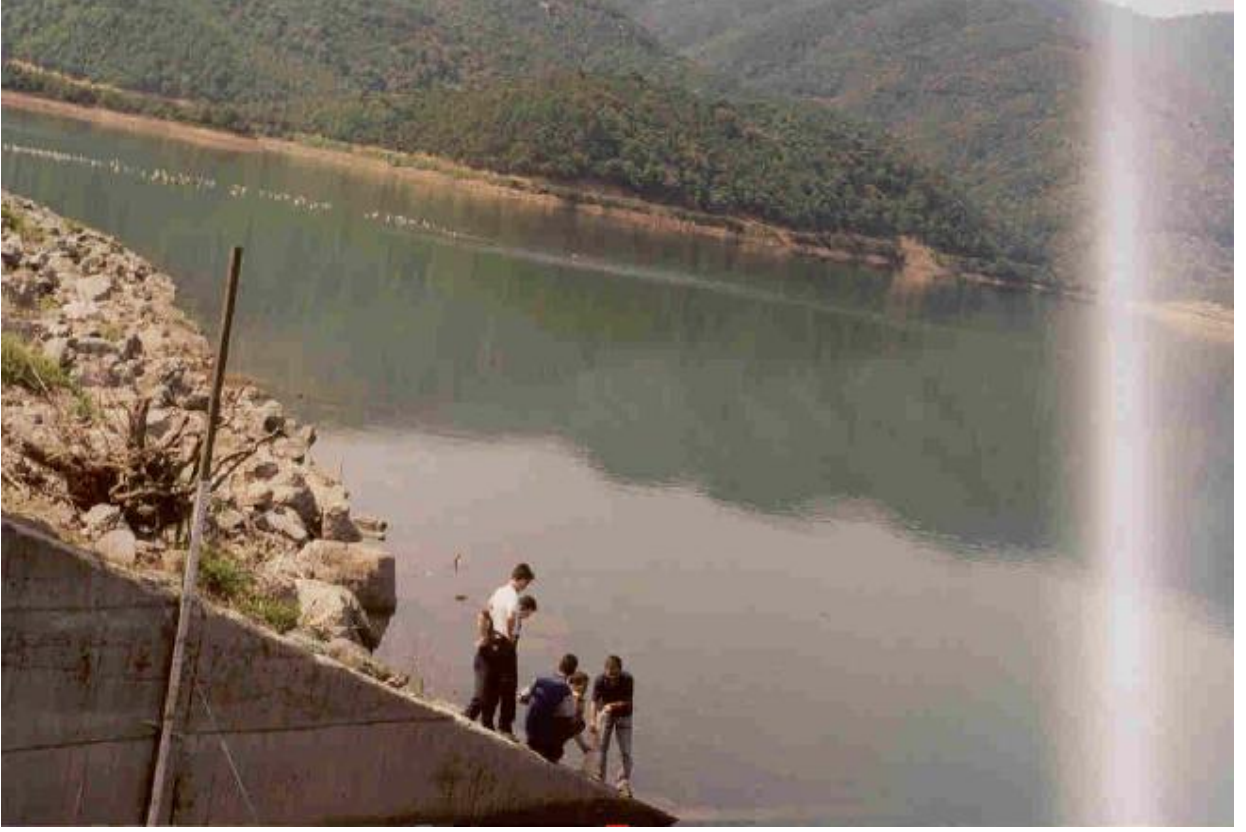
Gökçe Barajı Karakteristikleri

| | |
|------------|--------------------------------|
| Bitiş Yılı | :1989 |
| Özel Hali | :İçme suyu tesisleri işletmede |
| İli | :Yalova |
| İlçesi | :Termal |

| | |
|----------------------|--------------------------------|
| Akarsuyu | :Gökçedere (Sellimandıra Dere) |
| Dolgu Tipi | :Kaya |
| Temelden Yüksekliği | :62.00 m. |
| Kret uzunluğu | :747.06 m. |
| Gövde hacmi | :1330 x 103 m ³ |
| Rezervuar Hacmi | :25500 x 103 m ³ |
| Rezervuar Alanı | :13280 x 102 m ³ |
| Rezervuar Uzunluğu | :2000 m |
| Amacı | :İçme suyu %85+sulama%15 |
| Drenaj Alanı | :86.50 km ² |
| Dolusavak Kapasitesi | :496 m ³ / s. |
| Sulama Alanı | :600 ha |
| İçmesuyu Kapasitesi | :37 hm ³ /yıl |
| İdare | :DSİ |



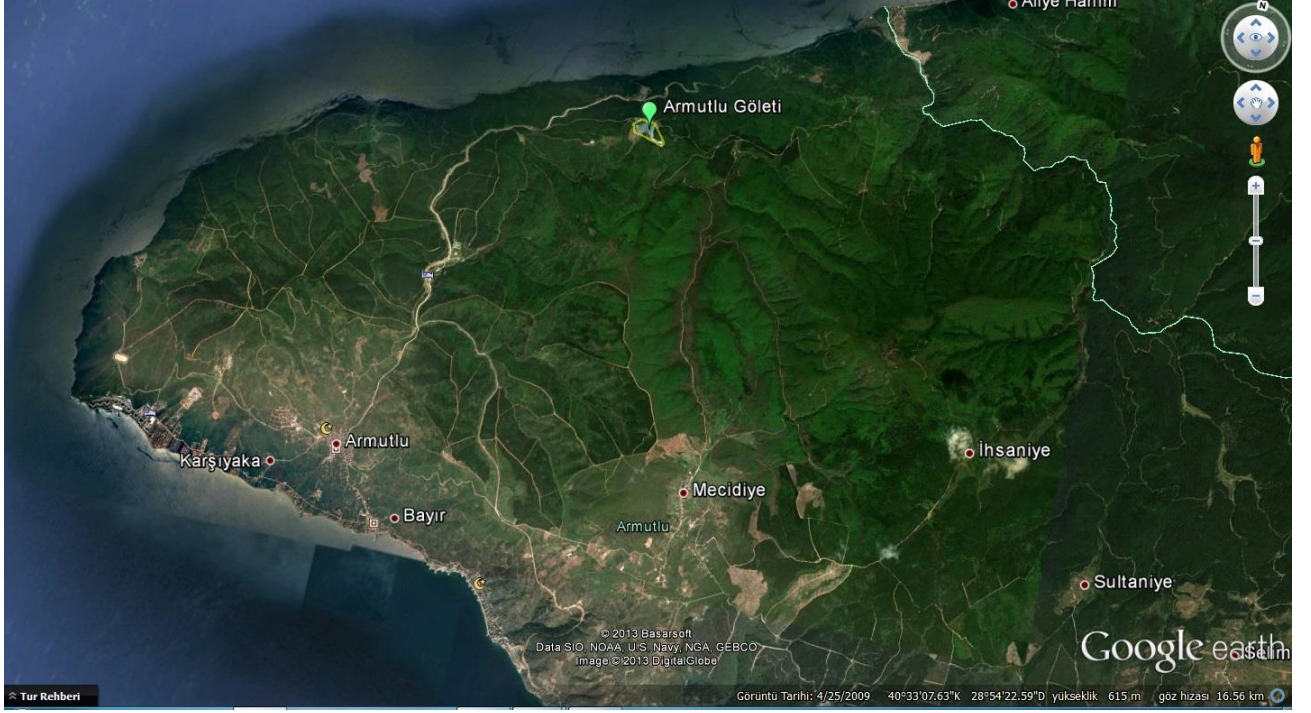
Harita B.3 - Ortaburun Gölü ve Gökçe Barajı haritası



Resim B.1 - Gökçe Barajı

Armutlu Göleti Karakteristikleri

| | |
|----------------------|--|
| Bitiş Yılı | : 1999 |
| Özel Hali | : İçme suyu tesisleri işletmede |
| İli | : Yalova |
| İlçesi | : Armutlu |
| Akarsuyu | : Kaledere |
| Dolgu Tipi | : Kaya |
| Temelden Yüksekliği | : 27,00 m. |
| Kret uzunluğu | : 99,00 m |
| Gövde hacmi | : 73 x 103 m ³ |
| Rezervuar Hacmi | : 480 x 103 m ³ |
| Rezervuar Alanı | : 550 x 102 m ³ |
| Amacı | : İçmesuyu |
| Drenaj Alanı | : 17.80 km ² |
| İsale Kapasitesi | : 70 lt/sn |
| Aritma Kapasitesi | : 70 lt/ s / 6048 m ³ / gün |
| Dolusavak Kapasitesi | : 85 m ³ / s |
| İdare | : İller Bankası |



Harita B.4 - Armutlu Gölü Haritası

Ortaburun Gölü Karakteristikleri

| | |
|----------------------|--|
| Bitiş Yılı | : 2004 |
| Özel Hali | : Sulama Şebekesi inşa halinde |
| İli | : Yalova |
| İlçesi | : Çınarcık |
| Akarsuyu | : Doğan Dere |
| Dolgu Tipi | : Zonlu Toprak Dolgu |
| Temelden Yüksekliği | : 36.80 m |
| Talveg Kotu | : 156 m |
| Kret Kotu | : 192 m |
| Kret uzunluğu | : 224 m |
| Gövde hacmi | : $400 \times 10^3 \text{ m}^3$ |
| Rezervuar Hacmi | : $2082 \times 10^3 \text{ m}^3$ |
| Amacı | : Tarımsal Sulama |
| Drenaj Alanı | : $9,0 \text{ km}^2$ |
| Sulama Alanı | : 473 ha |
| Dolusavak Kapasitesi | : $70,14 \text{ m}^3/\text{s}$ |
| İdare | : Yeşilkörfez Su Birliği Başkanlığı'na devir çalışmaları devam etmektedir. |



Resim B.2 – Ortaborun göleti

Sarpdere Göleti Karakteristikleri

| | |
|----------------------|--|
| Bitiş Yılı | : 2017 |
| Özel Hali | : - |
| İli | : Yalova |
| İlçesi | : Armutlu |
| Akarsuyu | : Sarp Dere |
| Dolgu Tipi | : Kil Çekirdekli Kaya Dolgu |
| Temelden Yüksekliği | : 36.50 m |
| Talveg Kotu | : 345 m |
| Kret Kotu | : 379 m |
| Kret uzunluğu | : 126,76 m |
| Gövde hacmi | : 136 x 10 ³ m ³ |
| Rezervuar Hacmi | : 882 x 10 ³ m ³ |
| Amacı | : Tarımsal Sulama |
| Drenaj Alanı | : 6,22 km ² |
| Sulama Alanı | : 213 ha |
| Dolusavak Kapasitesi | : 55,15 m ³ / s |
| İdare | : DSİ |

Çizelge B.16 – Yalovada bulunan göletler ve çekilen su miktarları

| Göletin Adı | Tipi | Göl hacmi, m ³ | Sulama Alanı (net), ha | Çekilen Su Miktarı, (m ³) | Kullanım Amacı |
|------------------|--------|---------------------------|------------------------|---------------------------------------|----------------|
| Gökçe Barajı | Kaya | 25,500*10 ³ | 600 | <u>34,448.10³</u> | İçmesuyu |
| Armutlu Göleti | Kaya | 480*10 ³ | | | İçmesuyu |
| Ortaburun Göleti | Toprak | 2,082*10 ³ | 473 | <u>269010³</u> | Sulama |
| Sarpdere Göleti | Kaya | 882*10 ³ | 213 | <u>664.10³</u> | Sulama |

B.1.2. Yeraltı Suları

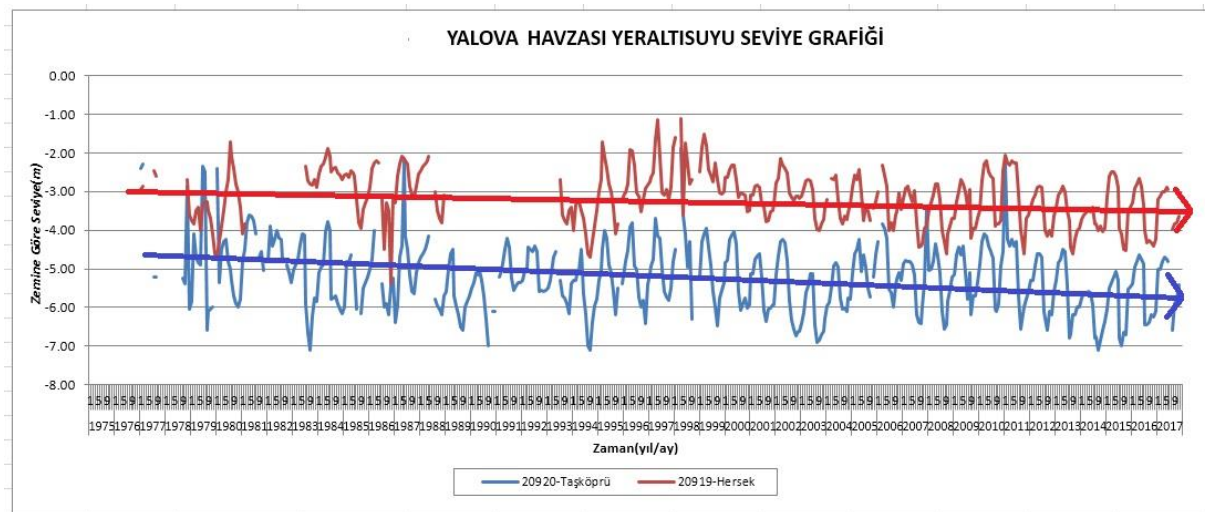
Çizelge B.17 – Yalova ilinin yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2018)

| Yeraltı suyunun bulunduğu bölge | Yeraltı Su Kalite Sınıfı | | | Kirlenme Nedenleri | | | | | | | | |
|---------------------------------|--------------------------|-------|------------------|--|--------------------|---------------------------|-----------------|-------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------|--------------------|
| | İyi | Zayıf | Yeterli veri yok | a | b | c | d | e | f | g | h | i |
| | | | | Evsel Atıksular | Evsel Katı Atıklar | Sanayi Kaynaklı Atıksular | Sanayi Atıkları | Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı | Hayvan Yetiştiriciliği | Madencilik Faaliyetleri | Deniz Suyu Girişimi | Diğer (Belirtiniz) |
| HERSEK | | T4-A4 | | GÖZETİMSEL İZLEME ÇALIŞMALARINI OLUP OPERASYONEL AMAÇLI İZLEME YAPILMAMIŞTIR | | | | | | | | |
| TAŞKÖPRÜ | | T3-A1 | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | |

T4-A4 ÇOK YÜKSEK TUZLU - ÇOK YÜKSEK SODYUMLU SU
T3-A1 YÜKSEK TUZLU - DÜŞÜK SODYUMLU SU

Kaynaklar: DSİ, 2017

Hersek ve Taşköprü bölgelerinde Yeraltı suyu ile ilgili gözetimsel izleme çalışmaları yapılmış ancak operasyonel amaçlı izleme yapılmamıştır.



Grafik B.7- Yalova Havzası yeraltı suyu seviye grafiği

Aylık periyotlarda yapılan rasat ölçüm değerlerinin tarihsel olarak görüldüğü yukarıdaki grafikteki gibi Hersek ve Taşköprü ovaları orijinli eğilim değerlendirmesinde düşük bir eğim takip eden yeraltısuyu seviye değişimleri belirgindir. (DSİ, 2018)

İlimizde yer altı suları başta sanayi ve tarımsal olmak üzere içme- kullanma, park bahçe sulaması, itfaiye ihtiyaçları için kullanılmak üzere tahsis edilmiştir.

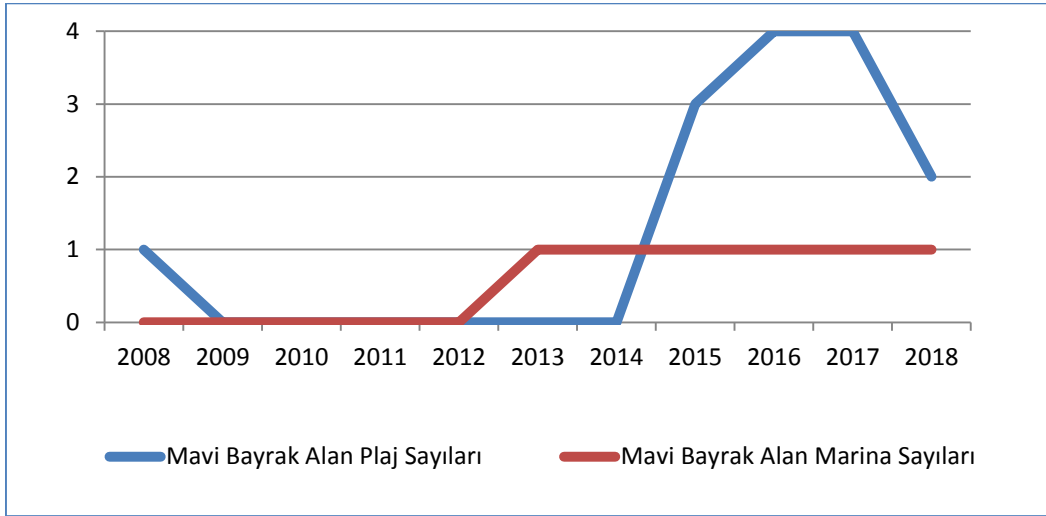
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yalova İli kapsamında yeraltı su seviyesi ve bunun yıllar içerisindeki değişimine dair, belirli periyotlar ile seviye ölçümü yapılan araştırma kuyuları ile izleme yapılan takip sistemi mevcuttur.

B.1.3. Denizler

Yalova İlinde 2018 yılı itibariyle Mavi Bayrak Almış plaj sayısı 2 adet olup Çınarcık'ta Mawish Beach ve Altınova'da Kaytazdere Belediyesi Saralkent Halk Plajıdır.

İlimizde Mavi Bayrak almaya hak kazanan Setur Yalova Marina bulunmaktadır.



Grafik B.8 – Yalova ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (İl Kültür Turizm Müdürlüğü, 2018)

İlimiz sınırları dahilindeki deniz alanında su ürünleri yetiştiriciliği yapmakta olan herhangi bir yetiştiricilik tesisi bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yalova ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları ile ilgili veri bulunmamaktadır.
(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2018)

| Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı) | Adı | Kullanım amacı ve kullanılan miktar | | | | Analiz Yapılan İstasyonun | | | | |
|--------------------------------------|------------|-------------------------------------|----------------|-------------|-----------------------|------------------------------|---------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------------------|
| | | İçme ve kullanma suyu | Enerji üretimi | Sulama suyu | Endüstriyel su temini | Akım gözlem istasyonunu kodu | Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5) | Yeri (İlçe, Köy, Mevkii) | Koordinatları (YAS için) | Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L) |
| Yüzey | Subaşı 4 | | | x | | 77-026 | | | 40.708-29.475 | 7,58 |
| Yüzey | Subaşı 5 | | | x | | 77-027 | | | 40.706-29.483 | 5,92 |
| Yüzey | Kocadere 4 | | | x | | 77-013 | | | 40.634-29.032 | 7,17 |
| Yüzey | Kocadere 5 | | | x | | 77-030 | | | 40.637-29.055 | 8,00 |
| Yüzey | Koru 2 | | | x | | 77-015 | | | 40.653-29.188 | 11,67 |
| Yüzey | Koru 4 | | | x | | 77-029 | | | 40.631-29.158 | 7,75 |
| Yüzey | Kadıköy 1 | | | x | | 77-031 | | | 40.635-29.233 | 9,25 |
| Yüzey | Kadıköy 2 | | | x | | 77-032 | | | 40.618-29.220 | 7,92 |
| Yüzey | H.Mehmet 2 | | | x | | 77-022 | | | 40.621-29.253 | 6,67 |
| Yüzey | H.Mehmet 3 | | | x | | 77-022 | | | 40.611-29.239 | 6,42 |
| Yeraltı | Hersek 1 | | | x | | 77-001 | | | 40.714-29.505 | 3,50 |
| Yeraltı | Hersek 2 | | | X | | 77-002 | | | 40.706-29.500 | 2,00 |
| Yeraltı | Hersek 3 | | | X | | 77-003 | | | 40.719-29.496 | 5,67 |
| Yeraltı | Hersek 4 | | | X | | 77-004 | | | 40.688-29.444 | 18,25 |
| Yeraltı | Subaşı 1 | | | X | | 77-005 | | | 40.711-29.480 | |
| Yeraltı | Subaşı 3 | | | X | | 77-007 | | | 40.692-29.498 | 14,50 |
| Yeraltı | Altınova 1 | | | X | | 77-008 | | | 40.694-29.491 | 12,75 |
| Yeraltı | Altınova 2 | | | X | | 77-009 | | | 40.694-29.465 | 14,75 |
| Yeraltı | Kocadere 1 | | | X | | 77-010 | | | 40.641-29.051 | 4,00 |
| Yeraltı | Koru 1 | | | X | | 77-014 | | | 40.653-29.187 | 32,5 |
| Yeraltı | Koru 3 | | | X | | 77-016 | | | 40.655-29.185 | 14,33 |
| Yeraltı | Kazımye 1 | | | X | | 77-017 | | | 40.641-29.304 | 7,00 |
| Yeraltı | Kazımye 2 | | | X | | 77-018 | | | 40.629-29.309 | 20,75 |
| Yeraltı | Kazımye 3 | | | X | | 77-019 | | | 40.633-29.308 | 14,25 |
| Yeraltı | Kazımye 4 | | | X | | 77-020 | | | 40.626-29.313 | 35,67 |
| Yeraltı | Safran 2 | | | x | | 77-024 | | | 40.614-29.252 | 14,50 |

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde bulunan 6 adet sanayi sitesinden Hersek KSS ve Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Bakanlık katkısı ve gözetiminde gerçekleştirilmiş olup, diğerleri yapı kooperatifi şeklinde örgütlenmiş ve yapılaşmaları sağlanmıştır. Bunlarla ilgili kısa açıklamalar ve özet tablo aşağıdadır. Organize Sanayi Bölgeleri henüz kurulma aşamasında veya kamulaştırma aşamalarında olup bunlarla ilgili kısa bilgiler aşağıdadır. Bunun dışında ilimizde kendi alanlarında lider olan Aksa Akriklik Kimya San. ve Tic. A.Ş. , Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş., Dowaksa İleri Kom. Malz. San. ve Tic. A.Ş., İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş., Yalova Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. gibi kuruluşlar ve diğer küçük sanayiciler bulunmaktadır.

İlimizde bulunan büyük sanayi kuruluşlarının su ihtiyacı Gökçe Barajından temin edilmektedir.

Çizelge B.18 - Atıksu deşarj miktarları

| Tesis Adı | Sektörü | Arıtma Tesisi | Deşarj Noktası Koordinatı | Deşarj Yeri Havzası | Atıksu miktarı m ³ /gün |
|--|-------------------------------------|---------------|--------------------------------|---------------------|------------------------------------|
| Akgirişim (Aksa, Akkim, dowaksa, aktops) AAT | Tekstil, Kimyasal Madde Üretimi | Var | 40° 41' 23" K 29° 24' 25" D | Marmara | 8.200 |
| Grandpipe Ticaret | Boru Üretimi | Var | 40° 34' 21" K 29° 17' 52" D | Marmara | 20 |
| Kıbsaş Kar Beton | Beton Üretimi | Var | 40° 41' 42" K 29° 24' 23" D | Marmara | 50 |
| Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri A.Ş. | Temizlik Kağıdı Üretimi | Var | 40° 41' 21" K 29° 33' 09" D | Marmara | 4.600 |
| Yalova Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. | Karton Ambalaj Üretimi | Var | 40° 41' 15" K 29° 33' 01" D | Marmara | 50 |
| Altıntaş Mermer San. ve Tic. A.Ş. | Mermer İşleme | Var | 40° 41' 26" K 29° 30' 09" D | Marmara | 52 |
| Ertoros Tarım Ürn. Ltd. Şti. | Sebze Meyve İşleme ve Sos Paketleme | Var | 40° 34' 21" K 29° 17' 52" D | Kalınbacak Deresi | 10 |

İldeki Sanayi Alanının Yerleri (İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü,2018)

İlimizde, Bursa Yolu 4. km. Kirazlı Mevkiinde bulunan Kirazlı Sanayi Sitesinde 800 iş yeri bulunmaktadır. S.S. Yalova Sanatkarları Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 2000 yılından itibaren bölümler halinde faaliyete geçmiştir.

Taşköprü Sanayi Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesinde bulunan Taşköprü Sanayi Sitesinde 392 iş yeri bulunmaktadır. S.S. Çiftlikköy Toplu İşyeri Yapı kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 1985 yılında işletmeye açılmıştır.

Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) Küçük Sanayi Sitesi:

Altınova İlçesi Hersek Mevkiinde, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kredi desteği ile inşasına 2007 yılında başlamış ve 2010 yılında tamamlanmıştır. 26 iş yeri bulunmaktadır.

S.S. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler K.S.Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesi Handere Mevkiinde, 14 iş yeri orta ölçekli sanayiciler için, S.S. Yalova orta ölçekli sanayiciler küçük sanayi sitesi yapı kooperatifin sorumluluğunda olmak üzere inşa edilmiştir.

Çiftlikköy Küçük Sanayi Sitesi:

Girişimcilerin kendi imkânları kurulan Küçük Sanayi Sitesinde 146 iş yeri bulunmaktadır.

Kaytazdere Küçük Sanayi Sitesi: 115 iş yeri bulunmaktadır.

Çizelge B.19 - Yalova'da bulunan K.S.S. lerin iş yeri ve çalışan sayıları

| YALOVA İLİ SANAYİ SİTELERİNE AİT BİLGİLER | | | | |
|---|--|-----------------------|-------------------|-----------------------|
| SIRA NO | SANAYİ SİTESİNİN ADI | TOPLAM İŞ YERİ SAYISI | DOLULUK ORANI (%) | TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI |
| 1 | TAŞKÖPRÜ KSS | 392 | 97,96 | 1352 |
| 2 | ORTA ÖLÇEKLİ KSS | 14 | 100,00 | 800 |
| 3 | YALOVA KİRAZLI KSS | 800 | 96,25 | 4000 |
| 4 | ÇİFTLİKKÖY KSS | 146 | 94,52 | 300 |
| 5 | KAYTAZDERE KSS | 115 | 95,65 | 220 |
| 6 | YALOVA HERSEK (MÜLGA KONFEKSİYONCULAR) KSS | 26 | 100 | 150 |
| TOPLAM | | 1493 | - | 6822 |

(İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, 2018)

Çizelge B.20 - Sanayi sicil belgesi alan firmaların sektörel dağılımı

| SIRA NO | SEKTÖR | FİRMA SAYISI | ÇALIŞAN SAYISI | FİRMA SAYISINA GÖRE % |
|---------------|------------------------|--------------|----------------|-----------------------|
| 1 | GEMİ VE TERSANECİLİK | 38 | 10.134 | 13,74 |
| 2 | GIDA | 90 | 948 | 17,82 |
| 3 | İNŞAAT | 10 | 212 | 1,98 |
| 4 | KİMYA | 20 | 728 | 3,96 |
| 5 | MADEN | 37 | 221 | 7,33 |
| 6 | MAKİNA VE METAL | 102 | 1.899 | 20,20 |
| 7 | ORMAN | 127 | 1.361 | 25,15 |
| 8 | PLASTİK | 39 | 831 | 7,72 |
| 9 | REKLAM | 6 | 27 | 1,19 |
| 10 | SAĞLIK | 9 | 31 | 1,78 |
| 11 | TEKSTİL | 22 | 3.378 | 4,36 |
| 12 | ENERJİ | 3 | 43 | 0,59 |
| 13 | DERİ SANAYİ | 1 | 5 | 0,20 |
| 14 | BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA | 1 | 4 | 0,20 |
| TOPLAM | | 505 | 19.822 | |

(İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, 2018)

Yatırımların Son Durumu

1-Yalova Kalıp İmalatı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Yalova şehir merkezine 6 km, Yalova – Kocaeli karayolunun güneyinde, bu karayoluna 2,5 km mesafedeki, Kazımiye Köyünün 1 km güneydoğusunda **34,12 hektar** büyüklüğündeki alan, Yalova Bilişim Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiş olup, OSB özel hukuk tüzel kişilik onayı 17 Eylül 2003 tarihinde 215 sicil numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır.

Projenin toplam maliyeti Bakanlığın 2014 yılı bütçesinde 5.075.000,00 TL öngörülmektedir. Bakanlığımız tarafından 2009 yılı yatırım programına alınmış olup, 2009 yılında 220.000,00TL, 2010 yılında 5.000,00TL, 2011 yılında 5.000,00TL ve 2012 yılında 5.000,00 TL 2013 yılında 5.000,00 TL ve 2014 yılında 150.000 TL, 2015 yılında 5.000 TL ödenek ayrılmıştır fakat ödenekler kullanılmamıştır.

2018 yılı ödeneği 1.000 TL iz bedeli üzerinden görülmektedir.

2012 yılı sonuna kadar Bilişim sektöründen projeyi gerçekleştirme ile ilgili somut bir yaklaşım olmamıştır. Gebze’de Bilişim Vadisinin kurulması nedeniyle, bu OSB sınırları içinde Ulusal Kalıp Üreticiler Birliği önderliğinde, Kalıp İmalatı İhtisas OSB kurulma çalışmalarına başlanmıştır. OSB Kuruluş Protokolü değişikliği, Bakanlık tarafından 07.11.2013 tarihinde onaylanarak “Yalova Kalıp İmalatı İhtisas OSB’ye dönüşmüş olup, kamulaştırma çalışmaları başlanmıştır. Yalova Belediyesi tarafından yapılan kamulaştırma işlemleri süresince fiyat tespit komisyonu ve uzlaşma komisyonları toplanmış. Uzlaşma sağlanamadığından dolayı fiyat tespiti için mahkemeye dava açılmıştır. Mahkemenin tayin ettiği bilirkişilerin vereceği rapora göre arasa fiyatı belirlenecek olup, kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

2-Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Çiftlikköy İlçesinde 140 ha büyüklüğündeki alan Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiş OSB tüzel kişilik onayı 04.02.2011 tarihinde 275 sicil numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır.

Yalova Gemi İhtisas OSB Müteşebbis Heyeti %87 İMEAK GESAD (İstanbul, Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Gemi Sanayiciler Derneği), %13’si Yalova Ticaret ve Sanayi Odası Katılım payı ile oluşmaktadır.

Kamulaştırma aşamasında olup, Bursa 3. İdare mahkemesinin 07/10/2016 tarihli ve 2015/361 E,2016/1012 K. Sayılı hükmüne bağlı olarak, Bakanlığımızca 25/11/2016 tarihli ve E.44201 sayılı yazıyla OSB’nin tüzel kişiliğinin terkinin uygun görülmüştür.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdare Dava Dairesi’nin 23/12/2016 tarihinde almış olduğu kararla, Bursa 3. İdare Mahkemesinin ilgili kararı kaldırılmış olup, mevcut durum bakanlığımıza iletilmiş ve terkin kararı iptal edilmiştir.

Bakanlığımızın 19.03.2018 tarihli yazı ile 1/1000 ve 1/5000 ölçekli imar planları onaylanmıştır. Kamulaştırma işlemleri devam etmektedir.

3- Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Yalova İli, Çiftlikköy ilçesinin Gacık, Laledere ve Kılıç Köyleri sınırları içinde yaklaşık **155 ha** büyüklüğündeki alan “Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi” kuruluş yeri olarak belirlenmiş, Kuruluş Protokolü Bakanımız tarafından imzalanarak, OSB özel hukuk tüzel kişilik onayı 31.07.2014 tarihinde 301 sicil numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır. OSB Bakanlığımızdan ödenek talebinde bulunmamıştır.

OSB'nin kurucu derneği, Taşıt Araçları İhtisas Sanayici ve İş Adamları Derneği, 29 Nisan 2017 tarihli ve 689 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılarak, mal varlığı hazineye devredilmiştir. Bakanlığımızın hukuki görüşü çerçevesinde, kapatılan derneğin katılım payı Yalova İl Özel İdaresine devredilmiş ve Yalova İl Özel İdaresi (%88), Çiftlikköy Belediyesi(%6) ve Yalova Ticaret ve Sanayi Odası'nın(%6) katılımlarıyla Müteşebbis Heyet yeniden teşekkül ettirilmiştir. Yeni Müteşebbis Heyetiyle oluşturulan Kuruluş Protokolü Bakanlığımızdan onay almıştır.

İkitelli Otomotiv ve Savunma Sanayicileri Derneği'nin OSB Müteşebbis Heyetinde katılımcı olma talebi, diğer katılımcı kuruluşlar tarafından uygun bulunmuş olup, adı geçen derneğin %70 katılım payı ile hazırlanan yeni kuruluş protokolü Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

Mevcut OSB sınırları içerisindeki alanların kamulaştırılmasının yapılabilmesi için, Bakanlığımız tarafından verilecek kamu yararı kararı alınması çalışmalarına devam etmektedir.

OSB sınırları içerisinde OSB'ye ait parsel bulunmamaktadır. Arazinin tamamı farklı özel ve tüzel kişilere ait farklı büyüklüklerde parsellerden oluşmaktadır aynı zamanda az miktarda kamu arazisi vardır. OSB toplam alanının yaklaşık olarak %10'luk kısmı kamuya ait arazilerden oluşmaktadır. Geri kalanın çoğunluğu şahıslara ait olup az bir kısmı da bazı şirketlere aittir.

4- Yalova Kompozit ve Kimya İhtisas OSB (YALKİM):

İlimiz Çiftlikköy ilçesi, Taşköprü beldesinde yer alan sanayi yapılanmasının İslah OSB alanı olarak belirlenmesine yönelik 16.03.2012 tarihinde Valiliğimize yapılan başvuru, İnceleme ve İslah Komisyonumuzca görüşülmüş, düzenlenen rapor ve ekleri oy birliği ile sağlanan uygun görüşle Bakanlığımıza sunulmuştur.

Proje ile ilgili Bakanlıkça istenen ilave belge ve bilgiler 2012 Temmuz ayında Bakanlığa gönderilmiştir. Dosyadaki eksikliklerin tamamlanmasına müteakip, Bakanlık tarafından başvuru dosyası kabul edilmiştir. OSB sınırları kesinleşmesi için ilgili kurum ve kuruluşların nihai görüşlerini vermek üzere yer seçimi komisyon toplantısı 26/06/2013 tarihinde yapılmıştır.

Derneğin OSB'nin, İhtisas ıslah OSB olarak kurulması talebi üzerine inceleme ve ıslah komisyonları toplanmış, inceleme ve ıslah komisyon kararları Bakanlığa iletilmiştir. Bakanlığımız tarafından İhtisas İslah OSB kurulması talebi uygun görülmüş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ÇED belgesi alınmıştır. ÇED belgesine karşı dava açılmış olup, mahkeme kararıyla ÇED belgesi iptal edilmiştir. Üst mahkemede iptal kararını bozmuştur.

6 aylık periyotlarda yapılan İslah Takip Komisyonu toplantısında, ıslah şartları için belirlenen işlemlerin gerçekleşme durumları incelenmiştir. Son olarak Kasım 2017'de toplanan İslah Takip Komisyonunca, ıslah şartlarının tamamlandığı belirlenmiş olup, Bakanlığımızın 13.12.2017 tarihli

uygun görüşüyle İslah şartlarının tamamlandığı kesinleşmiştir. 29.12.2017 tarihli Bakanlık oluru ile yeni kuruluş protokolü onaylanmış ve OSB adındaki ıslah ibaresi kaldırılmıştır.

OSB sınırlarını içerisinde AKKİM, AKSA, AKTEK, AKGİRİŞİM, DOWAKSA, ERSUR Tekstil firmaları faaliyet göstermektedir.

5- Yalova İMES Makine İhtisas OSB Projesi:

Yalova Makine OSB için 15.04.2015 tarihinde başvuru yapılmış olup, Güneyköy-Sugören mevkiinde olan başvuru alanı için ilgili kurumlardan onay alınamaması neticesinde, alternatif alan çalışması sonucunda Çiftlikköy İlçesi, Laledere Gacık mevkiinde yaklaşık 500 hektar alan için tekrar başvuru yapılmıştır. Bakanlığımızdan ön etüd yapılmış olup, yer seçimi yapılmıştır. Yer seçimi alanı içerisinde kalan yaklaşık 36 ha mera alanı kurucu derneğin talebi üzerine OSB sınırları dışına çıkartılmıştır.

Bakanlığımızın 07.06.2017 tarihli olur ile 331 sicil numarasıyla tüzel kişilik kazanmıştır. Bakanlığımızdan ilgili OSB ile alakalı kamu yararı kararı alınmış olup, kamulaştırma çalışmaları başlamıştır.

OSB alanı içerisindeki 162 ada ve 10 parsel sayılı taşınmazın maliki tarafından kamu yararı kararının iptali talebiyle dava açılmış olup, hukuki süreç devam etmektedir.

6- Avrasya Giyim İhtisas OSB:

Yalova İli, Çiftlikköy İlçesi, Kılıç Mevkiinde yaklaşık 234 hektarlık öneri alanında Avrasya Giyim OSB kurulması için 07.05.2015 tarihli başvuru neticesinde, 03/03/2016 tarihinde ilgili alan Yer Seçimi Komisyonunca incelenmiştir. Yer Seçimi Komisyonunda bulunan kurum ve kuruluşların uygun görüşüyle Bakanlığımızın 13/12/2016 tarihli yazısıyla yer seçimi kesinleşmiştir. Bakanlığımızın 24.10.2017 tarihli oluru ile 334 sicil numaralı alan Avrasya Giyim OSB tüzel kişilik kazanmıştır.

Bakanlığımız tarafından kamu yararı kararı verilmiş olup, İmar planları onaylanmıştır. OSB'nin kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

7- Yalova Tersaneler Bölgesi Projesi:

Yalova ili Altınova ilçesi bölgesinde toplam 33 tersane bulunmaktadır. Bu tersanelerden 23 adedi Altınova Tersaneler Birliği kapsamında olup toplamda 29 adet tersane faaldir. İlimizde gemi ve yat üretimi ve ihracat rakamları önemli bir yer tutmaktadır. Taşeron firma elemanları ile birlikte bölgedeki tersanelerde yaklaşık 12 bin 500 kişi çalışmaktadır.

Yalova ilinde gemi ve yat üretimi ve ihracat rakamları hızlı bir şekilde artmaktadır. İlimiz şu an itibari ile gemi ve yat ihracatında İstanbul ilinden sonra 2. sırada yer almaktadır.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde kullanılan tarım arazileri dağılımı şu şekildedir:

| | |
|-----------------------------|-------------|
| Tarım Arazileri: | |
| İşlenen Tarım Arazileri | :112.821 da |
| İşlenmeyen Tarım Arazileri | :105.719 da |
| Toplam Tarım Arazileri | :218.540 da |
| Dikili zeytin Arazileri | :33.569 da |
| Orman ve Fundalık Arazileri | :462.840 da |
| 2 B ve Makilik | :7.070 da |
| Çayır ve Mera | :6.466 da |
| Tarım Dışı | :103.084 da |

Gübre tüketimi olan toplam tarımsal alan 18,221 ha olup, yıllık (2018 yılı) gübre tüketimi 911,875 ton'dur. Toplamda 1 hektara; 24,9 kg Azot, 12,9 kg Fosfor, 12,9 kg Potas kullanılmaktadır. 14.000 ha alanda 116,975 ton tarım ilacı kullanılmaktadır. Ha başına düşen tarım ilacı ise 8,35 kg'dur. Kullanılan başlıca tarım ilaçları insektisitler, herbisitler, fungusitler, rodentisitler, nematositler, akarisitlerdir.

B.3.2.2. Diğer

İlimizde düzenli depolama sahası mevcut olup kullanılan vahşi depolama sahası rehabilite çalışmaları yapılmaktadır. İlimizde oluşan katı atıklar düzenli depolama sahasına getirilmektedir. Bu alanda su kaynaklarına sızıntı olmaması için gerekli tedbirler alınmış olup saha denetimlerimizle takip edilmektedir.

B.4. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2014-2016 izleme programı izleme durumu ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge B.21 – Yalova ili kıyılarında Su Yönetim Birimleri

(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2019)

| Su Yönetim Birimi Kodu | Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan | Ekolojik Kalite Durumu | | | |
|------------------------|----------------------------------|------------------------|--------------|-------------|-------------|
| | | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
| MAR10 | İzmit İç körfez | Orta kalite | Zayıf kalite | Orta kalite | Orta kalite |

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

| |
|---------|
| Çok İyi |
| İyi |
| Orta |
| Zayıf |
| Kötü |

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri**B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu****B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti**

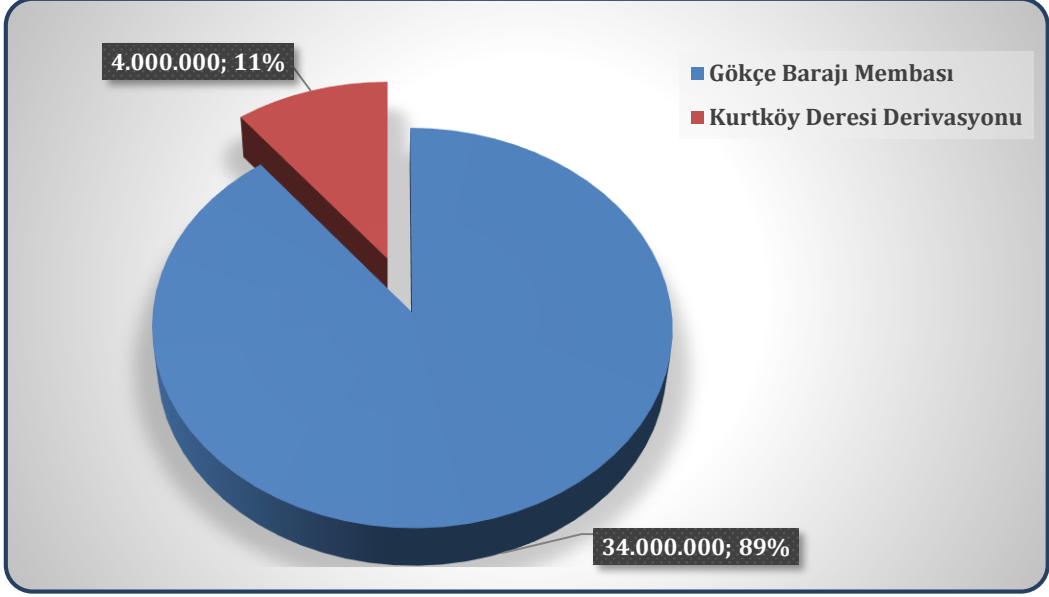
Yalova ili Gökçe Barajı'ndan temin edilen su ile Çınarcık'tan Altınova'ya kadar olan bölümün su ihtiyacı karşılanmaktadır. Gökçe Barajı 1989 yılında hizmete açılmış olup, Selimandıra deresi üzerine kurulmuştur. Ayrıca, 2014 yılında yaptırılan Kurtköy Deresi derivasyon hattı ile de Gökçe Barajına su aktarılmaktadır. Gökçe Barajı'ndan yılda ortalama 38 hm³ su temin edilmektedir. Bu su içerisinde 6 hm³ tarımsal sulamaya tahsis edilmiştir. Yaklaşık 5 hm³ su sanayi amaçlı kullanılmakta, 27 hm³ su ise evsel amaçlı kullanılmaktadır.

İçme suyu arıtma tesisi 1.200 lt/sn kapasiteli olup; havalandırma, kimyasal madde ile çöktürme, filtrasyon ve klorlama ünitelerinden oluşmaktadır. Baraj kapasitesi 25.000.000 m³ 'tür ve baraj için 60 yıl ömür öngörülmektedir.

İçme suyu arıtma tesisinden Yalova Belediyesi şebekesine günlük 50.000-90.000 m³ su iletilmektedir. İletilen suyun içerisindeki mineral miktarları TS- 266 ve WHO' nun standartlarına uygunluk sağlamaktadır. Mevsime göre değişen mineraller: Toplam çözünmüş madde (TDS= 80-250 mg/ lt), Mg (7-10 mg/lt), Ca (30-40 mg/lt), Al (0,02-0,1 mg/lt), Fe (0,01-0,05 mg/lt), Mn (0,01- 34.000.000; 89% 4.000.000; 11% Gökçe Barajı Membası Kurtköy Deresi Derivasyonu 2017 YILI YALOVA ÇEVRE DURUM RAPORU 31 0,05 mg/lt), NO₃ (0,1-0,7 mg/lt), Si (3-4,5 mg/lt), PO₄ (0,1-0,7 mg/lt) , SO₄ (20-40 mg/lt), Sertlik (7-15 ° Fs) şeklindedir.

Ana isale hatları çelik olup şebeke hatları çelik, CTP, Asbest, PVC ve HDPE cinsi borulardan oluşmaktadır ve tüm şebeke yaklaşık 200 km' dir.

Bölgede Yalova içme suyu kapsamında; Çınarcık, Kuru, Termal, Kadıköy, Yalova, Çiftlikköy, Taşköprü, Tavşanlı, Subaşı, Altınova ve Kaytazdere Belediyeleri olmak üzere toplam 10 adet Belediye'ye hizmet verilmektedir.



Grafik B.9 - Yalova ilinde 2017 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (m³)

Yalova yerleşim alanları genel olarak Marmara Denizi ve güneyinde bulunan dağlar arasında sıkışmış bir görünüm arz etmektedir. Bununla birlikte şehrin İstanbul ve Bursa'ya çok yakın mesafede bulunması ve son yıllarda yapılan önemli yatırımlar sebebiyle hızlı nüfus artış potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir. Adrese dayalı nüfus tespitleri de bu durumu ortaya koymaktadır. Yapımı tamamlanan Osmangazi köprüsü ve yapımı devam eden İzmir otoyolu sonrasında nüfus artışının aynı şekilde devam edeceği tahmin edilmektedir. Ayrıca şehirde bulunan sanayileşme, iklimi dolayısıyla çiçek ve bitkicilik vb. iş potansiyellerinin de nüfus artışında etkili olabileceği düşünülmektedir.

Bölgede içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen yerleşik nüfus 2017 yılı itibariyle yaklaşık 200.000 civarındadır. Ancak, bölgenin turizm potansiyeli dolayısıyla yaz aylarında nüfus 400.000 civarına ulaşmaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Bölgede Yalova içme suyu kapsamında açılmış olan 15 adet kuyuda ihtiyaç halinde yıllık 7,3 milyon m³ su Belediyelerin depolarına aktarılmak üzere hazır bekletilmektedir. Bu kuyulardaki suların fiziksel ve kimyasal arıtmaya ihtiyacı olmayıp, belediyelerin depolarında bulunan klorlama sistemi ile klorlanması yeterli olmaktadır. Bu kuyular sanayi ve tarım alanında kullanılmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.**Çizelge B.22 - Kaynaklarına göre belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesine çekilen su miktarı (2016)**

| İl | Toplam belediye sayısı | İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı | Toplam çekilen su miktarı (Bin m ³) | Kaynak (Bin m ³) | Göl / gölet / deniz (Bin m ³) | Akarsu (Bin m ³) | Baraj (Bin m ³) | Kuyu (Bin m ³) | Belediyelerde kişi başı çekilen günlük ortalama su miktarı (Litre/kişi-gün) |
|--------|------------------------|---|---|------------------------------|---|------------------------------|-----------------------------|----------------------------|---|
| Yalova | 14 | 14 | 29 746 | 10 | 800 | 426 | 28 445 | 65 | 384 |

Çizelge B.23 – İçme ve kullanma suyu şebekesi ve arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısı ve nüfusu

| İl | Yıl | Toplam Belediye Sayısı | İçme Ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusu | İçme Ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%) | İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusu | İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı |
|--------|------|------------------------|--|--|---|---|
| Yalova | 2002 | 15 | 73 009 | 55 | 131 820 | 15 |
| | 2003 | 15 | 106 595 | 81 | 130 637 | 15 |
| | 2004 | 15 | 113 116 | 85 | 132 282 | 15 |
| | 2006 | 15 | 147 458 | 96 | 153 840 | 15 |
| | 2008 | 15 | 148 610 | 97 | 153 900 | 15 |
| | 2010 | 15 | 167 927 | 97 | 173 071 | 15 |
| | 2012 | 15 | 179 642 | 98 | 184 168 | 15 |
| | 2014 | 14 | 189 178 | 96 | 197 347 | 14 |
| 2016 | 14 | 190 105 | 89 | 212 449 | 14 | |

Çizelge B.24 - İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı

| İl | Toplam belediye sayısı | Toplam belediye nüfusu | İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı | İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%) | İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısı | İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%) |
|--------|------------------------|------------------------|---|--|--|---|
| Yalova | 14 | 212 836 | 14 | 99.8 | 14 | 89.3 |

İlimizde içme suyu Gökçe Barajından temin edilmektedir. Gökçe Barajı Çınarcık-Yalova Karamürsel sahil şeridinin had safhaya varan içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmıştır. Daha önce Yalova-Karamürsel arasındaki sahil siteleri, fabrikalar ve Karamürsel ihtiyaçlarını yeraltı sularından karşılamaktaydı. Yeraltı suyu rezervinin ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle yeraltı suyu seviyesi gittikçe düşmekte ve bu nedenle deniz suyunun karaya doğru nüfuz etmesi sonucu yeraltı suyunda aşırı derecede tuzlanma görülmekteydi. Yeraltı suyunun seviyesinin düşmesi ve tuzlanması sonucunda yeterli verim alınamamaktaydı. Çınarcık-Yalova-Karamürsel sahil şeridinin içme-kullanma ve endüstri suyu

ihtiyacını karşılayabilecek iki kaynak bulunmaktaydı. Bu kaynaklardan birisi Yalova-Termal kesiminde Sellimandıra Deresi üzerinde 1981’de yapımına başlanılan ve şu anda faaliyette olan Gökçe Barajıdır. Diğer kaynaklar ise Altınova ilçesinde Karadere üzerinde etüt çalışmaları devam eden 32 Karadere Barajı ile Yağcıdere üzerinde etüt çalışmaları devam eden Kınalı Barajıdır. Gökçe Barajı daha ekonomik bulunduğundan öncelikle yapılması uygun görülmüştür. Gökçe Barajı’nın ihtiyaçları karşılayamaz duruma geldiğinden söz konusu bölgede barajların planlama ve proje çalışmaları devam etmektedir.

B.5.2. Sulama

İlimizde toplam 6.556 hektar Sulanan Arazinin;
5.048 hektar (%77) dere, göl, yeraltı suyu gibi kaynağından alınan su ile sulamanın gerçekleştirilmesi,
1.508 hektar (%23) devlet sulaması ile sulamanın gerçekleştirilmesi şeklinde yapılmaktadır.

Arazilerin tamamı Damlama, Mini Spring ve Yağmurlama sulama sistemi ile sulanmaktadır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimiz genelinde Salma Sulama yapılarak sulanan arazi bulunmamaktadır.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde Sulama Kooperatifi veya Sulama Birliği bulunmamaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizdeki sanayi kuruluşlarının kullandığı sular Gökçe Barajından temin edilmektedir. Yaklaşık 5.000.000 m³/yıl su tüketilmektedir. Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır, soğutma suyu bir tesis tarafından kullanılmakta ve denizden temin edilmekte ve yine denize deşarj edilmektedir.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde hidroelektrik santraller bulunmamaktadır.

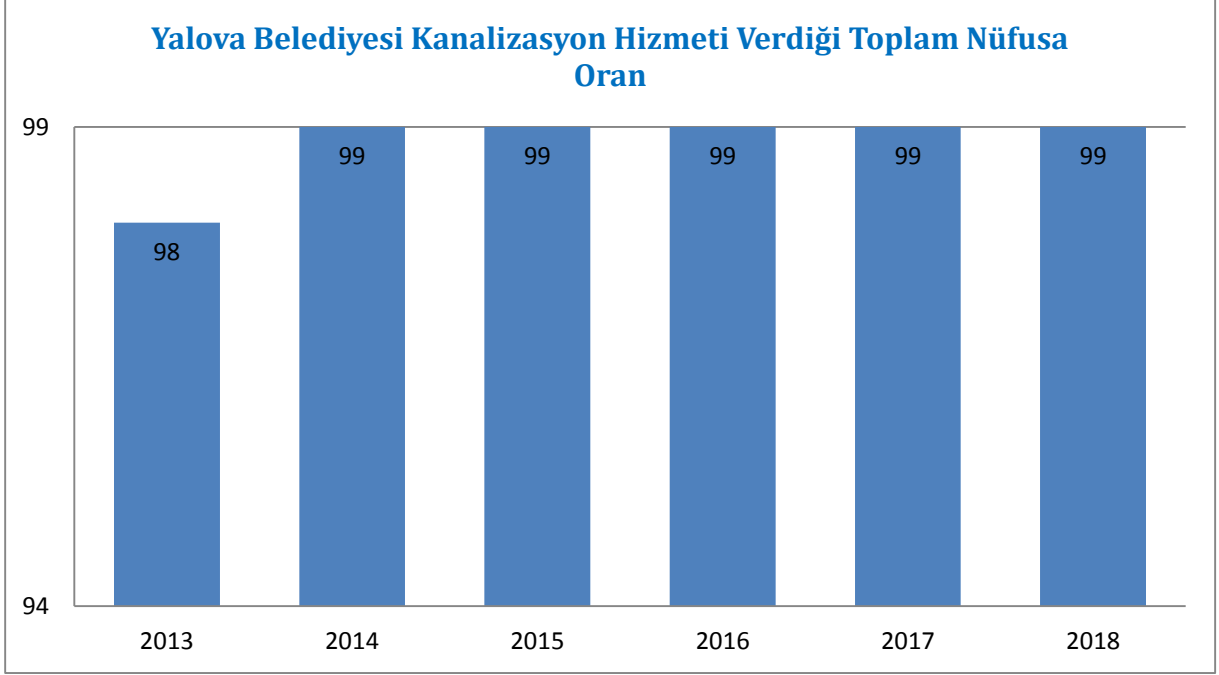
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Sağlıklı veri bulunmamaktadır.

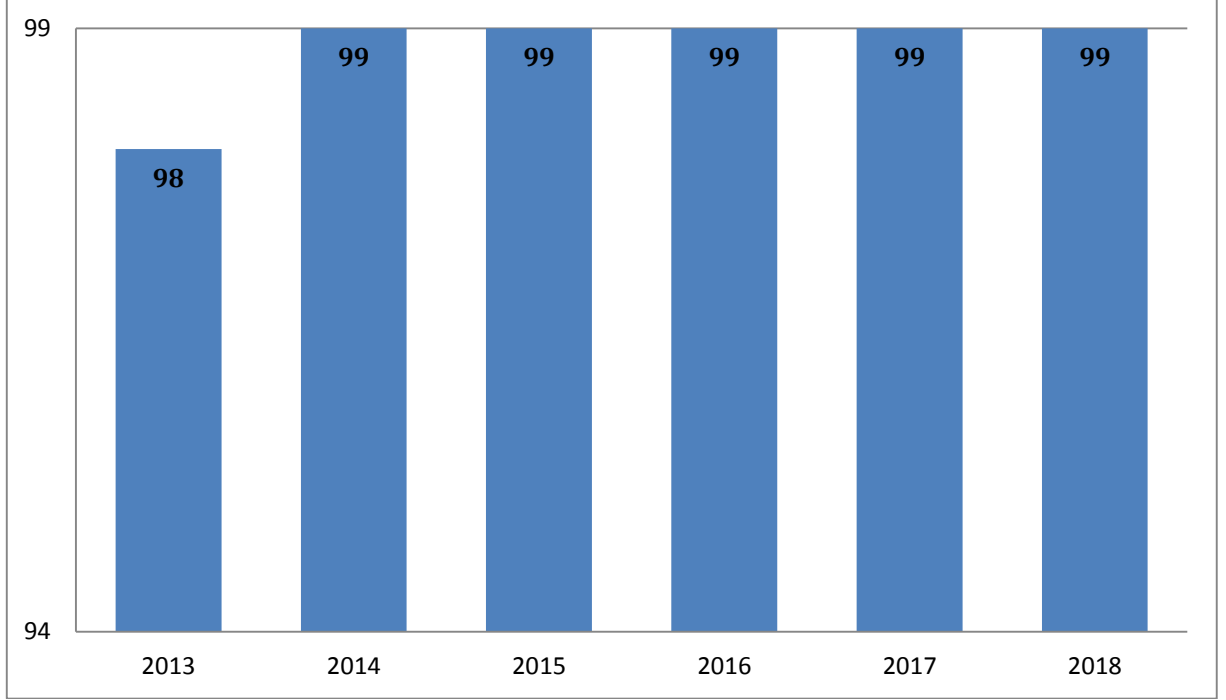
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Kentsel kanalizasyon sistemi kapsamında Yalova Belediyesi 2018 yılı itibari ile hizmet edilen nüfusun %99'u kanalizasyon hizmetinden yararlanmaktadır. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı Grafik B.10'da gösterilmiştir.



Grafik B.10 - Yalova ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı
(Yalova Belediyesi, 2019)



Grafik B.11 – Yalova ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı
(Yalova Belediyesi, 2019)

Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisi YASKİ tarafından işletilmektedir. YASKİ ye üye belediyeler; Yalova, Çiftlikköy, Termal, Taşköprü ve Kadıköy Belediyeleridir. Üye belediyelerden gelen atıksuyun tamamı tesiste arıtılmaktadır. Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisinden yılda yaklaşık 420 ton arıtma çamuru çıkmakta olup, YAKAB katı atık düzenli depolama tesisine gönderilerek orada depolanmaktadır.
(Yalova Belediyesi, 2019)

Çizelge B.25 – Yalova ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atık su arıtma tesislerinin durumu

(İlgili Belediyeler, 2019)

| Yerleşim Yerinin Adı | Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı? | | | Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü | | | Mevcut Kapasitesi (ton/gün) | SAİS Kabini Durumu (var/yok) | Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn) | Deşarj Noktası | Deniz Deşarjı (var/yok) | Hizmet Verdiği Nüfus | Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün) | |
|----------------------|--|----------------------|-----|------------------------------------|-----------|-------|-----------------------------|------------------------------|---|-------------------------|--|----------------------|------------------------------------|-------------|
| | Var | İnşa/plan aşamasında | Yok | Fiziksel | Biyolojik | İleri | | | | | | | | |
| İl Merkezi | MERKEZ (YASKİ) | X | | | X | X | X | 75.000 | VAR | 37.000 | 40 38 57 N 29 13 50 E | VAR | 190301 | 1,2 |
| | KADIKÖY (YASKİ) | X | | | X | X | X | 75.000 | VAR | 37.000 | 40 38 57 N 29 13 50 E | VAR | 190301 | 1,2 |
| İlçeler | ESENKÖY BELEDİYESİ | X | | | X | X | | 9000 | YOK | 4100 | Marmara Denizi 40 35 14 N 28.54.38 E | var | 3558 | 0,6 |
| | ARMUTLU | X | | | X | X | | 5500 | YOK | 0,05 | Marmara denizi | Var | 7000 | 1 |
| | ÇİFTLİKKÖY(YASKİ) | X | | | X | X | X | 75.000 | VAR | 37.000 | 40 38 57 N 29 13 50 E | VAR | 190301 | 1,2 |
| | TAŞKÖPRÜ(YASKİ) | X | | | X | X | X | 75.000 | VAR | 37.000 | 40 38 57 N 29 13 50 E | VAR | 190301 | 1,2 |
| | TERMAL(YASKİ) | X | | | X | X | X | 75.000 | VAR | 37.000 | 40 38 57 N 29 13 50 E | VAR | 190301 | 1,2 |
| | Armutlu İlçesi Kapaklı Köyü | X | | | X | X | | 300 | | 200 | 40 27 37 N 28 58 12 E | Var | 2.000 | |
| | ÇINARCIK (MAVİ DENİZ AAT) | X | - | | | | X | 25.000 | VAR | 0,28 m ³ /sn | MARMARA DENİZİ (40 39 01 K 29 04 40 D) | VAR | 22.344 | 1,0 ton/gün |
| | TEŞVİKİYE(MAVİ DENİZ AAT) | X | - | | | | X | 25.000 | VAR | 0,28 m ³ /sn | MARMARA DENİZİ (40 39 01 K 29 04 40 D) | VAR | 22.344 | 1,0 ton/gün |

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge B.26 – Yalova ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2019)

| OSB Adı | Mevcut Durumu | Kapasitesi (ton/gün) | SAİS Kabini Durumu (var/yok) | AAT Türü | AAT Çamuru Miktarı (ton/gün) | Deşarj Ortamı |
|------------|---------------|----------------------|------------------------------|--------------------|------------------------------|---------------|
| YALKİM OSB | FAAL | 8200 | VAR | Kimyasal+Biyolojik | 24 | Deniz |

*03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimiz Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının Çevre ve Orman Bakanlığının 20.04.2006 gün ve 188 sayılı ÇED oluru ile 49 yılına kesin izni alınmış ve 10.05.2006 tarihinde saha teslim alınarak inşaatına başlanmıştır. 99.500 m² ve 3 Lot olarak projelendirilen Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının tamamlanan 19.472,07 m² lik 1.Lot’u 08.09.2008 tarihinde işletmeye açılmış ve ömrü dolmak üzeredir. 2. Lotun inşaat çalışmaları başlamış olup Bakanlığımız tarafından 800.000 tl’lik nakdi yardım yapılmıştır.

25.07.2017 Tarihi itibariyle 2.lot hizmete girmiş bulunmaktadır. Lot ömrünü 2019 sonu gibi tamamlayacaktır.

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

Tesis inşasında kullanılan taban izolasyonu malzemeleri; geomembran, geotekstil ve bentonittir. Depolama alanı geçirimsizlik tabakası üzerinde teşkil edilmiş olan sızıntı suyu toplama sistem; çakıl drenaj tabakası, sızıntı suyu toplama boruları, ana kollektör, sızıntı suyu kontrol bacaları ve sızıntı suyu deposundan oluşmaktadır. Depolama alanı tabanı geçirimsizlik tabakası üzerine 30 cm kalınlığında çakıl drenaj malzemesi serilmiş, bu tabaka kalınlığı toplama boruları üzerinde 60 cm olmuştur. Sızıntı suyu toplama boruları HDPE (yüksek yoğunluklu polietilen) 200 mm çaplı ve vadi yamacı boyunca 15 metrede bir yerleştirilerek ana toplama borusuna bağlanmıştır. Ana toplama borusu HDPE 400 mm çapındadır. 1.000 m³ lük 20 x 20 m lik boyutlarında ve toplam 400 m² bir alan üzerinde 2,5 metre yüksekliğinde sızıntı suyu toplama havuzu bulunmaktadır. Sızıntı suyunun depo sahasına geri devri yapılmamaktadır. Sızıntı suyu toplama havuzunun geçirimsizliği geomembran la sağlanmıştır. Sızıntı suyu depolama havuzunda toplanan sızıntı suyu tankerler vasıtası ile Altınova da bulunan Atıksu arıtma tesisine taşınmaktadır. Depo sahası baca gazı pasif sistemle toplanmakta olup, baca gazının debisi ve kompozisyonu ölçülmemektedir. Tek lot olarak işletilen tesise evsel nitelikli katı atıklar haricinde atık kabul edilmemektedir.

2018 yılı itibariyle atıksular ön arıtmadan geçirilerek kanalizasyon vasıtasıyla YASKİ 'nin ileri biyolojik arıtma tesisine gönderilmektedir.

Yalova Belediyesince toplanan atıklar doğrudan düzenli depolama tesisine nakil edilmektedir. Yalova Belediyesince işletilen ya da kullanılan bir aktarma istasyonu bulunmamaktadır.

Yalova ilinde 1 adet katı atık düzenli depolama tesisi bulunmakta olup, söz konusu tesis ildeki 14 Belediye ve İl Özel İdaresinin üyesi olduğu YAKAB tarafından işletilmektedir.

Yalova ve çevresindeki belediyelerde oluşan katı atıklar, hâlihazırda vahşi depolama olarak nitelendirilen, sızıntı suları ve depo gazı için herhangi bir önlem alınmamış açık arazilere dökülmekteydi. Ancak sanayileşme ve gerçekleşen göçler nedeniyle bölge nüfusunda önemli artış meydana gelmiştir. Söz konusu nüfus artışı beraberinde önemli sorunları da gündeme getirmiştir. Katı atıklar (çöp) da bu sorunlardan biridir. Yalova ve çevresindeki belediyelerin katı atık problemine çözüm getirmek amacıyla 2000 yılında YA-KAB (Yalova İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesislerini Yapma ve İşletme Birliği) kurulmuştur.

Yalova Merkez Belediyesi, Kadıköy, Çiftlikköy, Taşköprü, Altınova, Kaytazdere, Subaşı, Tavşanlı, Termal, Çınarcık, Kocadere, Kuru, Teşvikiye Belediyeleri ve İl Özel İdaresi Birliğinin kurucu üyeleridir. Armutlu, Esenköy Belediyeleri 2005 yılında birliğe üye olmuşlardır.

Birliğin amacı: birliği oluşturan yerel idarelerin yapmakla görevli ve yükümlü oldukları fakat maddi ve teknik imkânlarının yetersizliği nedeniyle tek başlarına yerine getiremedikleri veya yerine getirmelerinde güçlük çektikleri; çöp ve katı atıkların toplanması, imhası veya değerlendirilmesi ile belirlenecek öncelik sırasına göre diğer alt yapı çalışmalarını ve hizmetlerini, bununla ilgili transfer istasyonları gibi tesislerin yapımı, onarımı ve işletilmesini yapmak veya yaptırmak ve devamlı işletilmesini sağlamaktır.

Yalova ili düzenli depolama alanının çevreye olabilecek olumsuz etkilerin bertarafı için çeşitli önlemler alınmıştır. Koku, toz, saha görünümü, gürültü, uçuşan ve bertaraf olan atıklar ve haşarat vb. olumsuz etkiler için aşağıda belirtilen tedbirler alınmıştır.

Koku Kontrolü: Koku kontrolü sağlamak için;

- Toprak örtüsü her günün sonunda depolanan atıkların üzerine yayılmaktadır.
- Yüzey sularının atık depolama alanlarının üzerinde birikmesi önlenmektedir.
- Süzüntü suyu sistemlerinin bakımları sürekli olarak yapılmaktadır.

Toz Kontrolü: Çalışan personelin sağlığı ve etkin çalışma şartları için kişisel koruyucu ekipmanlar ve diğer toz kontrol çalışmaları sürekli olarak yürütülmektedir.

Saha Görünümü: Depolama sahasının girişine yerleştirilecek uyarı ve tanıtım tabelaları bakımlıdır ve üzerlerinde işletme kuralları belirtilmektedir. Giriş yolu ve depolama sahası dışındaki alanlarda peyzaj çalışmaları düzenli olarak yapılmaktadır.

Etrafa Saçılan ve Uçuşan Atıklar:

Bu tür atıkların kontrolü için:

- Atıklar depolanırken geniş olmayan bir çalışma yüzeyi kullanılmaktadır.
- Atık hücresi doldukça üzeri toprakla örtülmektedir.
- Günlük depolama çalışmaları o günkü hakim rüzgar yönüne göre yapılmaktadır.
- Saçılan atıklar günlük olarak toplatılmaktadır.

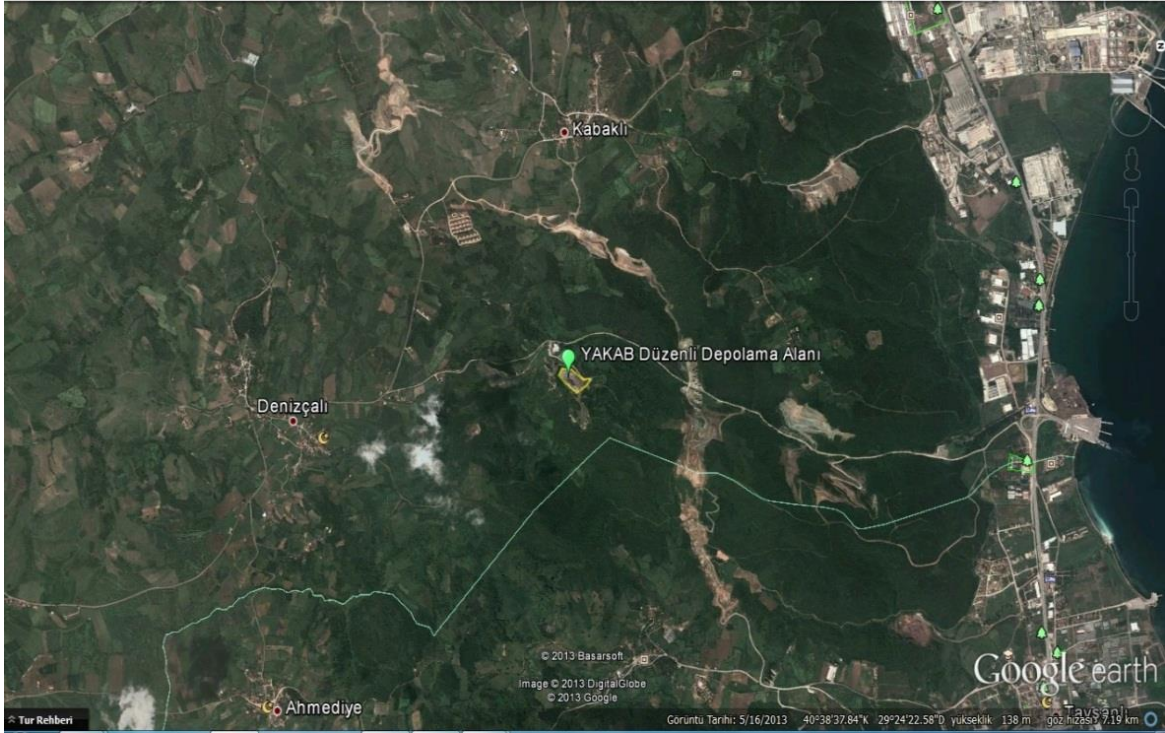
- Çalışılan alanda geçici paravanlar kullanılarak uçuşan atıklar kontrol edilmektedir.

Lastiklerin Temizlenmesi: Atık taşıyan ve sahada çalışan araçlar sahadan çıkarken lastik yıkama ünitesinden geçerek lastikleri temizlenmektedir.

Haşarat Kontrolü: Haşarat kontrolünde günlük toprak örtünün örtülmesi çok önemlidir. Sivrisinek üremesini önlemek için saha üzerinde durgun su birikintisi oluşmaması sağlanmakta ve depolama sahası düzenli olarak ilaçlanmaktadır.

Yangına Karşı Önlemler: Sahada kullanılan araç, iş makinesinde ve idari binalarda uygun büyüklüklerde ve tiplerde yeterli sayıda yangın söndürme cihazı bulundurulmaktadır.

Bir acil durum planı oluşturularak idari binalarda merkezi yerlere asılmış ve çalışanlara bu konuda eğitim verilmiştir. En yakındaki polis, hastane, itfaiye birliklerinin telefonları idari binalarda herkes tarafından görülebilecek bir yere asılmıştır.



Harita B.5 - YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Atıksu geri kazanım yöntemleri, tarımda sulama maksatlı, yeşil alanların sulamasında, endüstriyel geri kazanım, yeraltına enjeksiyon, dinlenme maksatlı kullanılan bölgelerde (göller vb) geri kazanım, direkt olmayan (yangın suyu, tuvaletlerde vb) geri kazanım ve direkt (içme suyu olarak) geri kazanım sayılabilir. Eğer mevcut ise ilde bu kapsamda yapılan çalışmalara (toplam arıtılan atıksu miktarı, geri kazanılan atıksu miktarı ve toplam arıtılan atıksu miktarına oranı) değinilmelidir.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmeliğin 19. Maddesi gereğince 08.09.2015 tarih ve 2939 sayılı Valilik Oluru ile Kirlenmiş Saha komisyonu oluşturulmuştur. Söz konusu komisyon ile şüpheli sahalarda numune alımları yaptırılmış olup kirlenmiş saha tespit edilmemiştir.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

Arıtma çamurları düzenli depolama alanında depolanmaktadır, toprakta kullanılmamaktadır

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimizde 1 adet doğaya yeniden kazandırma planı mevcut olup plan doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.27 – Yalova ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2018)

| Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak) | Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton) | İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha) |
|---|---|---|
| Azot | 454,15 | 18.221 |
| Fosfor | 235,2 | |
| Potas | 222,475 | |
| TOPLAM | 911,825 | |

Çizelge B.28 - Yalova ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2018)

| Kimyasal Maddenin Adı | Kullanım Amacı | Miktarı (ton) | İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha) |
|-----------------------------|---------------------------|------------------|--|
| İnsektisitler | Mey.Seb.Süs Bitk.Hastalık | 12,824 | 14.000 |
| Herbisitler | Yabancı Otlar | 1,010 | |
| Fungisitler | Mey.Seb.Süs Bitk.Hastalık | 78,741 | |
| Rodentisitler | Tarla Faresi | | |
| Nematositler | Mey.Seb.Süs Bitkl.Nematod | 0,375 | |
| Akarisitler | Mey.Seb.Süs Bitkl.Akar | 2,725 | |
| Kışlık ve Yazlık | Mey.Süs Bitkl.Kabuklu Bit | 15,800 | |
| Yağlar | Meyvede Demir Eksikliği | 5,500 | |
| Diğerleri(Demir) | | | |
| | | | |
| TOPLAM | | 116,975 | |

Çizelge B.29 - Yalova ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Kaynak, yıl)

| Analizi Yapan Kurum/Kuruluş | Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları) | Analiz Tarihi | Analiz Edilen Madde | Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak) |
|-----------------------------|---|---------------|---------------------|--|
| | | | | |

İlimizde topraktaki pestisit vb. tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılan bir çalışma bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra Marmara Denizi'ne deşarj edilmektedir. Belediyelerin kanalizasyon sistemi arıtma tesisleri ile sonuçlanmakta ve ildeki sanayi tesislerinin de arıtma tesisleri mevcut olduğundan ilimizde su kirliliği konusunda ciddi bir sorun bulunmamaktadır. İlimizde katı atıkların bertarafı, düzenli depolama alanında sağlanmaktadır.

Kaynaklar

- 1- DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü
- 2- İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
- 3- Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- 4- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- 5- TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü
- 6- TUIK İstatistikleri İnternet Verileri
- 7- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- 8- Yalova Belediyesi
- 9- YASKİ (Yalova Su Kanalizasyon İşletme Birliği)

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

Çizelge C.30 - Belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (YAKAB, 2019)

| Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı | Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler | Nüfus | | Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün) | | Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün) | | Transfer İstasyonu Varsa Sayısı | Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor ? | Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi | | | |
|---|--|-------|--------|---|------|--|-----|---------------------------------|--|--------------------------------------|---|-------|-------------------|
| | | Yaz | Kış | Yaz | Kış | Yaz | Kış | | | Düzenli Depolama | Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Bivokurutma/) | Yakma | Düzensiz Depolama |
| YAKAB | Yalova | 130 | 138,2 | 118,7 | 1,06 | 0,91 | | ÖS | X | | | | |
| YAKAB | ÇiftlikköyBel | 28 | 33,36 | 24,01 | | | | ÖS | X | | | | |
| YAKAB | Altınova | 7,2 | 28,19 | 30,28 | | | | B | X | | | | |
| YAKAB | Çınarcık | 15 | 134 | 90,95 | 2 | 1,1 | | B | X | | | | |
| YAKAB | Esenköy | 2,4 | 35 | 2,8 | 1 | 1 | | B | X | | | | |
| YAKAB | Armutlu | 8 | 30 | 5 | 0,5 | 0,05 | | B | X | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |
| İl Geneli | | 190,6 | 398,75 | 271,74 | 4,56 | 3,06 | | | | | | | |

Çizelge C.31 - YAKAB düzenli depolama tesisinde depolanan katı atık miktarları

(YAKAB, 2019)

| Belediye | Ocak | Şubat | Mart | Nisan | Mayıs | Haziran | Temmuz | Ağustos | Eylül | Ekim | Kasım | Aralık | Toplam(ton) |
|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|---------------|----------------|----------------|-----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|
| Altınova | 374,34 | 330,56 | 405,36 | 407,12 | 533,06 | 620,54 | 576,62 | 535,92 | 453,26 | 446,32 | 413,88 | 448,22 | 5545,2 |
| Çiftlikköy | 784,81 | 674,24 | 832,82 | 873,04 | 990,18 | 1110,24 | 1210,12 | 1257,4 | 1009,84 | 899,78 | 795,04 | 904,2 | 11341,71 |
| Kaytazdere | 170,56 | 151,68 | 195,84 | 204,16 | 226,86 | 244,34 | 242,18 | 251,76 | 219,66 | 211,93 | 184,04 | 197,9 | 2500,91 |
| Subaşı | 184,92 | 169,78 | 207,54 | 224,26 | 207,34 | 224,4 | 220,52 | 221,24 | 194,04 | 180,78 | 168,2 | 176,98 | 2380 |
| Tavşanlı | 150,92 | 132,7 | 141,06 | 138,48 | 147,32 | 161,62 | 147,78 | 174,8 | 148,1 | 140,84 | 114,2 | 126,31 | 1724,13 |
| Taşköprü | 363,01 | 450,38 | 449,74 | 431,92 | 522,56 | 358,82 | 566,29 | 378,8 | 327,4 | 308,86 | 316,36 | 324,36 | 4798,5 |
| Yalova | 3266,27 | 3204,12 | 3759,64 | 3833,74 | 4729,24 | 4639,87 | 4725,75 | 4910,48 | 4248,08 | 4089,44 | 3703,74 | 3938,23 | 49048,6 |
| Kadıköy | 163,84 | 145,3 | 182,78 | 191,38 | 216,5 | 202,78 | 232,32 | 233,72 | 204,5 | 193,96 | 165,66 | 201,04 | 2333,78 |
| Termal | 99,46 | 80,58 | 93,46 | 178 | 219,7 | 344,3 | 344,02 | 333,38 | 227,58 | 198,88 | 180,96 | 201,7 | 2502,02 |
| Koru | 131,1 | 111,94 | 136,78 | 138,76 | 176,44 | 237,32 | 300,08 | 331,26 | 196,8 | 156,62 | 127,62 | 145,14 | 2189,86 |
| Çınarcık | 407,22 | 369,64 | 447,24 | 467,6 | 609,62 | 792,48 | 1078,72 | 1042,04 | 693 | 500,94 | 419,02 | 454,79 | 7282,31 |
| Teşvikiye | 60,51 | 51,57 | 90,14 | 81,92 | 131,98 | 191,8 | 239,38 | 296,12 | 157,52 | 90,56 | 73,52 | 76 | 1541,02 |
| Esenköy | 20,46 | 16,02 | 12,98 | 11,98 | | | 4,94 | | 6,5 | 11,32 | 17,26 | 6,72 | 108,18 |
| Armutlu | | | | | | 461,57 | 71,26 | 61 | 50,58 | 278,2 | 90,62 | | 1013,23 |
| Toplam | 6177,42 | 5888,51 | 6955,38 | 7182,36 | 8710,8 | 9590,08 | 9959,98 | 10027,92 | 8136,86 | 7708,43 | 6770,12 | 7201,59 | 94309,45 |

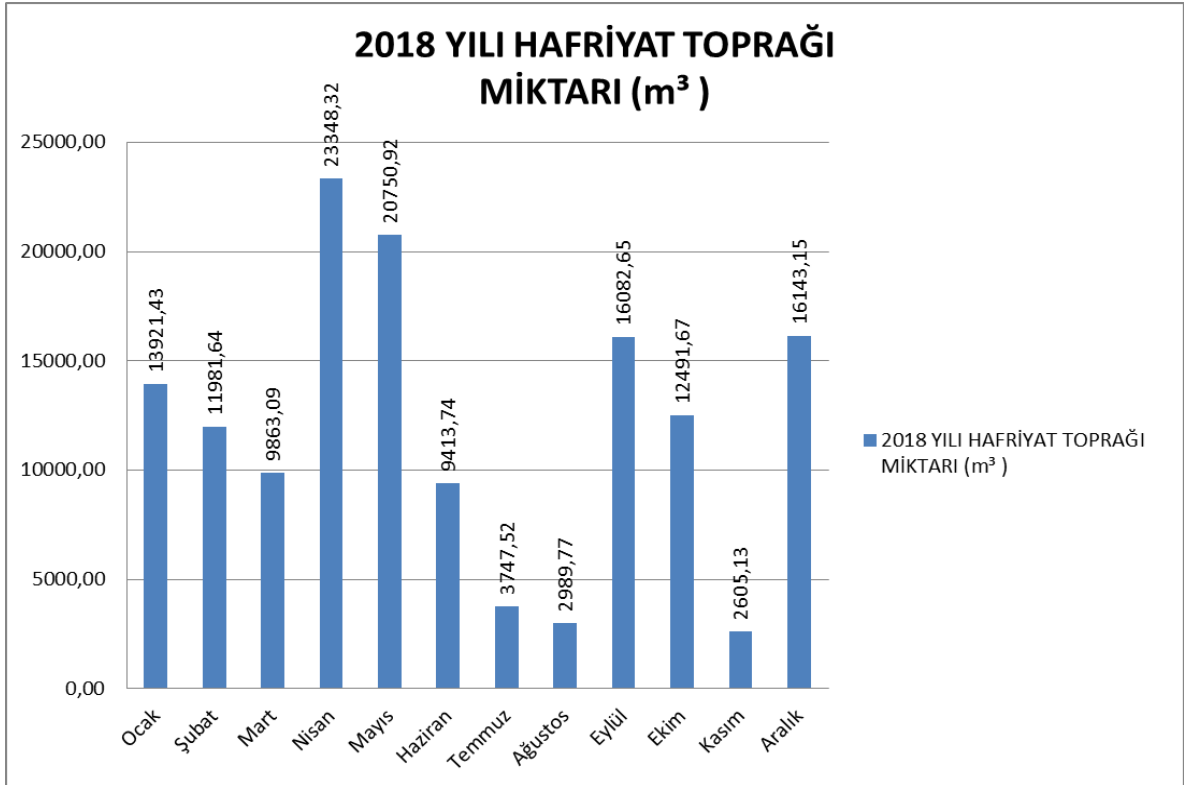
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Esadiye Köyü, pafta G22C17D1D Ada:110, parsel:123 nolu taşınmazda Hafriyat Depolama Sahası işletme başvurusu üzerine ilgili kurumların görüşleri alındı. İmar ve Şehircilik Müdürlüğümüzce gerekli prosedür tamamlanarak imar paftalarına işlendi. Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik ve 2010/16 sayılı Hafriyat Toprağı Genelgesi kapsamında Hafriyat Toprağı Sahası Belgesi düzenlendi.18.9.2017 tarihinde hafriyat kabulüne başlamıştır. Nisan 2018 tarihinde işletmeci tarafından döküm durdurulmuştur.

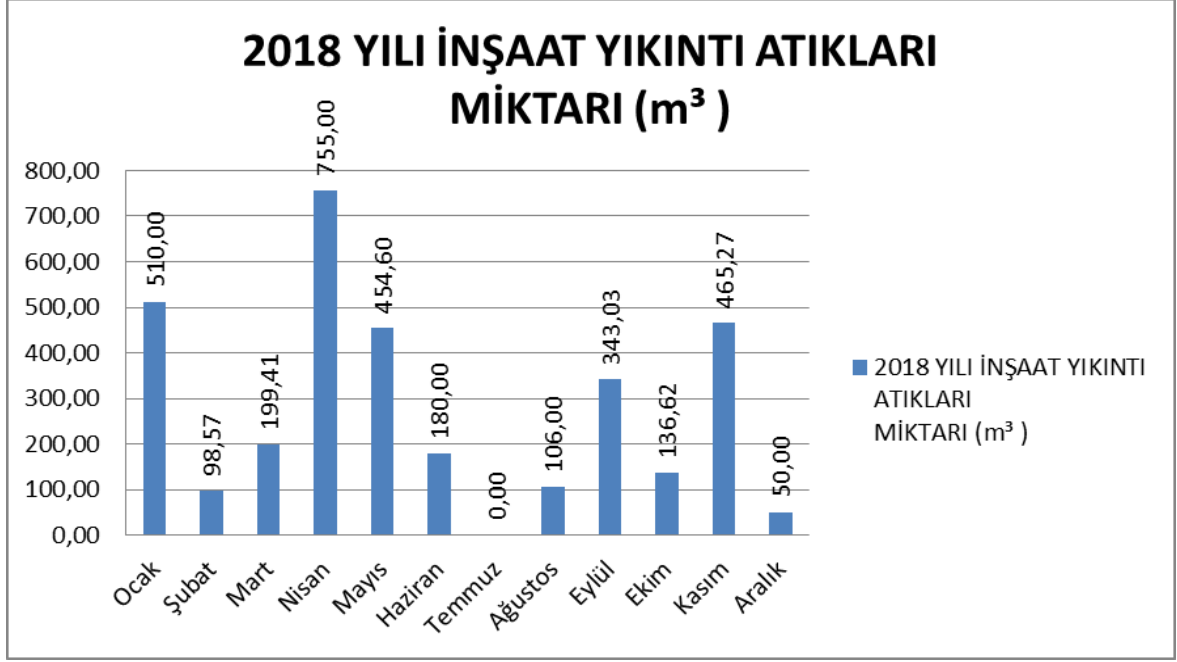
Safran Köyü 144 Ada, 291 parsel nolu taşınmazda Hafriyat Depolama Sahası işletme başvurusu üzerine ilgili kurumların görüşleri alınmıştır. Safran 144, Ada 291 parsel ile ilgili çalışmalar tamamlanarak söz konusu parsel için Hafriyat Toprağı Depolama Sahası izni 07.06.2018 tarihinde düzenlenmiştir.

Hafriyat toprağı ve inşaat yıkıntı atıkları için Yalova ili sınırları içerisinde izinli diğer sahalar da kullanılmaktadır. Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Yönetim Planına uygun olarak çalışmalarımız devam etmektedir.

Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atığı taşıma firmalarının talepleri üzerineiki yıl süreli taşıma izin belgesi düzenlenmektedir. Başvuruları üzerine 17 adet firmanın araçları için taşıma izin belgesi düzenlenmiştir.



Grafik C.12 – Yalova’da 2018 yılında aylara göre hafriyat toprağı miktarı (m³)
(Yalova Belediye Başkanlığı, 2019)



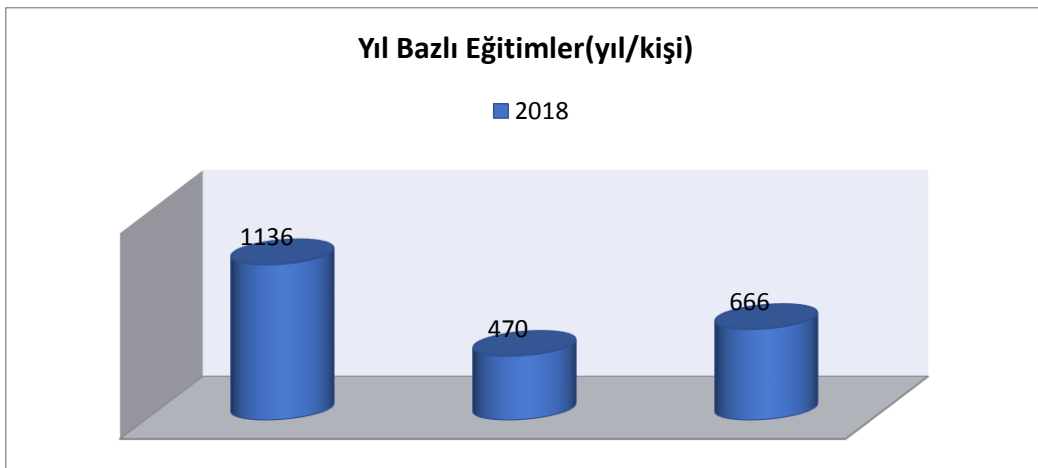
Grafik C. 13 – Yalova ilinde aylara göre inşaat yıkıntı atıklarının miktarı
(Yalova Belediye Başkanlığı, 2019)

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

Çizelge C.32 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| Hedef Kitle | Düzenlenen Eğitim Sayısı | Eğitim Verilen Kişi Sayısı |
|--------------------|--------------------------|----------------------------|
| Kurum Temsilcileri | 14 | 666 |
| Öğrenci | 6 | 470 |



Grafik C.14 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.33 – 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri

(Kaynak, Yıl)

| Atık Getirme Merkezi (AGM) | Belediye/AVM/OSB/Üniversite/Site/havaalanı | İlçesi | Toplanan Atık Türü Sayısı | Toplanan Atık Grupları |
|----------------------------|--|--------|---------------------------|------------------------|
| 1. Sınıf AGM | Belediye | | | |
| 2. Sınıf AGM | AVM | | | |
| 3. Sınıf AGM |OSB, Üniversite, Site, havaalanı | | | |
| Mobil Atık Getirme Merkezi |Belediye | | | |

C.3.3. Atık Miktarları

Çizelge C.34 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı

(Kaynak, Yıl)

| | İlçe | Toplanan Atık Miktarı (Kg) |
|---|------|----------------------------|
| Kağıt, karton (15 01 01, 15 01 05, 20 01 01) | | |
| Plastik (15 01 02, 15 01 05, 17 02 03, 20 01 39) | | |
| Metal (15 01 04, 17 04 07, 20 01 40) | | |
| Cam (15 01 07, 17 02 02, 20 01 02) | | |
| Ahşap (15 01 03, 17 02 01, 20 01 38) | | |
| Tekstil (15 01 09, 20 01 10, 20 01 11) | | |
| Pil(16 06 01*) | | |
| Akü (16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34) | | |
| Toner-Kartuş (08 03 17*, 20 01 27*) | | |
| Aydınlatma (20 01 21*) | | |
| Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 16 02 13*, 16 02 14*, 09 01 10, 09 01 11, 09 01 12) | | |
| İlaçlar (20 01 31*, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 32) | | |
| Bitkisel atık yağ (20 01 25, 20 01 26*) | | |
| Hacimli atıklar (20 03 07) | | |
| Araç bakım/onarım(16 01 03, 16 01 07*) | | |
| Tehlikeli atık (20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 37*) | | |
| Organik atık | | |
| Karışık (plastik, kağıt, cam, metal) | | |
| TOPLAM | | |

2018 yılında Sıfır Atık Yönetimi Kapsamında herhangi bir veri girişi yapılmamıştır.

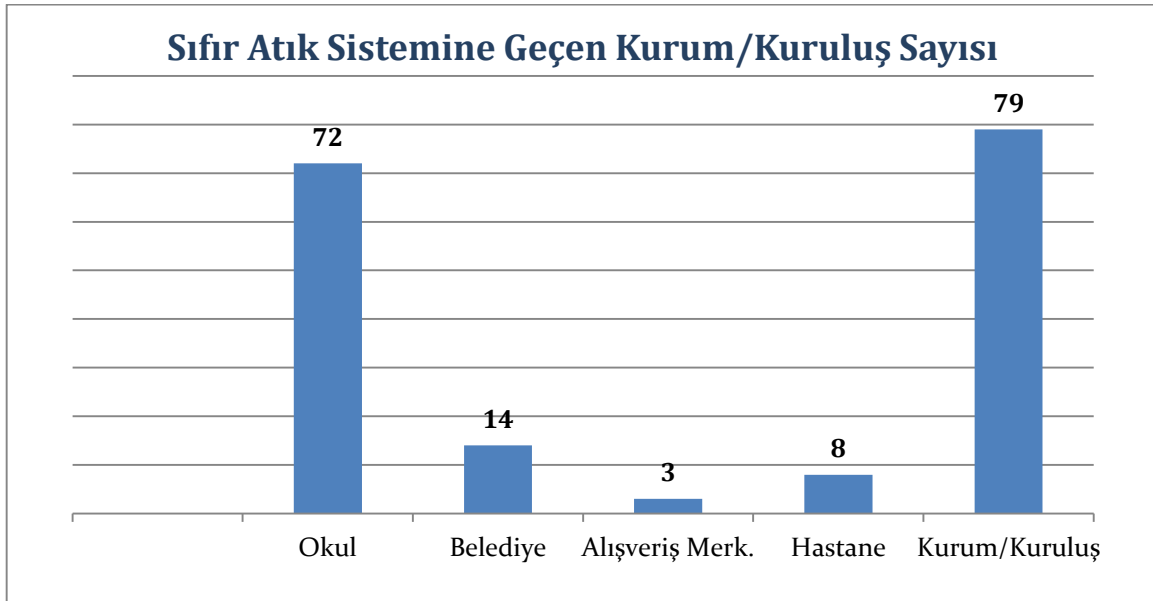


Grafik C.15– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Kaynak, Yıl)

C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.35 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| Hedef Kitle | Toplam Kurum Sayı | Sisteme Geçen Kurum | % |
|------------------------|-------------------|---------------------|---|
| Belediye Geneli | | | |
| Belediye Hizmet Binası | 14 | 14 | |
| Okul | 124 | 72 | |
| Kurum/kuruluş | 110 | 79 | |
| AVM | 3 | | |
| Otel | | | |
| Hastane | 8 Hastane + 4 TSM | | |
| Sanayi | | | |
| Diğer | | | |



Grafik C.16 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.3.5. Ekipman

Çizelge C.36 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| Kurumlardaki Kumbara Sayısı | Kurumlardaki Konteyner Sayısı | Belediye Genelindeki Konteyner Sayısı |
|-----------------------------|-------------------------------|---------------------------------------|
| 687 | 171 | |

C.3.6. Kompost

Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri

(Kaynak, Yıl)

| | Kompost Tesisi Sayısı | Toplam Kapasitesi | Yıllık Üretilen Kompost Miktarı (kg) |
|------------------|-----------------------|-------------------|--------------------------------------|
| Belediye Geneli | | | |
| Kurum/Kuruluşlar | | | |

2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi yapılmamıştır.

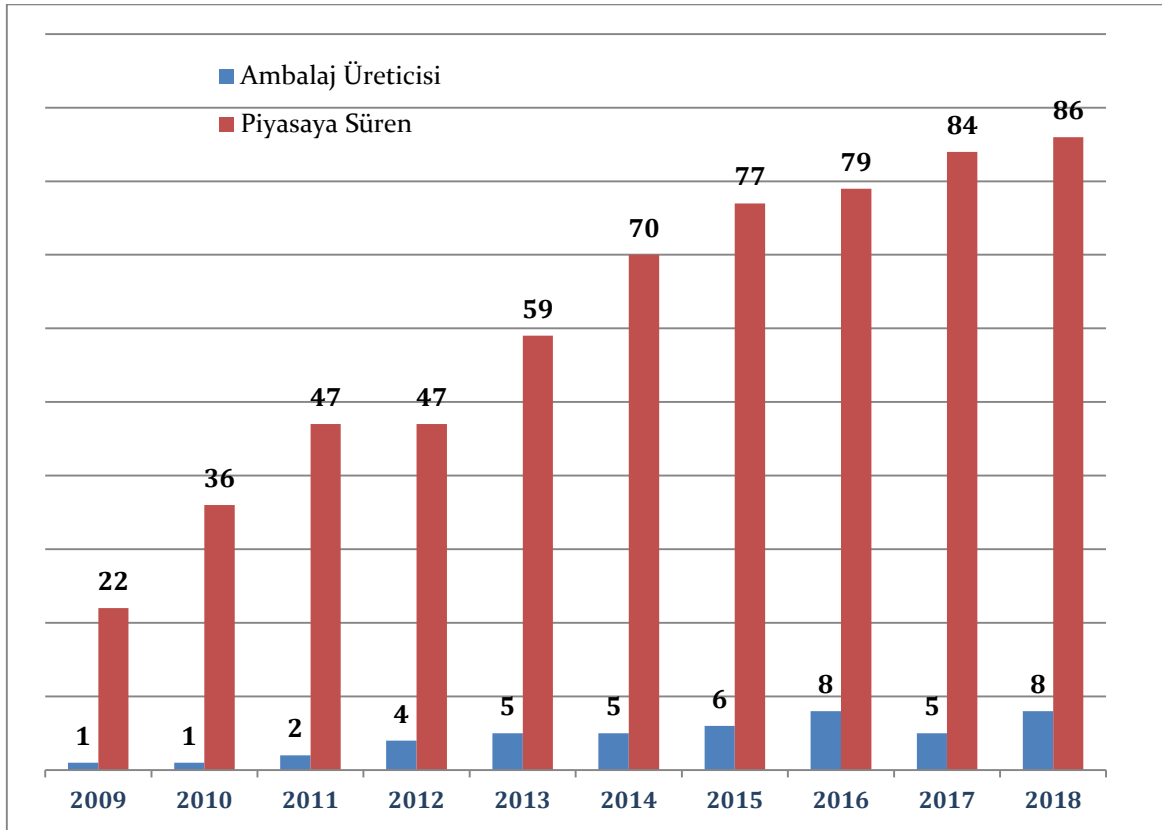
C.4. Ambalaj Atıkları

24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği gereği Yalova Belediyesi sınırları içerisinde ambalaj atıklarının toplanması- taşınması ve ayrıştırılması için Şubat 2016 tarihinde Hersek Geri Dönüşüm. San. ve Tic. Ltd. Şti ile üç yıllık sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme süresi Şubat 2019 tarihinde biteceğinden, ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması taşınması, ve değerlendirilmesi faaliyeti hususunda, 02.10.2018 tarih, 171 nolu meclis kararıyla; 5393 sayılı Belediye Kanununun 18. maddesinin (j) bendi uyarınca ambalaj atıklarının toplanması taşınması, ve değerlendirilmesi işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilmesi planlanmıştır. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması taşınması ve değerlendirilmesi işi 23.01.2019 tarihinde ihale edilmiş olup Neft Line Akaryakıt İnşaat Sanayi Ltd. Şti uhdesinde kalmıştır. 2018 yılında toplam **839.700 kg karışık ambalaj atığı toplanmıştır.**

Nisan 2015 'de Cam Kırığı Hurda Nak. İnş. Gıda Tr. San. ve Tic. Ltd. Şti ve ÇEVKO ile sözleşmeler imzalanmış ve cam ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması projesi başlatılmıştır. Bu kapsamda belediyemiz sınırları içerisinde uygun bulunan noktalara 80 adet şişe cam kumbarası yerleştirilmiştir. Kumbaralar yeme-içme mekanlarının bulunduğu, sirkülasyonun yoğun olduğu alanlara hizmet verecek şekilde yerleştirilmiştir. Bu kumbaralardan 2018 yılında toplam **1.055.960 kg cam ambalaj atığı toplanmıştır.**

Çizelge C.38 – Yalova ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| Ambalaj Cinsi | Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı kg. | Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı kg. |
|---------------|------------------------------------|--|
| Plastik | 272655 | 28780 |
| Metal | 54380 | 0 |
| Kompozit | 43600 | 0 |
| Kağıt Karton | 1281081 | 0 |
| Cam | 1140 | 0 |
| Ahşap | 55170 | 0 |
| Karışık | 3139680 | 0 |
| Toplam | 4847406 | 28780 |



Grafik C.17 – Yıl bazında Yalova ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

Çizelge C.39 - Yıl bazında Yalova ilinde ambalaj üreticisi ve piyasaya süren sayısı

| Yıllar | Ambalaj Üreticisi | Piyasaya Süren |
|--------|-------------------|----------------|
| 2009 | 1 | 22 |
| 2010 | 1 | 36 |
| 2011 | 2 | 47 |
| 2012 | 4 | 47 |
| 2013 | 5 | 59 |
| 2014 | 5 | 70 |
| 2015 | 6 | 77 |
| 2016 | 8 | 79 |
| 2017 | 5 | 74 |
| 2018 | 8 | 86 |

Çizelge C.40 - 2018 yılında Yalova ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| | |
|---|----|
| Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Satış Noktaları Hariç) | 84 |
| Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Sadece Satış Noktaları) | 2 |
| Ambalaj Üreticisi Sayısı | 11 |
| Tedarikçi Sayısı | 8 |

Çizelge C.41 - 2018 yılında Yalova ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

(EÇBS,2019)

| Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam | 1. Tip TAT Sayısı | 2. Tip TAT Sayısı | 3. Tip TAT Sayısı |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|
| 4 | 0 | 0 | 4 |

Çizelge C.42 - 2018 yılında Yalova ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(EÇBS,2019)

| Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam | Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı | Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı |
|---|----------------------------------|---------------------------------------|------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|
| 4 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Çizelge C.43 – 2018 yılında Yalova ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu

(Yalova Belediyesi, 2019)

| Belediye Adı | Nüfusu | AAYP Durumu (Var-Yok) | AAYP Onay Tarihi | AAYP'ye Dahil Olan TAT Firmaları | AAYP'ye Dahil Olan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar |
|---------------------|---------|-----------------------|------------------|----------------------------------|--|
| Yalova Belediyesi | 137.777 | Var. | 06.04.2010 | Hersek Geri Dönüşüm | - |
| Yalova Belediyesi | 137.777 | Var | Revizyon 2016 | Cam Kırığı | Çevko |
| Çınarcık Belediyesi | 18.224 | Var | 17/09/2010 | Cam Kırığı | Mefa |

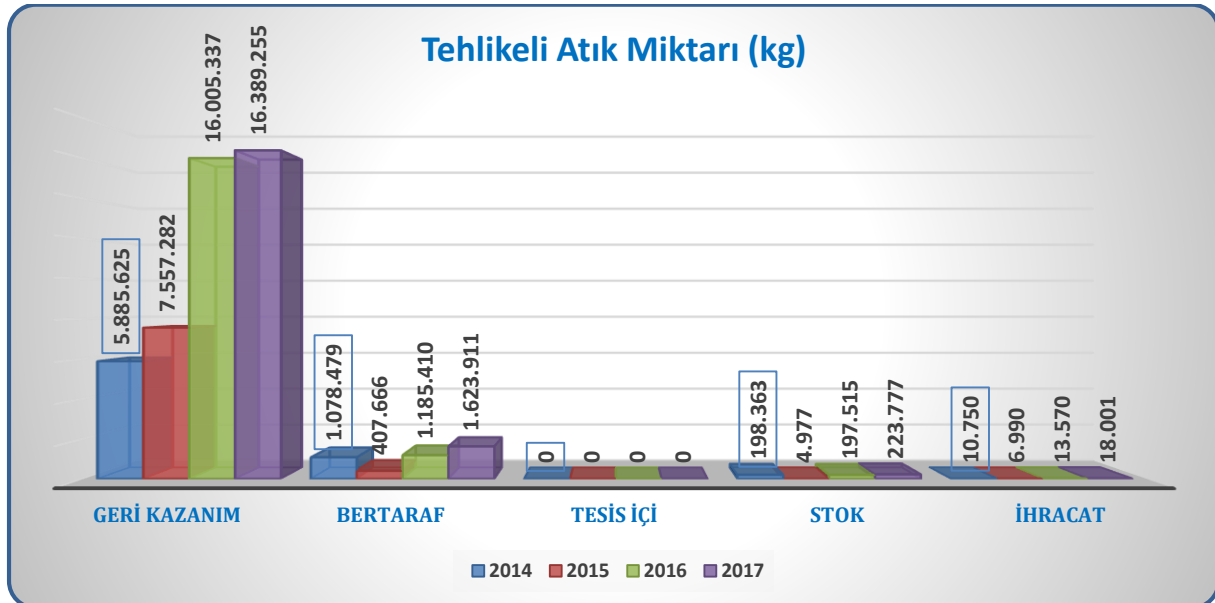
Çizelge C.44 - 2018 yılında Yalova ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum

(Yalova Belediyesi, 2018)

| Atık Getirme Merkezi (AGM) | Sahibi | Kurucu Türü (Belediye-AVM-OSB- Havalimanı-Satış Noktası vd.) | Adresi | İzin/Onay tarihi | Atık Grupları |
|----------------------------|---------------------------------------|--|--------|------------------|---------------|
| 1. Sınıf AGM | Atık Getirme Merkezi Bulunmamaktadır. | | | | |

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlde çevre bilgi sistemi üzerinden atık beyan sistemine kayıtlı 291 adet firma, 1 adet tehlikeli atık geri kazanım lisansı almış tesis bulunmaktadır. İlde oluşan atıklar atık yönetim planları kapsamında ülke genelinde bulunan lisanslı tesislerde (Çimento fabrikaları, İzaydaş, ara depolama, geri kazanım vb) bertaraf edilmektedir. Tehlikeli atıklar TABS üzerinden beyan edilmekte ve İl Müdürlüğümüzce onaylanmaktadır



Grafik C. 18 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

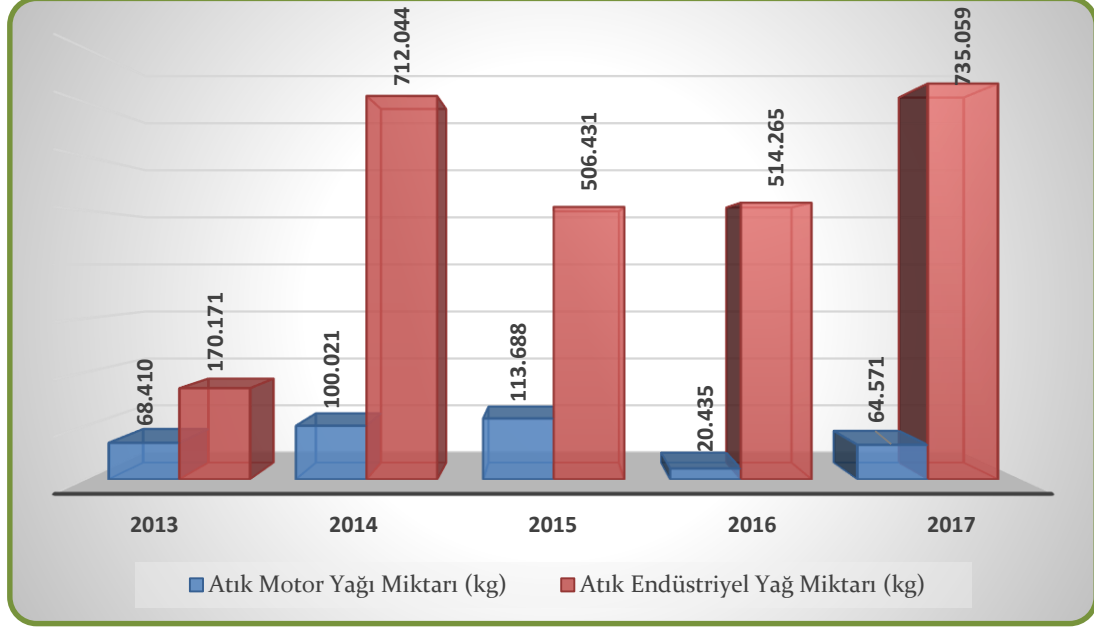
Çizelge C.45 - Yalova ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D) | ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI | MİKTAR (kg) |
|--------------------------------|--|-------------|
| R1 | Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma | 5,618,127 |
| R2 | Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretimi | 73,922 |
| R3 | Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil) | 1,582,080 |
| R4 | Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü | 205,514 |
| R5 | Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü | 39,619,110 |
| R9 | Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları | 274,540 |
| R12 | Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi | 41,327,510 |
| R13 | R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç) | 4,708,062 |
| R_AHM | Alternatif hammadde işleme | 18,550 |
| D1 | Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.) | 477,140 |
| D4 | Yüzey doldurma (örn: Sıvı ya da çamur atıkların kovuklara, havuzlara ve lagünlere doldurulması ve benzeri) | 170 |
| D5 | Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri) | 653,915 |
| D9 | D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri) | 262,194 |
| D10 | Yakma (karada) | 1,531,261 |

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.6. Atık Madeni Yağlar



Grafik C.19 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde atık madeni yağ toplama miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

* Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge C.46 – Yalova ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| Geri kazanım* (ton) | Nihai bertaraf (ton) | İhracat (ton) | Stok (ton) | Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton) |
|---------------------|----------------------|---------------|------------|--------------------------------------|
| 781.179 | 450 | 18.001 | 910 | 0 |

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistikleri veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık pillerin ayrı toplanması taşınması depolanması ve bertarafında yetkilendirilmiş kuruluş olan TAP Derneği ile çalışmalarımız devam etmektedir. 2018 yılında okullar arası atık pil toplama yarışmasına 34 okul katılmıştır.

Çizelge C.47 – Yalova ilinde 2018 yılında toplanan pillerle ilgili veriler

(Yalova Belediyesi, 2019)

| Atık Cinsi | Miktarı (kg) | Firma |
|------------|--------------|-------------|
| Atık pil | 920 | TAP Derneği |

Çizelge C.48 – Yalova ilinde toplanan akümülatörlerle ilgili veriler (kg)

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|-------|-------|-------|-------|
| 7.670 | 3.607 | 1.925 | 4.022 |

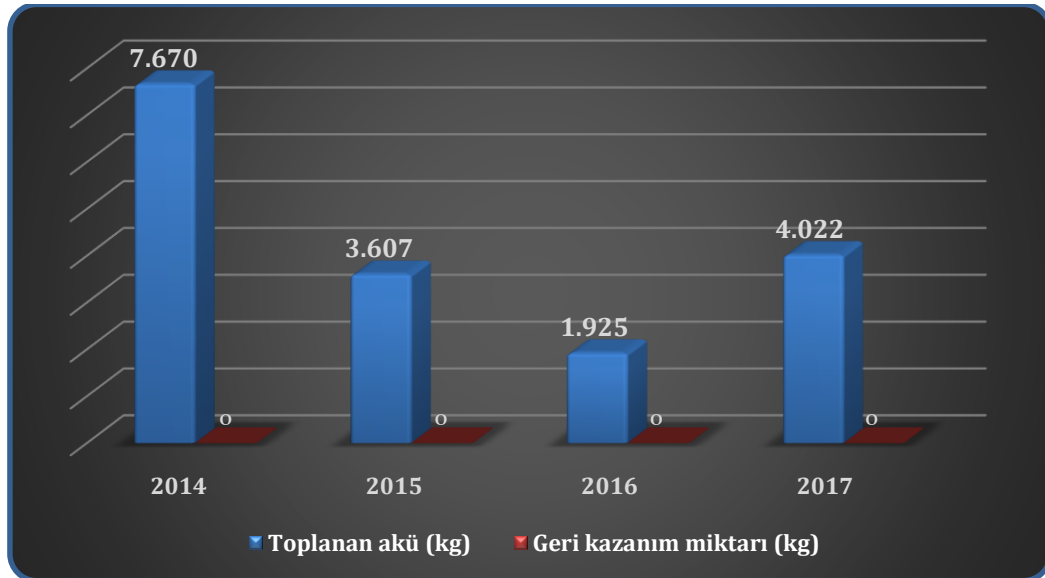
16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Çizelge C.49 – Yalova ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)

(Atık Yönetimi Uygulaması, Nisan 2019)

| 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|------|------|------|------|
| 0 | 199 | 100 | 296 |

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05



Grafik C. 20 – Yalova ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (kg)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2018)

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi

içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, konutlardan bitkisel atık yağ toplanması amacıyla 2014 yılında sözleşme yapılan DEHA Bitkisel Atık Yağ Toplama Geri Kazanım Bio Dizel Ür. San. Ve Tic. A.Ş ve 2018 yılında sözleşme yapılan Kolza Biyodizel Yakıt ve Petrol Ür. San Tic. A.Ş ile çalışmaya devam edilmiştir. Okullara, Umut merkezlerine ve muhtarlıklara atık yağ bidonu bırakılmıştır. Konutlara, okullara yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmış çeşitli kampanyalar düzenlenmiştir.

İşletmelerde bitkisel yağ denetimleri, Zabıta Müdürlüğü ile birlikte yürütülmüştür.

2017 yılında belediyemiz sınırları içerisinde; konut ve işyerlerinden toplam 32.403 lt bitkisel atık yağ toplanmıştır. (Yalova Belediyesi, 2017)

Çizelge C.50 – Yalova ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

| Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis ¹ | | Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton) ² | | Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi | |
|---|------------------|---|--|---------------------------------|----------------------|
| | | Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*) | Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25) | Sayısı | Kapasitesi (ton/yıl) |
| Sayısı | Kapasitesi (ton) | | | | |
| 0 | - | 79,72 | 0 | 0 | - |

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

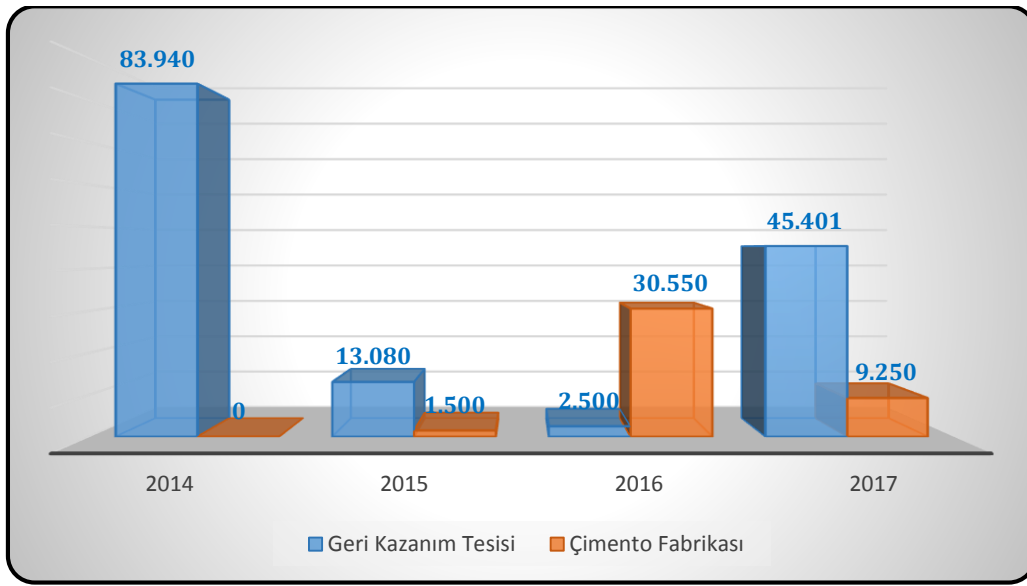
Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Çizelge C.51 - Ömrünü Tamamlamış lastik geri kazanım miktarı

| ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL) | | | | | | | | |
|-----------------------------------|-------------------------|---|-------------------------|----------------------|----------------------------------|---------------------|----------------------|-----------------------------------|
| ÖTL Geçici Depolama Alanı | | Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton) | ÖTL Geri Kazanım Tesisi | | Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton) | ÖTL Bertaraf Tesisi | | Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton) |
| Sayısı | Hacmi (m ³) | | Sayısı | Kapasitesi (ton/yıl) | | Sayısı | Kapasitesi (ton/yıl) | |
| | | | | | | | | |

Yalova ilinde ÖTL Geri Kazanım tesisi bulunmamaktadır.



Grafik C.21 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (kg)

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Çizelge C.52 – Yıllar itibariyle Yalova ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (kg)

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|---------------------|--------|--------|--------|--------|
| Geri Kazanım Tesisi | 83.940 | 13.080 | 2.500 | 45.401 |
| Çimento Fabrikası | 0 | 1.500 | 30.550 | 9.250 |

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları

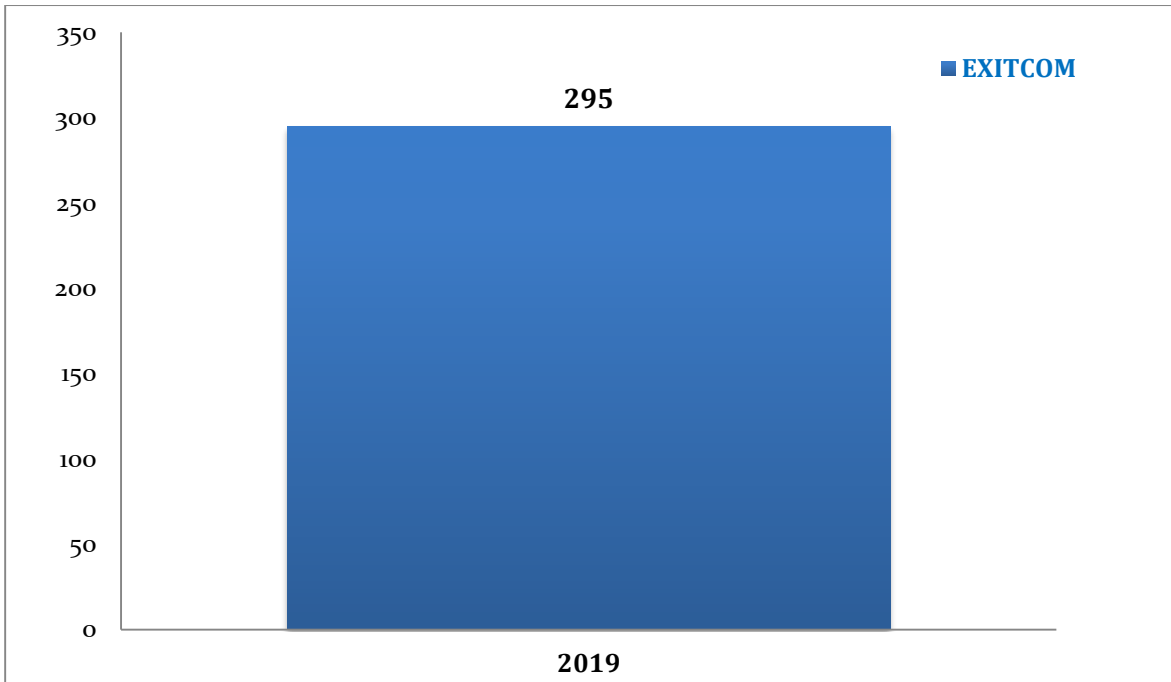
kapsamında “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği” hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Lisanslı geri kazanım firması Exitcom ile yapılan protokol ile elektrikli ve elektronik atıkların kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanım çalışmaları yürütülmüştür.

Çizelge C.53 - 2018 Yılında Yalova ilinde toplanan elektronik atık miktarı
(Yalova Belediyesi, 2019)

| Atık Cinsi | Miktarı (kg) | Firma |
|-----------------|--------------|---------|
| Elektronik atık | 295 | Exitcom |



Grafik C.22 - Yalova ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (kg)

(Yalova Belediyesi, 2019)

Grafik C. 23 - Yıllar itibariyle Yalova ilinde AEEE işleyen tesis sayısı
(Kaynak, 2019)

Yalova İlnde AEEE Tesisi bulunmamaktadır.

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

Çizelge C.54 - Yalova ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

| Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı | ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı | ÖTA İşleme Tesisi Sayısı | İşlenen ÖTA Miktarı (ton) |
|--|---|---------------------------------|----------------------------------|
| 2 | 0 | 0 | 0 |

C.12. Tehlikesiz Atıklar

“Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik” 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte “atık”, “üretici”, “sahip”, “yönetim”, “toplama”, “bertaraf” ve “geri kazanım” tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili Yönetmeliklerle belirlenmiştir. Ancak, üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” hazırlanmış ve 17 Haziran 2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26 Mart 2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıklar, I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır.

Türkiye’de tehlikesiz atık statüsünde olan ve miktar olarak oldukça fazla olan demir çelik sektöründen kaynaklanan, cüruf atıkları; termik santrallerden kaynaklanan, kül atıkları ve daha çok biyolojik arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları bu atık grubunda değerlendirilmektedir.

İlimizde 1 adet atık kağıt, bir adet de atık plastik olmak üzere toplamda 3 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Geri kazanım tesislerinin Çevre İzin/Lisansları vardır. İlimizde 31 adet tehlikesiz atık toplama ayırma tesisi bulunmaktadır İlimizde 7 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Geri kazanım tesislerinin Çevre İzin/Lisansları vardır.

Çizelge C.55 – Yalova ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2018)

| Atık Kodu** | YIL | | | | | | |
|-------------|---------------------------|--------------------------------------|----------------------|----------------------------|----------------------------------|------------------|---------------------|
| | Atık Miktarı (ton/yıl) | Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl) | Geri Kazanım %’si | Geri Kazanım Yöntemi | Bertaraf Miktarı (ton/yıl) | Bertaraf %’si | Bertaraf Yöntemi |
| 30308 | 0.3 | 0 | 0 | | | | |
| 70213 | 4428.3 | 4386.262 | 99 | | | | |
| 100305 | 0.2 | 0 | 0 | | | | |
| 120101 | 62.9 | 57.57 | 92 | | | | |
| 120102 | 1011.4 | 1011.44 | 100 | | | | |
| 120103 | 2.6 | 0 | 0 | | | | |
| 120104 | 6.9 | 5.32 | 77 | | | | |
| 120105 | 4650.8 | 4631.798 | 100 | | | | |
| 120113 | 2.4 | 0 | 0 | | | | |
| 150101 | 2049.9 | 2021.632 | 99 | | | | |
| 150102 | 389.3 | 389.214 | 100 | | | | |
| 150103 | 320.9 | 320.91 | 100 | | | | |
| 150104 | 196.9 | 186.36 | 95 | | | | |
| 150106 | 3539.5 | 3424.069 | 97 | | | | |
| 160117 | 475.9 | 0 | 0 | | | | |
| 160118 | 0.6 | 0.58 | 100 | | | | |
| 160119 | 130.8 | 107.86 | 82 | | | | |
| 170201 | 13.4 | 0 | 0 | | | | |
| 170401 | 0.7 | 0.711 | 100 | | | | |
| 170402 | 34.4 | 3.23 | 9 | | | | |
| 170405 | 6.0 | 6.01 | 100 | | | | |
| 170407 | 0.7 | 0 | 0 | | | | |
| 170411 | 53.9 | 4.53 | 8 | | | | |
| 191001 | 12.5 | 0 | 0 | | | | |
| 191201 | 298.7 | 0 | 0 | | | | |
| 191202 | 193.7 | 189.37 | 98 | | | | |
| 200101 | 1454.3 | 1454.301 | 100 | | | | |
| 200138 | 518.3 | 518.33 | 100 | | | | |
| 200139 | 414.1 | 285.677 | 69 | | | | |
| 200140 | 3049.8 | 1024.085 | 34 | | | | |

* İlde bulunan GFB/Lisanslı Atık İşleme Tesisleri'nin Atık Yönetim Uygulaması/Kütle Denge Raporları kullanılarak doldurulacaktır.

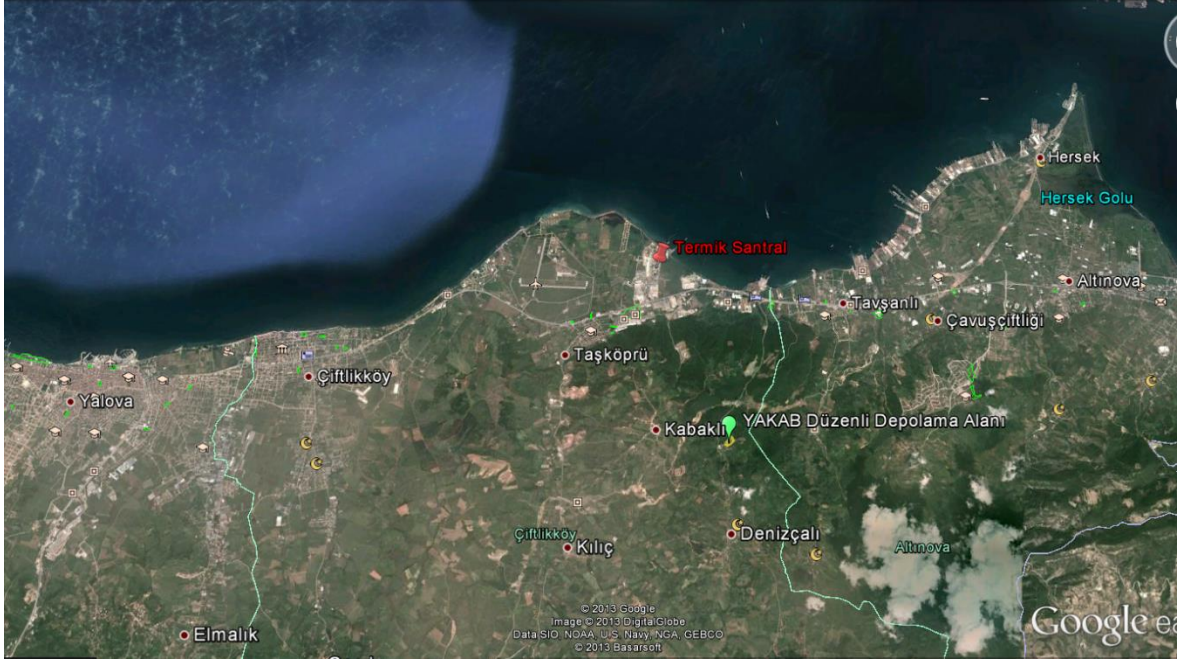
Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde 1 adet kömür yakıtlı termik santral bulunmaktadır.

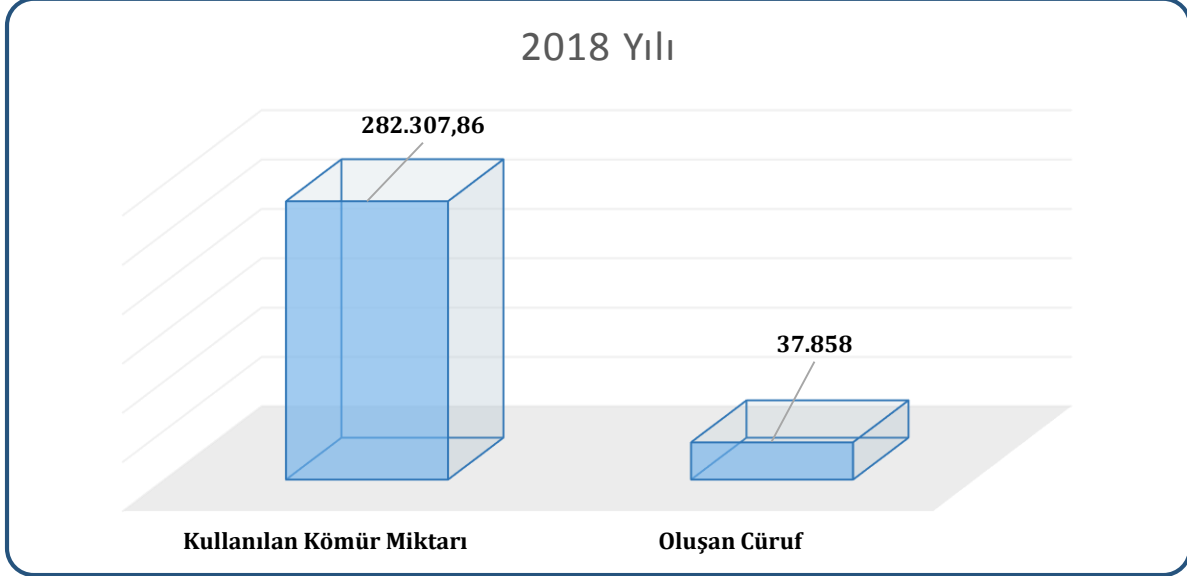


Harita C.6 - AKSA Kojenerasyon Santralinin haritası

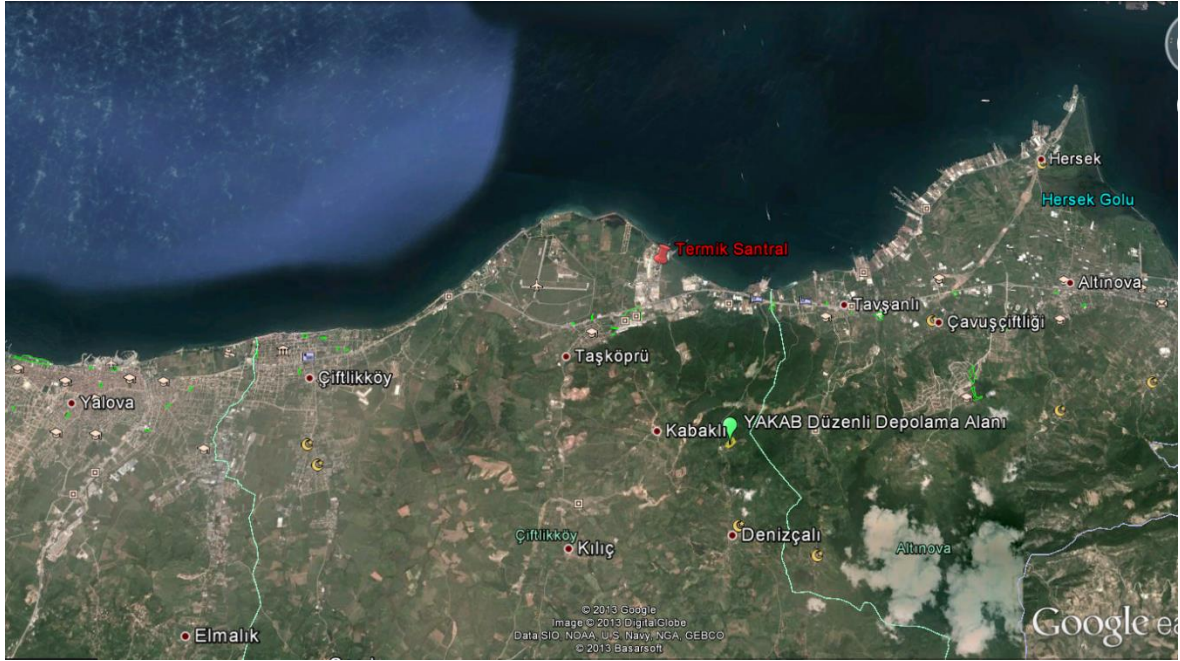
Çizelge C.56 – Yalova ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| Termik Santralin Adı | Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl) | Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl) | Oluşan Cüruf (ton/yıl) |
|----------------------------|------------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| AKSA Kojenerasyon Santrali | 282.307,862 | | 37.858 |
| TOPLAM | 282.307,862 | | 37.858 |



Grafik C.24 – Yalova ilinde 2018 yılı kül atıklarının yönetimi (ton)
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)



Harita C.7 – Yalova ilinde bulunan termik santrallerin yeri
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)



Resim C.3 – Aksa Akrilik Kimya San. A.Ş. Termik Santrali

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde bulunan kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan çamurlar YAKAB düzenli depolama tesisinde depolanarak bertaraf edilmektedir. Sanayiden kaynaklanan atıklar ise tehlikelilik durumuna göre lisanslı firmalar tarafından bertaraf edilmektedir

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde oluşan tıbbi atıklar, belediyeler aracılığıyla tıbbi atık taşıma lisanslı firmalar tarafından toplanmakta ve Bursa iline lisanslı bertaraf tesisine taşınmaktadır.

Çizelge C.57 – 2018 yılında Yalova ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(ERA Çevre, 2019)

| İl/ilçe Belediyesinin Adı | Tıbbi Atık Yönetim Planı | | Tıbbi Atıkların Taşınması | | Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl | Bertaraf Yöntemi | | Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma | | |
|---------------------------|--------------------------|-----|---------------------------|------|-------------------------------------|------------------|---------------|--------------------------------------|------------------|----------------------|
| | Var | Yok | Özel | Kamu | | Yakma | Sterilizasyon | Belediyenin | Yetkili Firmanın | Tesisin Bulunduğu İl |
| Yalova Belediyesi | * | | * | | 196,782 | | * | | * | Bursa |
| Çiftlikköy Belediyesi | * | | * | | 18,198 | | * | | * | Bursa |
| Çınarcık Belediyesi | * | | * | | 6,227 | | * | | * | Bursa |
| Altınova Belediyesi | * | | * | | 2,380 | | * | | * | Bursa |
| Armutlu Belediyesi | * | | * | | 1,564 | | * | | * | Bursa |
| Termal Belediyesi | * | | * | | 0,042 | | * | | * | Bursa |

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı “adet” olarak belirtilecektir.

Çizelge C.58 – Yalova ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı

(ERA Çevre, 2019)

| | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 |
|---------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Tıbbi Atık Miktarı (ton) | 163,640 | 182,259 | 219,869 | 260,096 | 225,194 |

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden zenginleştirme tesisi yoktur.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde atık yönetimi konusunda;

- Evsel katı atıklar Denizçalı köyü yakınında yer alan Düzenli depolama sahasında depolanmaktadır.
- İnşaat yıkıntı atığı ve hafriyat toprağı depolama sahaslarının yetersiz olmasından dolayı sıkıntı yaşanmaktadır.
- Ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırma işlemlerine azami gayret edilmesi gerekmektedir. Ayrıca sokak toplayıcılarının sisteme entegre edilmesi veya engellenmesi önem arz etmektedir.

Diğer atık türleri için ilimizde önemli problem yaşanmamaktadır.

Çizelge C.59 – 2018 yılı itibariyle Yalova ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

| | |
|--|---|
| Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye) | 1 |
| Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 5 |
| Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 1 |
| Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 0 |
| Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 0 |
| Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 0 |
| Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 0 |
| Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı | 0 |
| Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı | 7 |
| Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı | 0 |
| Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı | 0 |

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Yalova Belediyesi Başkanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür. Yönetmelik eklerinde yapılan değişiklik neticesinde 19/7/2018 tarihinde BEKRA 3 devreye alınmıştır.

Yalova ilinde 2018 yılında, BEKRA 3 bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.60’da yer almaktadır.

Çizelge Ç.60 – Yalova ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| KURULUŞ | SAYISI |
|---------------|----------|
| Alt Seviye | 0 |
| Üst Seviye | 2 |
| TOPLAM | 2 |

Yalova ilinde 2018 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.61’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.61 – Yalova ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| KURULUŞ | DENETİM SAYISI |
|---------------|----------------|
| Alt Seviye | 0 |
| Üst Seviye | 5 |
| Kapsam Dışı | |
| TOPLAM | 5 |

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından Yalova İlının mülki hudutları içinde genel hayatı etkileyecek boyutta deprem, su baskını, toprak kayması, büyük yangınlar, nükleer ve kimyasal sızıntı ve salgın hastalık gibi afetlerin meydana gelmesi durumunda afete maruz kalanların kurtarılması ve halkın yaşam şartlarının düzeltilmesi ve tekrar eski düzeyine getirilmesini sağlayacak tedbirleri önceden almak ve afet sırasında süratle reaksiyon göstererek uygulanacak hareket tarzları ile doğal afet öncesinde ve sonrasında alınacak tedbirleri kapsayan “Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı” hazırlanmıştır.

Kurumumuzca tehlikeli maddelerin depolanması, taşınması ve kullanılması sırasında meydana gelebilecek kazalardan sonra müdahale etmek amacıyla Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı

kapsamında “Endüstriyel Kazalara Acil Durum Planı” hazırlanmıştır. Plan Kapsamında Tesislerde bulunan kimyasal maddeler ile karayolunda taşınan maddelerle ilgili Malzeme Güvenlik Bilgi Formları hazırlanmış ilgili birimlere verilmiştir.

Kaynaklar

Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Bölgenin hâkim bitki örtüsünü genellikle merkezdeki ve güneydeki dik yamaçları ve vadileri kaplayan ve yaprak dökken ağaçlardan meydana gelen ormanlar oluşturmaktadır. Aynı şekilde, yüksek alanlardaki ve sarp yamaçlardaki çamlıklarda bazı çıplak ve yeniden dikim yapılmış yerler görülmekte ve bunların ticari amaçlı kereste üretiminde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu çamlıklar önemli oranda kozalaklı türleri içermektedir. Denize yakın bölgelerdeki yüksek ve dik yamaçlar çoğunlukla makilik ve kayalıklarla kaplıdır ve bitki örtüsü sık ve bodur çalılıklar ve yer yer çıplak kayalık zemin şeklindedir. Göreceli olarak dik eğimlere sahip yüksek alanlarda kalmalarına rağmen platolar ve vadi yamaçlarında halen tarım yapılmaktadır.

2014 yılında Doğa Koruma ve Milli Parklar Yalova Şube Müdürlüğü tarafından “Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi” gerçekleştirilmiştir. Proje sonucunda 621 adet damarlı bitki tespit edilmiş olup bunun 25 adedi endemiktir. Yalova ilinde yayılış gösteren bitkiler aşağıda tablo şeklinde verilmiştir.

Çizelge D.62 - Yalova ilinde yayılış gösteren bitkiler

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------------|--|------------------------|---------------|----------------------|
| EQUISETACEAE | <i>Equisetum arvense</i> L. | Atkuyruğu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPLENIACEAE | <i>Asplenium trichomanes</i> L. | Saçakotu | Endemik değil | Yok |
| ASPLENIACEAE | <i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L. | Kara Saçakotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPLENIACEAE | <i>Asplenium onopteris</i> L. | Kalkan Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| ASPLENIACEAE | <i>Asplenium scolopendrium</i> L. | Geyikdili | Endemik değil | Yok |
| ASPLENIACEAE | <i>Asplenium ceterach</i> L. | Dalakotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ATHYRIACEAE | <i>Athyrium filix-foemina</i> (L.) Roth | Yel Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| DENNSTAEDTIACEAE | <i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn | Eğrelti | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| DRYOPTERIDACEAE | <i>Polystichum setiferum</i> (Forssk.) Moore ex Woyn. | Kızıl Pilunç | Endemik değil | Yok |
| DRYOPTERIDACEAE | <i>Dryopteris pallida</i> (Bory) Fomin subsp. <i>pallida</i> | Solucan Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| POLYPODIACEAE | <i>Polypodium vulgare</i> L. var. <i>vulgare</i> | Benli Eğrelti-Besbaye | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PTERIDACEAE | <i>Cheilanthes persica</i> (Bory)Mett. Ex Kuhn | Paslı Eğrelti | Endemik değil | Yok |
| PTERIDACEAE | <i>Paraceterach marantae</i> (L.) R.M. Tyron | Telek Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| PTERIDACEAE | <i>Anogramma leptophylla</i> (L.) Link | Maydonoz Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| PTERIDACEAE | <i>Adiantum capillus-veneris</i> L. | Baldırıkara-Venüs Saçı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| THELYPTERIDACEAE | <i>Thelypteris palustris</i> (A. Gray) Schott | Karakız Eğreltisi | Endemik değil | Yok |
| EPHEDRACEAE | <i>Ephedra foeminea</i> C.A.Mey. | Denizüzümü | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|----------------|--|-----------------|---------------|----------------------|
| CUPRESSACEAE | <i>Juniperus oxycedrus</i> L. subsp. <i>oxycedrus</i> var. <i>oxycedrus</i> | Katran Ardıcı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PINACEAE | <i>Pinus brutia</i> Ten. var. <i>brutia</i> | Kızılçam | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PINACEAE | <i>Pinus pinea</i> L. | Fıstık Çamı | Endemik değil | Gıda |
| PINACEAE | <i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold subsp. <i>pallasiana</i> (Lamb.) Holmboe | Karaçam | Endemik değil | Yok |
| TAXACEAE | <i>Taxus baccata</i> L. | Porsuk | Endemik değil | Yok |
| ACANTHACEAE | <i>Acanthus mollis</i> L. | Ayıpençesi | Endemik değil | Yok |
| ADOXACEAE | <i>Sambucus ebulus</i> L. | Cüce Mürver Otu | Endemik değil | Gıda |
| ADOXACEAE | <i>Sambucus nigra</i> L. | Ağaç Mürver | Endemik değil | Gıda |
| AMARANTHACEAE | <i>Chenopodium botrys</i> L. | Kızılback | Endemik değil | Gıda |
| AMARANTHACEAE | <i>Chenopodium album</i> L. subsp. <i>album</i> var. <i>album</i> | Aksirken | Endemik değil | GıdaChon |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium neapolitanum</i> Cyr. | Sarımsak Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium amethystinum</i> Tausch | Ege Soğanı | Endemik değil | Yok |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium nigrum</i> L. | Kara Soğan | Endemik değil | Yok |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium ampleoprasum</i> L. | Pırasa | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium atroviolaceum</i> Boiss. | Lifli Körmen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium scorodoprasum</i> L. subsp. <i>rotundum</i> | İt Soğanı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Allium atropurpureum</i> Waldst & Kit. | Kızıl Soğan | Endemik değil | Yok |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Galanthus elwesii</i> Hook | Kardelen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Galanthus plicatus</i> Bieb. subsp. <i>byzantinus</i> (Baker) D.A. Webb | Boğaz Kardeleni | Endemik | Tıp ve bitkisel ilaç |
| AMARYLLIDACEAE | <i>Leucojum aestivum</i> L. | Gölsoğanı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ANACARDIACEAE | <i>Rhus coriaria</i> L. | Sumak | Endemik değil | Gıda |
| ANACARDIACEAE | <i>Pistacia terebinthus</i> L. subsp. <i>terebinthus</i> | Menengiç | Endemik değil | Gıda |
| ANACARDIACEAE | <i>Pistacia palaestina</i> Boiss. | Çöğre | Endemik değil | Gıd |
| APIACEAE | <i>Sanicula europaea</i> L. | Sanikel | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Eryngium maritimum</i> L. | Kum Boğadikeni | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Eryngium bithynicum</i> Boiss. | Çakırotu | Endemik | Yok |
| APIACEAE | <i>Eryngium campestre</i> L. var. <i>virens</i> Link | Yer Kestanesi | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Scandix pecten-veneris</i> L. | Zühretarağı | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Pimpinella anisetum</i> L. | Anason | Endemik değil | Tıp ve bitkisel i |
| APIACEAE | <i>Oenanthe pimpinelloides</i> L. | Deli Maydanoz | Endemik değil | Gıda |
| APIACEAE | <i>Oenanthe silaifolia</i> M. Bieb. | At Tohumu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------------|--|----------------------------|---------------|----------------------|
| APIACEAE | <i>Foeniculum vulgare</i> Mill. | Rezene | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| APIACEAE | <i>Conium maculatum</i> L. | Baldıran | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Bupleurum intermedium</i> Steud. | Şeytanarası | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Bupleurum odontites</i> L. | Damarlı Şeytanayağı | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Ammi visnaga</i> (L.) Lam. | Hıltan-Diş Otu | Endemik değil | Gıda |
| APIACEAE | <i>Ferula communis</i> L. subsp. <i>communis</i> | At Kasnağı-Çakşır | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| APIACEAE | <i>Ferulago humilis</i> Boiss. | Kilkuyruk | Endemik | Yok |
| APIACEAE | <i>Pastinaca sativa</i> L. subsp. <i>urens</i> (Req. Ex Gren. & Godr.) Celak | Şeker Havucu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| APIACEAE | <i>Heracleum platytaenium</i> Boiss. | Öğrekotu | Endemik | Yok |
| APIACEAE | <i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh. | Kefe Kimyonu | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link subsp. <i>neglecta</i> (Spreng.) Thell. | Şeytanhavucu | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC. | Uzun Derecikotu | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Caucalis platycarpus</i> L. | Kavkal | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm. | Karaheci | Endemik değil | Yok |
| APIACEAE | <i>Daucus carota</i> L. | Yabani Havuç | Endemik değil | Yok |
| ARACEAE | <i>Arum italicum</i> Mill | Domuz Lahanası | Endemik değil | Gıda |
| ARACEAE | <i>Arum nickelii</i> Schott | Yılanyarpuzu | Endemik değil | Yok |
| ARALIACEAE | <i>Hedera helix</i> L. | Sarmaşık | Endemik değil | Yok |
| ARISTOLOCHIACEAE | <i>Aristolochia pontica</i> Lam. | Gangırdak, Karga Kavunu | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Ruscus aculeatus</i> L. | Tavşan Memesi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Ruscus hypoglossum</i> L. | Atdili | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Asparagus acutifolius</i> L. | Tilkişen, Yabani Kuşkonmaz | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Asparagus tenuifolius</i> Lam. | Tülyaparak | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Polygonatum orientale</i> Desf. | Boğumluca | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Scilla bifolia</i> L. | Orman Sümbülü | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum sphaerocarpon</i> A.Kern. | Salkım Sakarca | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum oligophyllum</i> E.D. Clarke | Kurt Soğanı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum narbonense</i> L. | Akbaldır | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum nutans</i> L. | Tükrükotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum montanum</i> Cirillo | Dağ Akyıldızı | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum fimbriatum</i> Willd. | Kirpi Sasal | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|--------------|--|--------------------|---------------|----------------------|
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum sigmoideum</i> Freyn & Sint. | Sakarca | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Ornithogalum wiedemannii</i> Boiss. subsp. <i>wiedemannii</i> | Engin Yıldız | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Muscari comosum</i> (L.) Mill. | Mobaş | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Muscari armeniacum</i> Leichtlin ex Baker | Gavurbaşı | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Muscari neglectum</i> Guss.ex Ten. | Arap Üzüümü | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Bellavalia trifoliata</i> (Ten.) Kunth,Enum. | Öküz Sümbülü | Endemik değil | Yok |
| ASPARAGACEAE | <i>Bellavalia speciosa</i> Woronow ex Grossh. | Saplı Sümbül | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Asteriscus spinosus</i> (L.) Sch. Bip. | Dikenotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Inula britannica</i> L. | Çayır Andızı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Inula viscosa</i> (L.) Aiton | Sümenit | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASTERACEAE | <i>Pulicaria odora</i> (L.) Reichb. | Kokulu Çayırotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh. subsp. <i>dysenterica</i> | Yaraotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Helichrysum stoechas</i> subsp. <i>barrelieri</i> | Kudama | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASTERACEAE | <i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>virgaurea</i> | Altınbaşak Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Filago eriocephala</i> Guss. | Deli Keçiotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Filago gallica</i> L. | Çatal Keçiotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Conyza canadensis</i> (L.) Cronquist | Selviotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Conyza bonariensis</i> (L.) Cronquist | Çakalotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Bellis perennis</i> L. | Koyungözü | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Doronicum orientale</i> Hoffm. | Kaplanotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Senecio jacobaea</i> L. | Bostan Kanarya Otu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Senecio vulgaris</i> L. | Taşakçilotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit. | Kanaryaotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Tussilago farfara</i> L. | Öksürükotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Petasites hybridus</i> (L.) P.Gaertn. | Kabalak | Endemik değil | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Calendula arvensis</i> (Vaill.) L. | Portakal Nergisi | Endemik değil | Süs bitkis |
| ASTERACEAE | <i>Anthemis chia</i> L. | Garga Çiçeği | Endemik değil | Herbal çay |
| ASTERACEAE | <i>Anthemis cotula</i> L. | Hozan Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cota tinctoria</i> ((L.) J.Gay ex Guss var. <i>tinctoria</i> | Boyacı Papatyası | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cota altissima</i> (L.) J. Gay | Köpek Papatyası | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------|--|-------------------|---------------|----------------------|
| ASTERACEAE | <i>Achillea millefolium</i> L. var. <i>millefolium</i> | Civanperçemi | Endemik değil | Herbal çay |
| ASTERACEAE | <i>Achillea nobilis</i> L. subsp. <i>neilreichii</i> (A.Kern.) Velen | Binbiryaprak | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Achillea grandifolia</i> Friv. | Akyavşan | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Glebionis coronaria</i> (L.) Spach | Alagömeç | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Glebionis segetum</i> (L.) Fourr. | Kasımçiçeği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Arctium minus</i> (Hill) Bernh. | Löşlek | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Tanacetum parthenium</i> (L.) Sch. Bip. | Beyaz Papatya | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASTERACEAE | <i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn. subsp. <i>marianum</i> | Devedikeni | Endemik değil | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten. | Yaygın Kangal | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cirsium hypoleucum</i> DC. | Vişne Kangalı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cirsium creticum</i> d'Urv. subsp. <i>creticum</i> | Eşekçalısı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. | Köygöçüren | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Picnomon acarna</i> (L.) Cass. | Kılıçdikeni | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Carduus nutans</i> L. subsp. <i>leiophyllus</i> (Petrovic) Stoj. & Stef. | Kerbeş | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Carduus nutans</i> L. subsp. <i>trojanus</i> P.H.Davis | Yıldırköz Dikeni | Endemik | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Jurinea consanguinea</i> DC. Prodr. | Geyikgöbeği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Centaurea olympica</i> DC. K.Koch | Uludüğme | Endemik | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Centaurea hermanni</i> F. Hermann | Kulindor | Endemik | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Centaurea solstitialis</i> L. subsp. <i>solstitialis</i> | Çakırdikeni | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Centaurea urvillei</i> DC. subsp. <i>urvillei</i> | Alakötürüm | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Rhaponticoides wagenitziana</i> (Bancheva & Kit Tan) M.V. Agab. & Greuter | Adrasan Düğmesi | Endemik | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cyanus segetum</i> Hill. | Gelin Tacı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Crupina vulgaris</i> Cass. | Kır Gelidöndüreni | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Crupina crupinastrum</i> (Morris) Vis. | Gelindöndüren | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Carthamus lanatus</i> L. | Sarı Diken | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Xeranthemum annuum</i> L. | Kağıtçiçeği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Scolymus hispanicus</i> L. subsp. <i>hispanicus</i> | Şevketibostan | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Cichorium intybus</i> L. | Hindiba | Endemik değil | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Tolpis barbata</i> (L.) Gaertn. | Koru Kısıksı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Tolpis virgata</i> (Desf.) Bertol. | Hoşkısı | Endemik değil | |
| ASTERACEAE | <i>Scorzonera cana</i> (C.A.Mey.) Griseb. subsp. <i>cana</i> | Tekesakalı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|--------------|---|-------------------|---------------|----------------------|
| ASTERACEAE | <i>Scorzonera cana</i> (C.A.Mey.) Griseb. subsp. <i>jacquiniana</i> (W.Koch) D.F.Chamb. | Tekesakalı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Tragopogon porrifolius</i> L. subsp. <i>longirostris</i> (Sch.Bib.) Greuter | Helevan | Endemik değil | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Tragopogon dubius</i> Scop. | At Yemliği | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Leontodon tuberosus</i> L. | Yumrulu Aslandışı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Leontodon crispus</i> Vill. subsp. <i>asper</i> (Waldst & Kit) Röhl var. <i>asper</i> | Aslandışı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Sonchus asper</i> (L.) Hill subsp. <i>glaucescens</i> (Jord.) Ball | Gevirtlek | Endemik değil | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Pilosella piloselloides</i> (Vill.) Sojak subsp. <i>piloselloides</i> | Köse Tırnakotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Pilosella piloselloides</i> (Vill.) Sojak subsp. <i>magyarica</i> (Peter) S.Braut. & Greuter | Daz Tırnakotu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Lactuca saligna</i> L. | Deli Marul | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Lactuca serriola</i> L. | Eşekhelveası | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASTERACEAE | <i>Lactuca muralis</i> (L.) Gaertn. | Divar Marulu | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Lapsana communis</i> L. subsp. <i>intermedia</i> (M.Bieb.) Hayek | Şebrek | Endemik değil | Yo |
| ASTERACEAE | <i>Taraxacum pseudobrachyglossum</i> Soest | Roriço | Endemik | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Taraxacum turcicum</i> Soest | Ağcakavağı | Endemik | Gıda |
| ASTERACEAE | <i>Crepis foetida</i> subsp. <i>foetida</i> | Kohum | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Chondrilla juncea</i> L. | Karakavuk | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ASTERACEAE | <i>Crepis setosa</i> Haller | Kılıçıklı Kısıksı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Crepis vesicaria</i> L. subsp. <i>vesicaria</i> | Kese Kısıksı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Crepis sancta</i> (L.) Bornm. | Yaban Kısıksı | Endemik değil | Yok |
| ASTERACEAE | <i>Crepis zacintha</i> (L.) Babc. | Yamaç Kısıksı | Endemik değil | Yok |
| BETULACEAE | <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn. subsp. <i>glutinosa</i> | Kızılağaç | Endemik değil | Doğal boyamacılık |
| BORAGINACEAE | <i>Heliotropium europaeum</i> L. | Akrepotu | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Myosotis incrassata</i> Guss. | Deli Kuşgözü | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Myosotis littoralis</i> Steven ex Fish. | Kum Boncukotu | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill subsp. <i>arvensis</i> | Kardeşboncuğu | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Cynoglossum creticum</i> Mill. | Pisiktetiği | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Cynoglossum montanum</i> L. Demonstr. | Dağ Köpekdili | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Aegonychon purpuracaeruleum</i> (L.) Holub | Göktaşkesen | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Lithospermum arvense</i> L. | Taşkesen | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Buglossoides arvensis</i> (L.) I. M. Johnst. | Tarla Taşkeseni | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Echium italicum</i> L. | Kurtkuyruğu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|--------------|--|----------------|---------------|----------------------|
| BORAGINACEAE | <i>Echium plantagineum</i> L. | Kırkbatıran | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Echium angustifolium</i> Mill. | Agres | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Onosma armena</i> DC. | Hevajo | Endemik | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Onosma taurica</i> Willd. var. <i>taurica</i> | Emzikotu | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Onosma thracica</i> Velen. | Evren Emcek | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Cerinth minor</i> L. | Cücegözü | Endemik değil | YoCheil |
| BORAGINACEAE | <i>Trachystemon orientalis</i> (L.) G. Don | Kaldirik | Endemik değil | Gıda |
| BORAGINACEAE | <i>Anchusa hybrida</i> Ten. | Tatlıbaba | Endemik değil | Yok |
| BORAGINACEAE | <i>Anchusa azurea</i> Mill. | Sığırdili | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| BORAGINACEAE | <i>Nonea echioides</i> (L.) Roem. & Schult. | Kirpi Sormuğu | Endemik değil | YokO |
| BORAGINACEAE | <i>Alkanna tinctoria</i> (L.) Tausch subsp. <i>glandulosa</i> Hub.-Mor. | Yağlı Havaciva | Endemik değil | Doğal boyacılık |
| BRASSICACEAE | <i>Brassica nigra</i> (L.) W.D.J. Koch | Kara Hardal | Endemik değil | Gı |
| BRASSICACEAE | <i>Sinapis arvensis</i> L. | Hardal | Endemik değil | Gıda |
| BRASSICACEAE | <i>Diplotaxis tenuifolia</i> (L.) DC. | Türpenk | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Raphanus raphanistrum</i> L. subsp. <i>raphanistrum</i> | Eşek Turpu | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Calepina irregularis</i> (Asso) Thell. | Delitürp | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Cakile maritima</i> Scop. | Kumteresi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| BRASSICACEAE | <i>Conringia orientalis</i> (L.) Dumort. | Kocatelkari | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Lepidium campestre</i> (L.) Aiton | Horozcuk | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Lepidium draba</i> L. | Diğnik | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Lepidium latifolium</i> L. | Nujdar | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| BRASSICACEAE | <i>Iberis odorata</i> L. | Hoş Beğendiotu | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Isatis tinctoria</i> L. subsp. <i>tinctoria</i> | Çivitotu | Endemik değil | Doğal boyacılık |
| BRASSICACEAE | <i>Microthlaspi perfoliatum</i> (L.) F.K.Mey | Giyle | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik | Çobançantası | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| BRASSICACEAE | <i>Neslia paniculata</i> (L.) Desv. subsp. <i>thracica</i> (Velen.) Bornm. | Göçmen Hardalı | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Alyssum alyssoides</i> (L.) L. | Deliotu | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Alyssum trichostachyum</i> Rupr. | Sülün Ke | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Alyssum strigosum</i> Banks & Sol. subsp. <i>strigosum</i> | Dökük Kuduzotu | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Draba muralis</i> L. | Ak Dolama | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Draba verna</i> L. | Çırçırotu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|-----------------|---|------------------|---------------|----------------------|
| BRASSICACEAE | <i>Arabis alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i> | Kazteresi | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Arabis sagittata</i> (Bertol.) DC. | Temrentere | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Cardamine impatiens</i> L. subsp. <i>pectinata</i> (Pall.ex DC.)Stoj. &Stef. | Sultan Kodimotu | Endemik değil | Yok |
| BRASSICACEAE | <i>Sisymbrium polyceratium</i> L. | Sülün Bülbülotu | Endemik değil | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Campanula lyrata</i> Lam. subsp. <i>lyrata</i> | Memek | Endemik | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Campanula glomerata</i> L.subsp. <i>hispida</i> (Vitasek) Hayek | Yumak Çanı | Endemik değil | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Campanula rapunculus</i> L.var. <i>rapunculus</i> | Frenk Salatası | Endemik değil | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Campanula grandis</i> Fisch. & C.A.Mey. | Öküz Çingırağı | Endemik | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Campanula betonicifolia</i> Sibth.&Sm. subsp. <i>betonicifolia</i> | Uluçingrak | Endemik | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Asyneuma linifolium</i> (Boiss. & Heldr.) Bornm.subsp. <i>linifolium</i> | Ketendeğneği | Endemik | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Legousia speculum-veneris</i> (L.) Durande ex Vill. | Hoş Kadınaynası | Endemik değil | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Legousia falcata</i> (Ten.) Fritsch ex Janch. | Eğri Kadınaynası | Endemik değil | Yok |
| CAMPANULACEAE | <i>Legousia pentagonia</i> (L.) Thell. | Kadınaynası | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Lonicera etrusca</i> Santi var. <i>etrusca</i> | Dokuzdon | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Lonicera caprifolium</i> L. | Hanımeli | Endemik değil | Süs bitkisi |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Valeriana dioscoridis</i> Sm. | Ekin Kuzugevreği | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Dipsacus laciniatus</i> L. | Fesçitarağı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Knautia integrifolia</i> (L.) Bert.var. <i>bidens</i> (Sm.) Borbas | Götürotu | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Knautia byzantina</i> Fritseh | Yaban Eşekkulağı | Endemik | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Scabiosa argentea</i> L. | Yazı Süpürgesi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Scabiosa columbaria</i> L. subsp. <i>columbaria</i> var. <i>columbaria</i> | Uyuzotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Scabiosa canescens</i> Waldst. & Kit. | Boz Uyuzotu | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Scabiosa argentea</i> L. | Yazı Süpürgesi | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Scabiosa rotata</i> M. Bieb. | Top Uyuzotu | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Tremastelma palaestinum</i> (L.) Janchen | Kirpi Uyuzotu | Endemik değil | Yok |
| CAPRIFOLIACEAE | <i>Pterocephalus plumosus</i> (L.) Coulter | Gök Cücükotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Arenaria serpyllifolia</i> L.subsp. <i>leptocladus</i> (Rchb.) Nyman. | Kuru Kumotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Minuartia hybrida</i> (Vill.) Schischk subsp. <i>hybrida</i> | Çayırtıstısı | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Stellaria media</i> (L.) Vill. | Kuşotu | Endemik değil | Gıda |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Stellaria neglecta</i> (Weihe)Gremli | Yavşu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Myosoton aquaticum</i> (L.) Moench | Vergelotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Cerastium cerastioides</i> (L.) Britton | Yumak Boynuzotu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|-----------------|--|------------------|---------------|----------------------|
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Cerastium dubium</i> (Bastard) O.Schwarz | Mızrak Boynuzotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Moenchia mantica</i> (L.) Bartl. | Dördüzotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Sagina apetala</i> Ard. | Tarla Saginotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Polycarpon tetraphyllum</i> (L.) L. | Kırkinciotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Dianthus capitatus</i> J.St.-Hil. | Baş Karanfil | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Dianthus giganteus</i> d'Urv. | Deve Karanfil | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Dianthus corymbosus</i> Sm. | Dallı Karanfil | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Petrorhagia prolifera</i> (L.) P.W.Ball & Heywood | Çeri Karanfil | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Petrorhagia dubia</i> (Raf.) G. Lopez & Romo | Zarkaranfil | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Saponaria officinalis</i> L. | Sabunotu | Endemik değil | Kozmetik ve Parfüm |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene italica</i> L. Pers. | Yuğuşyüreği | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke var. <i>vulgaris</i> | Ecibücü | Endemik değil | Gıda |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene compacta</i> Fisch. Ex Hornem | Kanlıbasıraotu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene latifolia</i> Poir. subsp. <i>alba</i> (Miller) Greuter & Burdet | Gıcgıcı | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene dichotoma</i> Ehrh. subsp. <i>dichotoma</i> | Çatal Nakıl | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Silene gallica</i> L. | Serçeçeği | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Agrostemma githago</i> L. | Buğdaykaramuğu | Endemik değil | Yok |
| CARYOPHYLLACEAE | <i>Spergularia rubra</i> (L.) J. Presl & C. Presl | Remilotu | Endemik değil | Yok |
| CELASTRACEAE | <i>Euonymus latifolius</i> Mill. subsp. <i>latifolius</i> | İğ Ağacı | Endemik değil | Yok |
| CISTACEAE | <i>Cistus creticus</i> L. | Laden | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CISTACEAE | <i>Cistus salviifolius</i> L. | Kartli | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CISTACEAE | <i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>nummularium</i> | Güngülü | Endemik değil | Yo |
| COLCHICACEAE | <i>Colchicum burtii</i> Meikle | Tüylü Mahrut | Endemik değil | Yok |
| COLCHICACEAE | <i>Colchicum chalconicum</i> subsp. <i>chalconicum</i> | Kadıköy Çiğdemi | Endemik değil | Yok |
| CONOLVULACEAE | <i>Convolvulus cantabrica</i> L. | Çadırçiçeği | Endemik değil | Yok |
| CONOLVULACEAE | <i>Convolvulus holosericeus</i> M. Bieb. subsp. <i>holosericeus</i> | Gündüzsefası | Endemik değil | Yok |
| CONOLVULACEAE | <i>Convolvulus arvensis</i> L. | Tarla Sarmaşığı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CONOLVULACEAE | <i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br. subsp. <i>sepium</i> | Çit Sarmaşığı | Endemik değil | Yok |
| CONOLVULACEAE | <i>Calystegia silvatica</i> (Kit.) Griseb. | Bürük | Endemik değil | Yok |
| CORNACEAE | <i>Cornus sanguinea</i> L. subsp. <i>australis</i> C.A. Mey. | Kiren | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|---------------|--|-----------------|---------------|----------------------|
| CORNACEAE | <i>Cornus mas</i> L. | Kızılcık | Endemik değil | Gıda |
| BETULACEAE | <i>Corylus avellana</i> L. | Fındık | Endemik değil | Gıda |
| BETULACEAE | <i>Corylus colurna</i> L. | Türk Fındığı | Endemik değil | Orman ürünü |
| BETULACEAE | <i>Carpinus betulus</i> L. | Gürgen | Endemik değil | Y |
| CRASSULACEAE | <i>Umbilicus luteus</i> (Huds.) Webb & Berthel. | Sarı Göbekotu | Endemik değil | Yok |
| CRASSULACEAE | <i>Sedum hispanicum</i> L. var. <i>hispanicum</i> | Damkoruğu | Endemik değil | Yok |
| CRASSULACEAE | <i>Sedum sediforme</i> (Jacq.) Pau | Yalı Koruğu | Endemik değil | Yok |
| CRASSULACEAE | <i>Sedum acre</i> L. subsp. <i>acre</i> | Acı Damkoruğu | Endemik değil | Yok |
| CRASSULACEAE | <i>Sedum album</i> L. | Çoban Kavurgası | Endemik değil | Yok |
| CUCURBITACEAE | <i>Echaliium elaterium</i> (L.) A.Rich. | Eşek Hıyarı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| CYPERACEAE | <i>Cyperus longus</i> L. subsp. <i>longus</i> | Karatopalak | Endemik değil | Yok |
| CYPERACEAE | <i>Cyperus rotundus</i> L. | Topalak | Endemik değil | Gıda |
| CYPERACEAE | <i>Pycnus flavescens</i> (L.) P. Beauv. & Rchb. Subsp. <i>flavescens</i> | Samanberdi | Endemik değil | Yok |
| CYPERACEAE | <i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem. & Schult. subsp. <i>palustris</i> | Delisaz | Endemik değil | Yok |
| CYPERACEAE | <i>Scirpoides holoschoenus</i> (L.) Sojak subsp. <i>holoschoenus</i> | Vuria | Endemik değil | Yok |
| CYPERACEAE | <i>Carex riparia</i> Curtis subsp. <i>riparia</i> | Yılan Sazotu | Endemik değil | |
| CYPERACEAE | <i>Carex pendula</i> Huds. | Sazotu | Endemik değil | Yok |
| CYPERACEAE | <i>Carex flacca</i> Schreber subsp. <i>erythrostachys</i> (Hoppe) Holub | Yanık Çayırsazı | Endemik değil | Yok |
| DIOSCOREACEAE | <i>Dioscorea communis</i> (L.) Caddick & Wilkin | Dolanbaç | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ERICACEAE | <i>Erica arborea</i> L. | Funda | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ERICACEAE | <i>Erica manipuliflora</i> Salisb. | Püren | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ERICACEAE | <i>Arbutus andrachne</i> L. | Sandal Ağacı | Endemik değil | Yok |
| ERICACEAE | <i>Arbutus unedo</i> L. | Kocayemiş | Endemik değil | Gıda |
| ERICACEAE | <i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull | Süpürge Çalı | Endemik değil | Orman ürünü |
| ERICACEAE | <i>Vaccinium arctostaphylos</i> L. | Likarpa | Endemik değil | Gıda |
| ERICACEAE | <i>Pyrola minör</i> L. | Emrudotu | Endemik değil | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia platyphyllos</i> L. | Koca Sütleşen | Endemik değil | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia stricta</i> L. | Katı Sütleşen | Endemik değil | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia valerianifolia</i> Lam. | Mahsikuştı | Endemik değil | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia anacamperos</i> Boiss. var. <i>anacamperos</i> | Sütlüağı | Endemik | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|---------------|--|----------------------|---------------|----------------------|
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia amygdaloides</i> L. var. <i>robbiae</i> (Turriil) Stace | Has Zerana | Endemik | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Euphorbia amygdaloides</i> L. var. <i>amygdaloides</i> | Zerana | Endemik değil | Yok |
| EUPHORBIACEAE | <i>Mercurialis annua</i> L. | Parşen | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Sophora jaubertii</i> Spach | Çelepen | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Cercis siliquastrum</i> L. subsp. <i>siliquastrum</i> | Erguvan | Endemik değil | Gıda |
| FABACEAE | <i>Cytisus hirsutus</i> L. | Keçi Tırfılı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Cytisus pygmaeus</i> Willd. | Cüce Keçitırfılı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Genista januensis</i> Viv. subsp. <i>lydia</i> (Boiss.) Kit Tan & Ziel. | Geyik Borcağı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Genista tinctoria</i> L. | Boyacı Katırtırnağı | Endemik değil | Doğal boyacılık |
| FABACEAE | <i>Spartium junceum</i> L. | Katırtırnağı | Endemik değil | Orman ürünü |
| FABACEAE | <i>Calicotome villosa</i> (Poir.) Link | Keçiboğan | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Galega officinalis</i> L. | Keçisedefi | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Astragalus glycyphyllos</i> L. | Dev Geven | Endemik değil | Yoasy |
| FABACEAE | <i>Bituminaria bituminosa</i> (L.) C.H. Stirt. | Asfaltotu | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Cicer montbretii</i> Jaub. & Spach. | Deli Nohut | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia cassubica</i> L. | Dirifiğ | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia cracca</i> L. subsp. <i>cracca</i> | Kuş Fiği | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia villosa</i> Roth subsp. <i>dasycarpa</i> (Ten.) Cav. | Dağ Efereği | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia ervilia</i> (L.) Willd. | Küşne | Endemik değil | Gıda |
| FABACEAE | <i>Vicia lutea</i> L. var. <i>hirta</i> (Balbis) Loisel. | Sarı Bakla | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia hybrida</i> L. | Melez Bakla | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Vicia sativa</i> L. subsp. <i>sativa</i> | Fiğ | Endemik değil | Gıda |
| FABACEAE | <i>Vicia peregrina</i> L. | Kavli | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus aureus</i> (Steven) D. Brandza | Koru Mürdümüğü | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus laxiflorus</i> (Desf.) O. Kuntze subsp. <i>laxiflorus</i> | Deli Burçak | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus digitatus</i> (M.Bieb.) Fiori | Tavşankanı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus undulatus</i> Boiss. | İstanbul Nazendesesi | Endemik | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus nissolia</i> L. | Çimen Burçak | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lathyrus aphaca</i> L. var. <i>affinis</i> (Guss.) Arc. | Sarı Burçak | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Pisum sativum</i> L. subsp. <i>elatius</i> (M.Bieb.) Aschers. & Graebn. Var. <i>elatius</i> | Boylu Bezelye | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Ononis spinosa</i> L. subsp. <i>leiosperma</i> (Boiss.) Sirj. | Demirdelen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|----------|--|----------------|---------------|------------------|
| FABACEAE | <i>Trifolium arvense</i> L. var. <i>arvense</i> | Tavşanayağı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium campestre</i> Schreb. subsp. <i>campestre</i> var. <i>campestre</i> | Üçgül | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium nigrescens</i> Viv. subsp. <i>Nigrescens</i> | Yanık Üçgül | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium patens</i> Schreb. | Köpek Üçgülü | Endemik değil | Gıda |
| FABACEAE | <i>Trifolium pauciflorum</i> d'Urv. | Sülün Üçgülü | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium pratense</i> L. var. <i>pratense</i> | | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium bocconei</i> Savi | İkiz Üçgül | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium hirtum</i> All. | Deli Yonca | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium purpureum</i> Lois. var. <i>Purpureum</i> | Mor Üçgül | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Trifolium repens</i> L. var. <i>repens</i> | Ak Üçgül | Endemik değil | Gıda |
| FABACEAE | <i>Trifolium subterraneum</i> L. | Yeraltı Üçgülü | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Melilotus officinalis</i> (L.) Desr. | Kokulu Yonca | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Medicago orbicularis</i> (L.) Bartal. | Paralık | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Medicago polymorpha</i> L. var. <i>vulgaris</i> (Benth.) Shinnars | Kırkyonca | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Medicago sativa</i> subsp. <i>sativa</i> | Karayonca | Endemik değil | Hayvancılık |
| FABACEAE | <i>Medicago minima</i> (L.) Bartal. var. <i>minima</i> | Gurnik | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Medicago marina</i> L. | Sahil Yoncası | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Dorycnium graceum</i> (L.) Ser. | Ak Kaplanotu | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lotus ornithopodioides</i> L. | Civcivayağı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lotus angustissimus</i> L. | Kurtlu Ot | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Lotus corniculatus</i> L. var. <i>Corniculatus</i> | Gazalboynuzu | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Hymenocarpus circinnatus</i> (L.) Savi | Pulluot | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Securigera securidaca</i> (L.) Degen & Dorfi | Kanca Korigen | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Securigera parviflora</i> (Desv.) Lassen | Bahçetacı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Coronilla scorpioides</i> (L.) W.D.J. Koch | Akrep Burçağı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Ornithopus compressus</i> L. | Kuşayağı | Endemik değil | Yo |
| FABACEAE | <i>Securigera parviflora</i> (Desv.) Lassen | Bahçetacı | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Onobrychis aequidentata</i> (Sibth. & Sm.) d'Urv. | Dışlek Korunga | Endemik değil | Yok |
| FABACEAE | <i>Onobrychis gracilis</i> Besser | Zarif Korunga | Endemik değil | Yok |
| FAGACEAE | <i>Fagus orientalis</i> Lipsky | Kayın | Endemik değil | Orman ürünü |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|--------------|---|------------------|---------------|----------------------|
| FAGACEAE | <i>Castanea sativa</i> Mill. | Kestane | Endemik değil | Orman ürünü |
| FAGACEAE | <i>Quercus frainetto</i> Ten. | Macar Meşesi | Endemik değil | Yok |
| FAGACEAE | <i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl. subsp. <i>iberica</i> (Steven ex M.Bieb.) Krassiln. | Ballık Meşesi | Endemik değil | Yok |
| FAGACEAE | <i>Quercus infectoria</i> Olivier subsp. <i>infectoria</i> | Mazı Meşesi | Endemik değil | Orman ürünü |
| FAGACEAE | <i>Quercus cerris</i> L. | Saçlı Meşe | Endemik değil | Yok |
| FAGACEAE | <i>Quercus coccifera</i> L. | Kermes Meşesi | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium lucidum</i> L. | Dakkaotu | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium purpureum</i> Vill. | Ebedön | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium molle</i> L. | Yumuşak İtır | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium dissectum</i> L. | Dilimli İtır | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium pyreanicum</i> Burm. | Gelinçarşafı | Endemik değil | Gıda |
| GERANIACEAE | <i>Geranium rotundifolium</i> L. | Heliok | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium columbinum</i> L. | Güvercin İtırı | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Geranium asphodeloides</i> Burm. subsp. <i>asphodeloides</i> | Yaramerhemi | Endemik değil | Gıda |
| GERANIACEAE | <i>Erodium acaule</i> (L.) Becherer & Thell. | Leylekgagası | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Erodium ciconium</i> (L.) L'Her. | İğnelik | Endemik değil | Yok |
| GERANIACEAE | <i>Erodium malacoides</i> (L.) L'Her. | Dönbaba | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum calycinum</i> L. | Koyunkıran | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum androsaemum</i> L. | Kamaniça | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum olympicum</i> L. subsp. <i>Olympicum</i> | Uludağ Kantaronu | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum montbretii</i> Spach | Çay Kantaronu | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum cerastioides</i> (Spach) N. Robson | Küçük Kantaron | Endemik değil | Yok |
| HYPERICACEAE | <i>Hypericum perforatum</i> L. subsp. <i>Perforetum</i> | Kantaron | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| IRIDACEAE | <i>Crocus chrysanthus</i> (Herb.) Herb. | Sarı Çiğdem | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| IRIDACEAE | <i>Crocus flavus</i> Weston subsp. <i>dissectus</i> T. Baytop & B.Mathew | Dilik Çiğdemi | Endemik | Tıp ve bitkisel ilaç |
| IRIDACEAE | <i>Crocus flavus</i> Weston subsp. <i>flavus</i> | Yer Çiğdemi | Endemik değil | Yok |
| IRIDACEAE | <i>Crocus biflorus</i> Miller subsp. <i>biflorus</i> | İkiz Çiğdem | Endemik değil | Yok |
| IRIDACEAE | <i>Gladiolus italicus</i> Mill. | Kılıçotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| IRIDACEAE | <i>Iris pseudocorus</i> L. | Batak Süseni | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| IRIDACEAE | <i>Iris suaveolens</i> Boiss.& Reut. | Bodur Süsen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|--------------|--|-----------------|---------------|-----------------------|
| IRIDACEAE | <i>Romulea linaresii</i> Parl. subsp. <i>graeca</i> Beg | Dibitatlı | Endemik değil | Yok |
| IRIDACEAE | <i>Romulea columnae</i> Sebast. & Mauri subsp. <i>Columnae</i> | Bodur Çiğdem | Endemik değil | Yok |
| JUGLANDACEAE | <i>Juglans regia</i> L. | Ceviz | Endemik değil | Gıda |
| JUNCACEAE | <i>Juncus acutus</i> L. | Kofa | Endemik değil | Yok |
| JUNCACEAE | <i>Juncus conglomeratus</i> L. | Hasırsazı | Endemik değil | Yok |
| JUNCACEAE | <i>Juncus articulatus</i> L. | Camışotu | Endemik değil | Yok |
| JUNCACEAE | <i>Luzula forsteri</i> (Sm.) DC. subsp. <i>caspica</i> Novikov | Gevşek Luzul | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Ajuga reptans</i> L. | Meryemsaçı | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Ajuga chamaepitys</i> (L.) Schreb. subsp. <i>chia</i> (Schreb.) Arcang. | Acıgıcı | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Teucrium chamaederys</i> L. subsp. <i>lydium</i> O. Schwarz | Bodur Mahmut | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Teucrium polium</i> L. subsp. <i>polium</i> | Acıyavşan | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Lavandula stoechas</i> L. subsp. <i>stoechas</i> | Karabaş | Endemik değil | Kozmetik ve parfümeri |
| LAMIACEAE | <i>Lavandula stoechas</i> (Mill.) Cav. subsp. <i>cariensis</i> (Boiss.) Upson & S. Andrews | Karan | Endemik | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Scutellaria albida</i> L. subsp. <i>velenovskiyi</i> (Rech.f.) Greuter & Burdet | Benekli Kaside | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Phlomis russeliana</i> (Sims) Lag. Ex Benth. | Akbaşlı Çalba | Endemik | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Lamium purpureum</i> L. var. <i>purpureum</i> | Ballıbaba | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Lamium maculatum</i> L. | Benli Balıçak | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Lamium garganicum</i> L. subsp. <i>garganicum</i> var. <i>garganicum</i> | Bol Balıçak | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Sideritis lanata</i> L. | İpekçayı | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Stachys byzantina</i> K. Koch | Boz Karabaş | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Stachys annua</i> (L.) L. subsp. <i>annua</i> var. <i>Annua</i> | Hacıosmanotu | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Nepeta nuda</i> L. subsp. <i>nuda</i> | Morküncü | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Prunella lacinata</i> (L.) L. | Bodur Fesleğen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Clinopodium vulgare</i> L. subsp. <i>vulgare</i> | Yabani Fesleğen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Clinopodium nepeta</i> (L.) Kuntze subsp. <i>nepeta</i> | Kedi Fesleğeni | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Origanum vulgare</i> L. subsp. <i>hirtum</i> (Link) Letsw | Karakınık | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Micromeria myrtifolia</i> Boiss. & Hohen | Boğumluçay | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| LAMIACEAE | <i>Thymus longicaulis</i> C. Presl subsp. <i>Longicaulis</i> | Aş Kekiği | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Thymus longicaulis</i> C. Presl subsp. <i>chaubardii</i> (Rech.f.) Jalas | Dağ Kekiği | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Mentha longifolia</i> (L.) L. subsp. <i>Longifolia</i> | Pünk | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Mentha aquatica</i> L. | Su Nanasi | Endemik değil | Baharat |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------|---|---------------------|---------------|-----------------------|
| LAMIACEAE | <i>Mentha spicata</i> L. subsp. <i>spicata</i> | Eşek Nanesi | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Mentha pulegium</i> L. | Yarpuz | Endemik değil | Baharat |
| LAMIACEAE | <i>Salvia sclarea</i> L. | Paskulak | Endemik değil | Herbal çay |
| LAMIACEAE | <i>Salvia viridis</i> L. | Elma Kekiği | Endemik değil | Herbal çay |
| LAMIACEAE | <i>Salvia forskahlei</i> L. | Dolma Yaprağı | Endemik değil | Herbal çay |
| LAMIACEAE | <i>Salvia napifolia</i> Jacq. | Ters Şalba | Endemik değil | Yok |
| LAMIACEAE | <i>Salvia virgata</i> Jacq. | Fatmanaotu | Endemik değil | Herbal çay |
| LAMIACEAE | <i>Salvia verbenaca</i> L. | Elmakekiği | Endemik değil | Herbal çay |
| LILIACEAE | <i>Gagea chrysantha</i> (Jan) Schult & Schult. | Alyıldız | Endemik değil | Yok |
| LILIACEAE | <i>Gagea bithynica</i> Pasch. | Çam Yıldızı | Endemik değil | Yok |
| LINACEAE | <i>Linum corymbulosum</i> | Koru Keteni | Endemik değil | Yok |
| LINACEAE | <i>Linum strictum</i> L. var. <i>spicatum</i> Pers. | Tok Keten | Endemik değil | Yok |
| LINACEAE | <i>Linum bienne</i> Mill. | Deli Keten | Endemik değil | Yok |
| LYTRACEAE | <i>Lytrum salicaria</i> L. | Hevhulma | Endemik değil | Yok |
| MALVACEAE | <i>Malva sylvestris</i> L. | Ebegümece | Endemik değil | Gıda |
| MALVACEAE | <i>Lavatera punctata</i> All. | Saracak | Endemik değil | Yok |
| MALVACEAE | <i>Malva arborea</i> (L.) Webb & Berthel | Korkut | Endemik değil | Yok |
| MALVACEAE | <i>Alcea biennis</i> Winterl | <i>Fatmaanagülü</i> | Endemik değil | Yok |
| MALVACEAE | <i>Althaea hirsuta</i> L. | Gülhatmi | Endemik değil | |
| MORACEAE | <i>Morus alba</i> L. | Dut | Endemik değil | Gıda |
| MORACEAE | <i>Ficus carica</i> L. | İncir | Endemik değil | Gıda |
| MYRTACEAE | <i>Myrtus communis</i> L. subsp. <i>communis</i> | Mersin | Endemik değil | Kozmetik ve parfümeri |
| OLEACEAE | <i>Jasminum fruticans</i> L. | Boruk | Endemik değil | Yo |
| OLEACEAE | <i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>ornus</i> | Çiçekli Dişbudak | Endemik değil | Orman ürünü |
| OLEACEAE | <i>Olea europaea</i> L. subsp. <i>europaea</i> | Zeytin | Endemik değil | Gıda |
| OLEACEAE | <i>Ligustrum vulgare</i> L. | Kurtbağrı | Endemik değil | Süs bitkisi |
| OLEACEAE | <i>Phillyrea latifolia</i> L. | Akçakesme | Endemik değil | Yok |
| ONAGRACEAE | <i>Epilobium hirsutum</i> L. | Hasanhüseyin Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| ONAGRACEAE | <i>Epilobium parviflorum</i> Schreb | İraz Yakaotu | Endemik değil | Yok |
| ONAGRACEAE | <i>Epilobium lanceolatum</i> Sebast. & Mauri | Dilyakısı | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|----------------|--|------------------|---------------|----------------------|
| ORCHIDACEAE | <i>Limodorum abortivum</i> (L.) Sw. var. <i>abortivum</i> | Saçuzatan | Endemik değil | Yok |
| ORCHIDACEAE | <i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich | Sivrisalep | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis papilionacea</i> L. subsp. <i>messenica</i> (Renz) Kreutz | Dilkırık | Endemik değil | Yok |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis morio</i> L. subsp. <i>morio</i> | Gelincik Salebi | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis provincialis</i> Balb. Ex Lam. & DC. | Katrancık | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis collina</i> Banks & Sol. Ex Russell | Tepe Salebi | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis laxiflora</i> Lam. subsp. <i>laxiflora</i> | Salep Sümbülü | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis purpurea</i> Huds. subsp. <i>purpurea</i> | Hasancık | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Orchis pallens</i> L. | Solgun Salep | Endemik değil | Yok |
| ORCHIDACEAE | <i>Dactylorhiza iberica</i> (Bieb. ex Willd.) Soó | Kırım Salebi | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Dactylorhiza romana</i> (Seb.) Soó subsp. <i>romana</i> | Elçik | Endemik değil | Gıda |
| ORCHIDACEAE | <i>Ophrys apifera</i> Hudson | Arı Salebi | Endemik değil | Yok |
| ORCHIDACEAE | <i>Ophrys oestifera</i> M. Bieb. Subsp. <i>oestifera</i> | Sinek Salebi | Endemik değil | Yok |
| ORCHIDACEAE | <i>Ophrys speculum</i> Link subsp. <i>speculum</i> | Ayna Salebi | Endemik değil | Yok |
| OROBANCHACEAE | <i>Orobanche ramosa</i> L. | Narin Canavarotu | Endemik değil | Yok |
| OROBANCHACEAE | <i>Orobanche nana</i> Noe ex Reut. | Veremotu | Endemik değil | Yok |
| OROBANCHACEAE | <i>Bartsia trixago</i> L. | Karaballıbana | Endemik değil | Yok |
| OROBANCHACEAE | <i>Parentucelia latifolia</i> (L.) Caruel subsp. <i>latifolia</i> | Üçdilotu | Endemik değil | Yok |
| OXALIDACEAE | <i>Oxalis corniculata</i> L. | Sarı Ekşiyonca | Endemik değil | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Glaucium flavum</i> Crantz | Gündürmelalesi | Endemik değil | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Glaucium corniculatum</i> (L.) Rudolph subsp. <i>Corniculatum</i> | Çömlekçatlatan | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PAPAVERACEAE | <i>Papaver rhoeas</i> L. | Gelincik | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PAPAVERACEAE | <i>Papaver dubium</i> L. | Köpekyağı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PAPAVERACEAE | <i>Papaver argemone</i> L. subsp. <i>argemone</i> | Kum Haşhaşı | Endemik değil | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Papaver pilosum</i> Sibth. & Sm. subsp. <i>pilosum</i> | Kellale | Endemik | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Fumaria densiflora</i> DC. | Ergendöşeği | Endemik değil | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Fumaria parviflora</i> Lam. | Tarla Şehteresi | Endemik değil | Yok |
| PAPAVERACEAE | <i>Fumaria officinalis</i> L. | Şahtere | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PHYTOLACCACEAE | <i>Phytolacca americana</i> L. | Şekerciboyası | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PLANTAGINACEAE | <i>Digitalis ferruginea</i> L. subsp. <i>ferruginea</i> | Arı Kovanı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|----------------|---|--------------------|---------------|----------------------|
| PLANTAGINACEAE | <i>Globularia trichosantha</i> Fisch. & C.A.Mey. subsp. <i>trichosantha</i> | Köse Yayılımı | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill. subsp. <i>genistifolia</i> | Som Nevruzoyu | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Gratiola officinalis</i> L. | Hüdaverdiotu | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Plantago major</i> L. | Sinirotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PLANTAGINACEAE | <i>Plantago coronopus</i> L. | Boğaotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PLANTAGINACEAE | <i>Plantago lanceolata</i> L. | Damarlıca | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| PLANTAGINACEAE | <i>Plantago bellardii</i> All. | Babadeşen | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Kickxia elatine</i> (L.) Dumort. subsp. <i>crinita</i> (Mabille) Greuter | Fukaraotu | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Kickxia spuria</i> (L.) Dumort. subsp. <i>integrifolia</i> (Brot.) R.Fernandes | Sivri Fukaraotu | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Veronica serpyllifolia</i> L. | Güzelnane | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Veronica persica</i> Poir. | Çircamuk | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Veronica pectinata</i> L. var. <i>schizocalyx</i> (Frey & Sint.) Bornm. | Tarak Mavişi | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Veronica anagallis-aquatica</i> L. | Sugedemesi | Endemik değil | Yok |
| PLANTAGINACEAE | <i>Veronica hederifolia</i> L. | Baharmavisi | Endemik değil | Yok |
| PLATANACEAE | <i>Platanus orientalis</i> L. | Çınar | Endemik değil | Orman ürünü |
| PLUMBAGINACEAE | <i>Plumbago europaea</i> L. | Karakına | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Aegilops geniculata</i> Roth | Konbaş | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Bromus japonicus</i> Thunb. subsp. <i>japonicus</i> | İyeotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Bromus tectorum</i> L. | Kır Bromu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Bromus sterilis</i> L. | Sağır İlcan | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Bromus madritensis</i> L. | Kırmızı Brom | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Avena barbata</i> Pott ex Link subsp. <i>barbata</i> | Narin Yulaf | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Helictotrichon compressum</i> (Heuff.) Henrard | Yassı Yulaf | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Aira elegantissima</i> Schur | Tül Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Phalaris arundinacea</i> L. | Kanyaş | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Phalaris paradoxa</i> L. | Topuzlu Kanyaş | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. subsp. <i>myosuroides</i> | Tarla Tilkikuyruğu | Endemik değil | |
| POACEAE | <i>Catapodium rigidum</i> (L.) C. E. Hubb. | Telekotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Poa pratensis</i> L. | Çayır Salkımotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Poa alpina</i> L. subsp. <i>fallax</i> F. Herrm. | Yayla Salkımotu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|----------------|---|----------------|---------------|----------------------|
| POACEAE | <i>Catabrosa aquatica</i> (L.) P. Beauv. | Çipil | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Dactylis glomerata</i> L. subsp. <i>glomerata</i> | Domuzayrığı | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Cynosorus cristatus</i> L. | Tarakotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Briza media</i> L. | Zembilotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Briza maxima</i> L. | Kuşyüreği | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Melica ciliata</i> L. | Kirpikli İnci | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Arundo donax</i> L. | Kargı | Endemik değil | Yo |
| POACEAE | <i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. Ex Steud. | Kamış | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. | Arnavut Darısı | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin. subsp. <i>gryllus</i> | Buzağıotu | Endemik değil | Yok |
| POACEAE | <i>Botriochloa ischaemum</i> (L.) Keng | Sakalotu | Endemik değil | Yok |
| POLYGALACEAE | <i>Polygala supina</i> Schreb. subsp. <i>supina</i> | Gihaye Sipirge | Endemik değil | Yok |
| POLYGALACEAE | <i>Polygala anatolica</i> Boiss. & Heldr. | Yılanyoncası | Endemik değil | Gıda |
| POLYGALACEAE | <i>Polygala monspeliaca</i> L. | Mart Sütotu | Endemik değil | Yok |
| POLYGONACEAE | <i>Polygonum lapatifolium</i> L. | Tırşon | Endemik değil | Yok |
| POLYGONACEAE | <i>Polygonum persicaria</i> L. | Söğütotu | Endemik değil | Yok |
| POLYGONACEAE | <i>Polygonum patulum</i> Bieb. subsp. <i>pulchellum</i> (Lois.) Leblebici | Atmercimeleği | Endemik değil | Yok |
| POLYGONACEAE | <i>Rumex tuberosus</i> L. subsp. <i>tuberosus</i> | Kuzukıkırdağı | Endemik değil | Gıda |
| POLYGONACEAE | <i>Rumex crispus</i> L. | Labada | Endemik değil | Yok |
| POLYGONACEAE | <i>Rumex conglomeratus</i> Murray | Ekşikulak | Endemik değil | Yok |
| PORTULACCACEAE | <i>Portulaca oleracea</i> L. | Semizotu | Endemik değil | Gıda |
| PRIMULACEAE | <i>Cyclamen coum</i> Mill. subsp. <i>coum</i> | Yersomunu | Endemik değil | Süs bitkisi |
| PRIMULACEAE | <i>Lysimachia vulgaris</i> L. | Kargaotu | Endemik değil | Yok |
| PRIMULACEAE | <i>Lysimachia punctata</i> L. | Benli Kargaotu | Endemik değil | Yok |
| PRIMULACEAE | <i>Lysimachia atropurpurea</i> L. | Mor Kargaotu | Endemik değil | Yok |
| PRIMULACEAE | <i>Anagallis arvensis</i> L. var. <i>arvensis</i> | Farekulağı | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Helleborus orientalis</i> Lam. | Çöpleme | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RANUNCULACEAE | <i>Nigella elata</i> Boiss. | Deli Çörekotu | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Delphinium peregrinum</i> L. | Tel Hezeran | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Anemone blanda</i> Schott & Kotschy | Dağlalesi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|---------------|--|------------------|---------------|----------------------|
| RANUNCULACEAE | <i>Anemone coronaria</i> L. | Manisalalesi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RANUNCULACEAE | <i>Clematis vitalba</i> L. | Akasma | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Clematis viticella</i> L. | Yakmuk | Endemik değil | |
| RANUNCULACEAE | <i>Adonis annua</i> L. | Kanavcıotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RANUNCULACEAE | <i>Adonis flammea</i> Jacq. | Cinlalesi | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus ficaria</i> L. subsp. <i>ficariiformis</i> Rouy & Foucaud | Arpacıksalebi | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus repens</i> L. | Tiktakdana | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus neapolitanus</i> Ten. | Çiçeğezer | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus constantinopolitanus</i> (DC.) d'Urv. | Kağıthane Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus paludosus</i> Poir. | Koyunüçgülü | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus gracilis</i> E.D.Clarke | Narin Yağ Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus marginatus</i> d'Urv. | Çırnıkotu | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus arvensis</i> L. | Mustafa Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus peltatus</i> Schrank subsp. <i>fucoides</i> (Freyn) Munoz Garm | Su Yağlıcanağı | Endemik değil | Yok |
| RANUNCULACEAE | <i>Ranunculus peltatus</i> Schrank subsp. <i>fucoides</i> (Freyn) Munoz Garm | Ak Yağlıçanak | Endemik değil | Yok |
| RESEDACEAE | <i>Reseda lutea</i> L.var. <i>lutea</i> | Muhabbet Çiçeği | Endemik değil | Yok |
| RHAMNACEAE | <i>Paliurus spina-christi</i> Mill. | Karaçalı | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RHAMNACEAE | <i>Rhamnus rhodopea</i> Velenovsky | Balkan Çehrisi | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Laurocerasus officinalis</i> M. Roem. | Karayemiş | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Rubus canescens</i> DC. var. <i>canescens</i> | Çobankösteği | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Rubus canescens</i> DC.var. <i>glabratus</i> (Godr.) Davis & Meikle | Çobankösteği | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Rubus sanctus</i> Schreb. | Böğürtlen | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Prunus spinosa</i> L. | Çakal Eriği | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Pyrus amygdaliformis</i> L. var. <i>amygdaliformis</i> | Armut | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Malus slyvestris</i> (L.) Mill. var. <i>orientalis</i> | Acı Elma | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Potentilla recta</i> L. | Su Parmakotu | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Potentilla reptans</i> L. | Reşatıotu | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Geum urbanum</i> L. | Meryemotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ROSACEAE | <i>Agrimonia eupatoria</i> L. subsp. <i>eupatoria</i> | Fıtıkotu | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Agrimonia repens</i> L. | Yer Fıtıkotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------------|---|-----------------|---------------|----------------------|
| ROSACEAE | <i>Sarcopoterium spinosum</i> (L.) Spach | Abdestbozan | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Sanguisorba minor</i> L. subsp. <i>minor</i> | Karagöndürme | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Rosa sempervirens</i> L. | İtburnu | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Rosa canina</i> L. | Kuşburnu | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Rosa turcica</i> Rouy | Özgül | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Mespilus germanica</i> L. | Muşmula | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Cotonoaster nummularius</i> Fisch. & C.A.Mey. | Dağ Muşmulası | Endemik değil | Süs bitkisi |
| ROSACEAE | <i>Crataegus microphylla</i> K.Koch subsp. <i>microphylla</i> | Kocakarı Armudu | Endemik değil | Yok |
| ROSACEAE | <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.subsp. <i>monogyna</i> | Yemişen | Endemik değil | Gıda |
| ROSACEAE | <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz var. <i>torminalis</i> | Pitlicen | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| ROSACEAE | <i>Sorbus aucuparia</i> L. | Kuş Üvezi | Endemik değil | Gıda |
| RUBIACEAE | <i>Asperula lilaciflora</i> Boiss. subsp. <i>phrygia</i> (Bornm.) Schönb-Tem. | Sarmaş Belum | Endemik | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Asperula tenella</i> Heuff. Ex Degen | Yamaç Belumo | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium fissurense</i> Ehrend. Et Schönb-Tem. | Yarık İplikçiği | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium divaricatum</i> Pourr. Ex Lam. | Kırk Yoğurtotu | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium spurium</i> L. | Arsız İplikçik | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium album</i> Mill. subsp. <i>prusense</i> (K. Koch) Ehrend.& Krendl | Bursa İplikçiği | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium verum</i> L. | Boyalık | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| RUBIACEAE | <i>Galium rivale</i> (Sm.) Griseb | Boyluca | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Galium paschale</i> Forssk. | Gök İplikçik | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Cruciata laevipes</i> Opiz | Sarılıkotu | Endemik değil | Yok |
| RUBIACEAE | <i>Rubia peregrina</i> L. | Yabani Kökboya | Endemik değil | Doğal boyacılık |
| RUBIACEAE | <i>Rubia tinctorum</i> L. | Kökboyası | Endemik değil | Doğal boyacılık |
| SALICACEAE | <i>Salix alba</i> L. subsp. <i>Alba</i> | Ak Söğüt | Endemik değil | Orman ürünü |
| SALICACEAE | <i>Salix caprea</i> L. | Sorgun | Endemik değil | Orman ürünü |
| SALICACEAE | <i>Populus tremula</i> L. subsp. <i>tremula</i> | Titrek Kavak | Endemik değil | Orman ürünü |
| SANTALACEAE | <i>Osyris alba</i> L. | Morcak | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| SAXIFRAGACEAE | <i>Saxifraga rotundifolia</i> L. subsp. <i>rotundifolia</i> | Benli Taşkıran | Endemik değil | Yok |
| SAXIFRAGACEAE | <i>Saxifraga cymbalaria</i> L. | Sarı Taşkıran | Endemik değil | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum orientale</i> (L.) All. subsp. <i>orientale</i> | İbrahimotu | Endemik değil | Yok |

YALOVA 2018 ÇEVRE DURUM RAPORU

| Familiya | Takson Adı | Türkçe Adı | Endemizm | Ekonomik Değer** |
|------------------|--|--------------------|---------------|----------------------|
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum bugulifolium</i> Lam. | Riva Sığırkuyruğu | Endemik değil | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum blattaria</i> L. | Tutan Sığırkuyruğu | Endemik değil | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum bombyciferum</i> Boiss | İpek Sığırkuyruğu | Endemik | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum bithynicum</i> Boiss. | Koca Sığırkuyruğu | Endemik | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Verbascum sinuatum</i> L. subsp. <i>sinuatum</i> var. <i>sinuatum</i> | Bodanotu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Scrophularia cryptophyla</i> Boiss. | Ören Sıracaoyu | Endemik | Yok |
| SCROPHULARIACEAE | <i>Scrophularia peregrina</i> L. | Sahil Sıracası | Endemik değil | Yok |
| SIMAROUACEAE | <i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle | Kokarağaç | Endemik değil | Yok |
| SMILACEAE | <i>Smilax excelsa</i> L. | Dikenucu | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| SOLANACEAE | <i>Solanum luteum</i> Mill. | Damat Sirkeni | Endemik değil | Yok |
| SOLANACEAE | <i>Solanum dulcamara</i> L. | Sofur | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| TILIACEAE | <i>Tilia tomentosa</i> Desf. & Dc. | Ihlamur | Endemik değil | Herbal çay |
| THYMELAECEAE | <i>Daphne pontica</i> L. | Sırmağı | Endemik değil | Yok |
| THYMELAECEAE | <i>Daphne sericea</i> Vahl subsp. <i>sericea</i> | Tavukbüzüğü | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| TYPHACEAE | <i>Typha latifolia</i> L. | Cil | Endemik değil | Yok |
| ULMACEAE | <i>Ulmus minor</i> Mill. | Ova Karaağacı | Endemik değil | Yok |
| URTICACEAE | <i>Urtica dioica</i> L. | Isırgan | Endemik değil | Gıda |
| URTICACEAE | <i>Parietaria judaica</i> L. | Duvar Fesleğeni | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| VIOLACEAE | <i>Viola sieheana</i> W. Becker | Çayır Menekşesi | Endemik değil | Yok |
| VIOLACEAE | <i>Viola odorata</i> L. | Kokulu Menekşe | Endemik değil | Süs bitkisi |
| VIOLACEAE | <i>Viola arvensis</i> Murray | Tarla Menekşesi | Endemik değil | Yok |
| VIOLACEAE | <i>Viola canina</i> L. | İt Menekşesi | Endemik değil | Yok |
| VIOLACEAE | <i>Viola kitaibeliana</i> Roem. & Schult | Yabani Menekşe | Endemik değil | Yok |
| VITACEAE | <i>Vitis sylvestris</i> C.C.Gmel | Asma | Endemik değil | Gıda |
| VERBENACEAE | <i>Phyla nodiflora</i> (L.) Greene | Suçileği | Endemik değil | Yok |
| VERBENACEAE | <i>Verbena officinalis</i> L. var. <i>officinalis</i> | Mineçiçeği | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| XANTHORRHOEACEAE | <i>Asphodelus aestivus</i> L. | Kirgiçkökü | Endemik değil | Tıp ve bitkisel ilaç |
| XANTHORRHOEACEAE | <i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichb. | Sarı Çiriş | Endemik değil | Yok |

D.2. Fauna

D.2.1. Memeliler

Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme projesi kapsamında ilde toplam 38 adet memeli türü tespit edilmiştir.

Çizelge D.63 - Yalova İline Ait Memeli Hayvan Türleri Listesi

| |
|--|
| ERINACEOMORPHA – Kirpiler |
| Erinaceidae – Kirpiler |
| 1. Tür: <i>Erinaceus roumanicus</i> (Doğu Avrupa Kirpisi) |
| SORICOMORPHA – Böcekçiller |
| Soricidae – Böcekçiller |
| 2. Tür: <i>Crocidura suaveolens</i> (Küçük Böcekçil) |
| 3. Tür: <i>Talpa levantis</i> (Karadeniz Köstebeği) |
| CHIROPTERA - Yarasalar |
| Rhinolophidae - Nalburunlu Yarasalar |
| 4. Tür: <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Büyük Nalburunlu Yarasa) |
| 5. Tür: <i>Rhinolophus euryale</i> (Akdeniz Nalburunlu Yarasa) |
| 6. Tür: <i>Rhinolophus mehelyi</i> (Mehely'in Nalburunlu Yarasa) |
| Vespertilionidae - Düzburunlu Yarasalar |
| 7. Tür: <i>Myotis myotis</i> (Büyük Farekulaklı Yarasa) |
| 8. Tür: <i>Myotis blythii</i> (Küçük Farekulaklı Yarasa) |
| 9. Tür: <i>Myotis (Leucone) daubentonii</i> (Su Yarasa) |
| 10. Tür: <i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Cüce Yarasa) |
| 11. Tür: <i>Pipistrellus kuhlii</i> (Beyazşeritli Yarasa) |
| 12. Tür: <i>Hypsugo savii</i> (Savi'nin Cüce Yarasa) |
| Miniopteridae - Uzunkanatlı Yarasalar |
| 13. Tür: <i>Miniopterus schreibersii</i> (Uzunkanatlı Yarasa) |
| LAGOMORPHA – Tavşanlar |
| Leporidae – Tavşanlar |
| 14. Tür: <i>Lepus europaeus</i> (Yabani Tavşan) |
| RODENTIA – Kemirgenler |
| Sciuridae – Sincaplar |
| 15. Tür: <i>Sciurus anomalus</i> (Sincap) |
| Cricetidae – Avurtlaklar |
| 16. Tür: <i>Cricetulus migratorius</i> (Cüce Avurtlak) |
| 17. Tür: <i>Microtus levis</i> (Tarlafaresi) |
| 18. Tür: <i>Microtus guentheri</i> (Akdeniz Tarlafaresi) |
| 19. Tür: <i>Myodes glareolus</i> (Kızıl Orman Faresi) |

| |
|---|
| Muridae – Fareler |
| 20. Tür: <i>Apodemus mystacinus</i> (Kaya Faresi) |
| 21. Tür: <i>Apodemus flavicollis</i> (Sarı Boyunlu Ormanfaresi) |
| 22. Tür: <i>Apodemus uralensis</i> (Küçük Ormanfaresi) |
| 23. Tür: <i>Rattus rattus</i> (Sıçan) |
| 24. Tür: <i>Mus domesticus</i> (Evfaresi) |
| 25. Tür: <i>Mus macedonicus</i> (Sarı Evfaresi) |
| Spalacidae – Körfareler |
| 26. Tür: <i>Nannospalax xanthodon</i> (Anadolu Körfaresi) |
| Gliridae – Yediuyurlar |
| 27. Tür: <i>Dryomys nitedula</i> (Hasancık) |
| 28. Tür: <i>Glis glis</i> (Yediuyur) |
| 29. Tür: <i>Muscardinus avellanarius</i> (Fındıkfaresi) |
| CARNIVORA– Etoburlar |
| Canidae – Kurtgiller |
| 30. Tür: <i>Canis aureus</i> (Çakal) |
| 31. Tür: <i>Vulpes vulpes</i> (Kızıl Tilki) |
| Mustelidae – Gelincikgiller |
| 32. Tür: <i>Mustela nivalis</i> (Gelincik) |
| 33. Tür: <i>Martes foina</i> (Kaya Sansarı) |
| 34. Tür: <i>Meles meles</i> (Porsuk) |
| 35. Tür: <i>Lutra lutra</i> (Susamuru) |
| Ursidae – Ayıgiller |
| 36. Tür: <i>Ursus arctos</i> (Boz Ayı) |
| Felidae – Kedigiller |
| 37. Tür: <i>Felis silvestris</i> (Yabani Kedi) |
| ARTIODACTYLA– Çifttoynaklılar |
| Suidae – Domuzlar |
| 38. Tür: <i>Sus scrofa</i> (Yaban Domuzu) |

D.2.2. Kuşlar

Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme projesi kapsamında ilde toplam 234 adet kuş türü tespit edilmiştir

Çizelge D.64 - Yalova İline Ait Kuşlar Çizelgesi

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|----------------------|--|---------------|------|------------|
| Küçük Batağan | <i>Tachybaptus ruficollis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bahri | <i>Podiceps cristatus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Boyunlu Batağan | <i>Podiceps nigricollis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yelkovan | <i>Puffinus yelkouan</i> | Endemik değil | VU | Liste dışı |
| Karabatak | <i>Phalacrocorax carbo</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tepeli Karabatak | <i>Phalacrocorax aristotelis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Karabatak | <i>Phalacrocorax pygmeus/Microcorbo pymeus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Pelikan | <i>Pelecanus onocrotalus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Balaban | <i>Ixobrychus minutus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gece Balıkçılı | <i>Nycticorax nycticorax</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Alaca Balıkçıl | <i>Ardeola ralloides</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Ak Balıkçıl | <i>Egretta garzetta</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Büyük Ak Balıkçıl | <i>Casmerodius albus/Ardea alba</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gri Balıkçıl | <i>Ardea cinerea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Leylek | <i>Ciconia nigra</i> | Endemik değil | LC | II |
| Leylek | <i>Ciconia ciconia</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çeltikçi | <i>Plegadis falcinellus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kaşıkçı | <i>Platalea leucorodia</i> | Endemik değil | LC | II |
| Flamingo | <i>Turdusterus roseus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kuşu | <i>Cygnus olor</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ötücü Kuşu | <i>Cygnus cygnus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Angıt | <i>Tadorna ferruginea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Suna | <i>Tadorna tadorna</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Fiyu | <i>Anas penelope</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Boz Ördek | <i>Anas strepera</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çamurcun | <i>Anas crecca</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yeşilbaş | <i>Anas platyrhynchos</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kilkuyruk | <i>Anas acuta</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çıkrıkçın | <i>Anas querquedula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kaşıkçaga | <i>Anas clypeata</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Macar Ördeği | <i>Netta rufina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Elmabaş Patka | <i>Aythya ferina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Pasbaş Patka | <i>Aythya nyroca</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Tepeli Patka | <i>Aythya fuligula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Karabaş Patka | <i>Aythya marila</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Altıngöz | <i>Bucephala clangula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tarakdiş | <i>Mergus serrator</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Arı Şahini | <i>Pernis apivorus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kara Çaylak | <i>Milvus migrans</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kızıl Akbaba | <i>Gyps fulvus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Yılan Kartalı | <i>Circaetus gallicus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Saz Delicesi | <i>Circus aeruginosus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Gökçe Delice | <i>Circus cyaneus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Bozkır Delicesi | <i>Circus macrourus</i> | Endemik değil | NT | II |
| Çayır Delicesi | <i>Circus pygargus</i> | Endemik değil | LC | |
| Çakır | <i>Accipiter gentilis</i> | Endemik değil | LC | II |
| Atmaca | <i>Accipiter nisus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Yaz Atmacası | <i>Accipiter brevipes</i> | Endemik değil | LC | II |

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|-----------------------|--------------------------------|---------------|------|------------|
| Şahin | <i>Buteo buteo</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kızıl Şahin | <i>Buteo rufinus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Paçalı Şahin | <i>Buteo lagopus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Küçük Orman Kartalı | <i>Aquila pomarina</i> | Endemik değil | LC | II |
| Büyük Orman Kartalı | <i>Aquila clanga</i> | Endemik değil | VU | II |
| Bozkır Kartalı | <i>Aquila nipalensis</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kaya Kartalı | <i>Aquila chrysaetos</i> | Endemik değil | LC | II |
| Küçük Kartal | <i>Hieraaetus pennatus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Balık Kartalı | <i>Pandion haliaetus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Küçük Kerkenez | <i>Falco naumanni</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kerkenez | <i>Falco tinnunculus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Delice Doğan | <i>Falco subbuteo</i> | Endemik değil | LC | II |
| Gökdoğan | <i>Falco peregrinus</i> | Endemik değil | LC | I |
| Çilkeklik | <i>Perdix perdix</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bıldırcın | <i>Coturnix coturnix</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sukılavuzu | <i>Rallus aquaticus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bıldırcın Kılavuzu | <i>Crex crex</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sutavuğu | <i>Gallinula chloropus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sakarmeke | <i>Fulica atra</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Turna | <i>Grus grus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Poyrazkuşu | <i>Haematopus ostralegus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Uzunbacak | <i>Himantopus himantopus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kılıçgaga | <i>Recurvirostra avosetta</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Halkalı Küçük Cılıbit | <i>Charadrius dubius</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Halkalı Cılıbit | <i>Charadrius hiaticula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Akça Cılıbit | <i>Charadrius alexandrinus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Altın Yağmurcun | <i>Pluvialis apricaria</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gümüş Yağmurcun | <i>Pluvialis squatarola</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızkuşu | <i>Vanellus vanellus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Büyük Kumkuşu | <i>Calidris canutus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Kumkuşu | <i>Calidris minuta</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sarı Bacaklı Kumkuşu | <i>Calidris temminckii</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızıl Kumkuşu | <i>Calidris ferruginea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Karınlı Kumkuşu | <i>Calidris alpina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Döğüşkenkuş | <i>Philomachus pugnax</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Suçulluğu | <i>Lymnocyptes minimus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Suçulluğu | <i>Gallinago gallinago</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çulluk | <i>Scolopax rusticola</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çamurçulluğu | <i>Limosa limosa</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Sürmeli Kervançulluğu | <i>Numenius phaeopus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kervançulluğu | <i>Numenius arquata</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Kara Kızılback | <i>Tringa erythropus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızılback | <i>Tringa totanus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bataklık Düdükçünü | <i>Tringa stagnatilis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yeşilback | <i>Tringa nebularia</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yeşil Düdükçün | <i>Tringa ochropus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Orman Düdükçünü | <i>Tringa glareola</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Dere Düdükçünü | <i>Actitis hypoleucos</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Taşçeviren | <i>Arenaria interpres</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Büyük Karabaş Martı | <i>Larus ichthyaetus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Akdeniz Martısı | <i>Larus melanocephalus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Karabaş Martı | <i>Larus ridibundus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|------------------------|-----------------------------------|---------------|------|------------|
| İnce Gagalı Martı | <i>Larus genei</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Gümüş Martı | <i>Larus canus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Sırtlı Martı | <i>Larus fuscus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gümüş Martı | <i>Larus michahellis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Hazar Martısı | <i>Larus cachinnans</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Gagalı Sumru | <i>Sterna sandvicensis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sumru | <i>Sterna hirundo</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Sumru | <i>Sterna albifrons</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Sumru | <i>Chlidonias niger</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bıyıklı Sumru | <i>Chlidonias hybrida</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Kanatlı Sumru | <i>Chlidonias leucopterus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kaya Güvercini | <i>Columba livia</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gökçe Güvercin | <i>Columba oenas</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tahtalı | <i>Columba palumbus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kumru | <i>Streptopelia decaocto</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Üveyik | <i>Streptopelia turtur</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Kumru | <i>Stigmatopelia senegalensis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yeşil Papağan | <i>Psittacula krameri</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Guguk | <i>Cuculus canorus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| İshakkuşu | <i>Otus scops</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kukumav | <i>Athene noctua</i> | Endemik değil | LC | II |
| Alaca Baykuş | <i>Strix aluco</i> | Endemik değil | LC | II |
| Kır Baykuşu | <i>Asio flammeus</i> | Endemik değil | LC | II |
| Peçeli Baykuş | <i>Tyto alba</i> | Endemik değil | LC | II |
| Ebabil | <i>Apus apus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Boz Ebabil | <i>Apus pallidus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Karınlı Ebabil | <i>Tachymarptis melba</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yalıçapkını | <i>Alcedo atthis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Arıkuşu | <i>Merops apiaster</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gökkuzgun | <i>Coracias garrulus</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| İbibik | <i>Upupa epops</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Boyunçeviren | <i>Jynx torquilla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Yeşil Ağaçkakan | <i>Picus viridis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Ağaçkakan | <i>Dryocopus martius</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Orman Alaca Ağaçkakanı | <i>Dendrocopos major</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Alaca Ağaçkakan | <i>Dendrocopos syriacus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ortanca Ağaçkakan | <i>Dendrocopos medius</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Ağaçkakan | <i>Dendrocopos minor</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tepeli Toygar | <i>Galerida cristata</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bozkır Toygarı | <i>Calandrella brachydactyla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Boğmaklı Toygar | <i>Melanocorypha calandra</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tarlakuşu | <i>Alauda arvensis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Orman Toygarı | <i>Lullula arborea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kum Kırlangıcı | <i>Riparia riparia</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kır Kırlangıcı | <i>Hirundo rustica</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızıl Kırlangıç | <i>Hirundo daurica</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ev Kırlangıcı | <i>Delichon urbicum</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kır İncirkuşu | <i>Anthus campestris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ağaç İncirkuşu | <i>Anthus trivialis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çayır İncirkuşu | <i>Anthus pratensis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|----------------------------|---|---------------|------|------------|
| Kızıl Gerdanlı İncirkuşu | <i>Anthus cervinus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Dağ İncirkuşu | <i>Anthus spinoletta</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sarı Kuyruksal layan | <i>Motacilla flava</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sarı Başlı Kuyruksal layan | <i>Motacilla citreola</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Dağ Kuyruksal layanı | <i>Motacilla cinerea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Kuyruksal layan | <i>Motacilla alba</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Derekuşu | <i>Cinclus cinclus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çıtkuşu | <i>Troglodytes troglodytes</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Dağbülbulü | <i>Prunella modularis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Karatavuk | <i>Turdus merula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tarla Ardıcı | <i>Turdus pilaris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Öter Ardıç | <i>Turdus philomelos</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızıl Ardıç | <i>Turdus iliacus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ökse Ardıcı | <i>Turdus viscivorus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kamışbülbulü | <i>Cettia cetti</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kındıra Kamışçını | <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çalı Kamışçını | <i>Acrocephalus palustris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Saz Kamışçını | <i>Acrocephalus scirpaceus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Büyük Kamışçın | <i>Acrocephalus arundinaceus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Mukallit | <i>Hippolais pallida</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Maskeli Ötleğen | <i>Sylvia melanocephala</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bıyıklı Ötleğen | <i>Sylvia cantillans</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Ak Gerdanlı Ötleğen | <i>Sylvia curruca</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ak Gerdanlı Ötleğen | <i>Sylvia communis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Başlı Ötleğen | <i>Sylvia atricapilla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çıvgın | <i>Phylloscopus collybita</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Söğütbülbulü | <i>Phylloscopus trochilus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sürmeli Çalığı | <i>Regulus ignicapilla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çalığı | <i>Regulus regulus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çalı Bülbülü | <i>Erythropgia galactotes</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızılgerdan | <i>Erithacus rubecula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bülbül | <i>Luscinia megarhynchos</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Benekli Bülbül | <i>Luscinia luscinia</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Kızılkuyruk | <i>Phoenicurus ochruros</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızılkuyruk | <i>Phoenicurus phoenicurus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çayır Taşkuşu | <i>Saxicola rubetra</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Taşkuşu | <i>Saxicola torquatus/Saxicola rubicola</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Boz Kuyrukkakan | <i>Oenanthe isabellina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kuyrukkakan | <i>Oenanthe oenanthe</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Taşkızılı | <i>Monticola saxatilis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Benekli Sinekkapan | <i>Muscicapa striata</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Sinekkapan | <i>Ficedula parva</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Alaca Sinekkapan | <i>Ficedula semitorquata</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Halkalı Sinekkapan | <i>Ficedula albicollis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Sinekkapan | <i>Ficedula hypoleuca</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|--------------------------|--|---------------|------|------------|
| Uzun Kuyruklu Baştankara | <i>Aegithalos caudatus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kayın Baştankarası | <i>Parus palustris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çam Baştankarası | <i>Parus ater</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Mavi Baştankara | <i>Parus caeruleus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Büyük Baştankara | <i>Parus major</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Anadolu Sıvacısı | <i>Sitta krueperi</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Sıvacı | <i>Sitta europaea</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kaya Sıvacısı | <i>Sitta neumayer</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bahçe Tırnaşıkkuşu | <i>Certhia brachydactyla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çulhakuşu | <i>Remiz pendulinus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sarıasma | <i>Oriolus oriolus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu | <i>Lanius collurio</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Alınlı Örümcekkuşu | <i>Lanius minor</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kızıl Başlı Örümcekkuşu | <i>Lanius senator</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Maskeli Örümcekkuşu | <i>Lanius nubicus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Alakarga | <i>Garrulus glandarius</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Saksağan | <i>Pica pica</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük Karga | <i>Corvus monedula</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ekin Kargası | <i>Corvus frugilegus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Leş Kargası | <i>Corvus cornix</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kuzgun | <i>Corvus corax</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Alasığırık | <i>Sturnus roseus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Sığırcık | <i>Sturnus vulgaris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Serçe | <i>Passer domesticus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Söğüt Serçesi | <i>Passer hispaniolensis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ağaç Serçesi | <i>Passer montanus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| İspinoz | <i>Fringilla coelebs</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Dağ İspinozu | <i>Fringilla montifringilla</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Küçük İskete | <i>Serinus serinus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Florya | <i>Carduelis chloris/Chloris chloris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Saka | <i>Carduelis carduelis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Başlı İskete | <i>Carduelis spinus/Spinus spinus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ketenkuşu | <i>Carduelis cannabina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kocabaş | <i>Coccothraustes coccothraustes</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bahçe Çintesi | <i>Emberiza cirrus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kirazkuşu | <i>Emberiza hortulana</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Bataklık Çintesi | <i>Emberiza schoeniulus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Kara Başlı Çinte | <i>Emberiza melanocephala</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Tarla Çintesi | <i>Miliaria calandra/Emberiza calandra</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |

D.2.3. Balıklar

Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi kapsamında Hersek Göl'ün iç su ekolojik özelliklerini tamamen kaybettiği ve denizsel tabanlı bir habitat döngüsüne sahip olduğu belirlenmiştir. Burada ki var olan denizsel türler dikkate alınmamıştır.

Bölgede varlığı mümkün olan türler dikkate alınarak 5 farklı lokalitede elektroşoker ve serpmeye kullanmak suretiyle örneklem çalışması yapılmış olup tespit edilen türler aşağıda belirtilmiştir.

Çizelge D.65 - Yalova İline Ait İç Su Balıkları Listesi

| TAKSON ADI | TÜRKÇE ADI | ENDENİZM |
|-------------------------------------|------------------------------------|---------------|
| <i>Leucos cephalus</i> | Tatlısu Kefali | Endemik değil |
| <i>Cyprus carpio</i> | Sazan | Endemik değil |
| <i>Petroeuciscus borysthenicus</i> | Dinyeper Kefalı (Karadeniz Kefesi) | Endemik değil |
| <i>Squalius cephaloides</i> | Ak Balık | Lokal Endemik |
| <i>Barbus oligolepis</i> | Marmara Barbel | Endemik değil |
| <i>Rhodeus amerus</i> | Acı Balık | Endemik değil |
| <i>Babka gymnotrachelus</i> | Küçük Kaya Balığı | Endemik değil |
| <i>Cobitis pontica</i> | | Endemik değil |
| <i>Gobius cobitis</i> | Büyük Kaya Balığı | Endemik değil |
| <i>Orthrias angorae aroxensis</i> | | Endemik değil |
| <i>Orthrias angorae aragilensis</i> | | Endemik değil |
| <i>Salmo coruhensis</i> | Çoruh Alabalığı | Endemik değil |
| <i>Squalius cii</i> | Marmara Kefali | Endemik |

D.2.4. Sürüngenler

Yalova ili sınırları içerisinde literatür kayıtlarına göre 3 kaplumbağa, 11 kertenkele ve 13 yılan türü bulunmaktadır.

Çizelge D.66 - Yalova İline Ait Sürüngen Listesi

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|-----------------------|------------------------------|---------------|------|------------|
| Benekli Kaplumbağa | <i>Emys orbicularis</i> | Endemik Değil | NT | Liste dışı |
| Çizgili Kaplumbağa | <i>Mauremys rivulata</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Tosbağa | <i>Testudo graeca</i> | Endemik Değil | VU | Ek-II |
| Yılan Kertenkele | <i>Anguis fragilis</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| Oluklu Kertenkele | <i>Pseudopus apodus</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| İnce Parmaklı Keler | <i>Mediodactylus kotschy</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Geniş Parmaklı Keler | <i>Hemidactylus turcicus</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| İstanbul Kertenkelesi | <i>Podarcis siculus</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| İri Yeşil Kertenkele | <i>Lacerta trilineata</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Yeşil Kertenkele | <i>Lacerta viridis</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Tarla Kertenkelesi | <i>Ophisops elegans</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| Duvar Kertenkelesi | <i>Podarcis muralis</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Tıknaz Kertenkele | <i>Trachylepis aurata</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|------------------|------------------------------|---------------|------|------------|
| İnce Kertenkele | <i>Ablepharus kitaibelii</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Avusturya Yılanı | <i>Coronella austriaca</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| Hazer Yılanı | <i>Dolichophis caspius</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| Uysal Yılan | <i>Eirenis modestus</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Yarı Sucul Yılan | <i>Natrix natrix</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Su Yılanı | <i>Natrix tessellata</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Ok Yılanı | <i>Platyceps najadum</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Kedi Gözlü Yılan | <i>Telescopus fallax</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Kör Yılan | <i>Typhlops vermicularis</i> | Endemik Değil | NE | Liste dışı |
| Ev Yılanı | <i>Zamenis situla</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Şeritli Engerek | <i>Montivipera xanthina</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Boynuzlu Engerek | <i>Vipera ammodytes</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |
| Sarı Yılan | <i>Elaphe sauromates</i> | Endemik Değil | NT | Liste dışı |
| Çukurbaş Yılan | <i>Malpolon insignitus</i> | Endemik Değil | LC | Liste dışı |

D.2.5. Çift Yaşarlar

Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme projesi kapsamında ilde toplam 8 adet çiftyaşar türü tespit edilmiştir

Çizelge D.67 - Yalova iline ait çift yaşar Listesi

| Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Endemik | IUCN | CITES |
|-----------------------------|------------------------------|---------------|------|------------|
| Küçük Semender | <i>Lissotriton vulgaris</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Pürtüklü Semender | <i>Triturus karelinii</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Şeritli Karadeniz Semenderi | <i>Ommatotriton</i> | Endemik değil | NT | Liste dışı |
| Siğilli Kurbağa | <i>Bufo bufo</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Gece Kurbağası | <i>Pseudepidalea viridis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ağaç Kurbağası | <i>Hyla orientalis</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Ova Kurbağası | <i>Pelophylax ridibundus</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |
| Çevik Kurbağa | <i>Rana dalmatina</i> | Endemik değil | LC | Liste dışı |

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

D.3.1. Ormanlar

Çizelge D.68 - Yalova ilinin orman alanı ve ağaç türlerinin yüzdesel oran dağılımı
(Yalova Orman İşletme Şefliği, 2019)

| | Çınarcık | | Esenköy | | Armutlu | | Asmaldere | | Yalova | | Taşköprü | | Toplam Yalova | |
|----------------|----------|--------|---------|--------|---------|--------|-----------|-------|--------|--------|----------|--------|---------------|-------|
| Fıstıkçamı | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 434 | 5.83 | 970 | 13.46 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 1404 | 2.9 |
| Karaçam | 168 | 2.10 | 182 | 3.27 | 297 | 3.99 | 1730 | 24.00 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 2377 | 5.0 |
| Sahilçamı | 400 | 5.01 | 250 | 4.50 | 1200 | 16.12 | 554 | 7.69 | 209 | 2.34 | 0 | 0.00 | 2613 | 5.5 |
| Kayın | 3950 | 49.46 | 1825 | 32.84 | 774 | 10.40 | 361 | 5.01 | 2265 | 25.38 | 1159 | 10.89 | 10334 | 21.6 |
| Kestanve | 695 | 8.70 | 1178 | 21.19 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 183 | 2.05 | 0 | 0.00 | 2056 | 4.3 |
| İhlamur | 1195 | 14.96 | 336 | 6.05 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 0 | 0.00 | 1531 | 3.2 |
| Meşe | 1048 | 13.12 | 795 | 14.30 | 2474 | 33.23 | 811 | 11.25 | 1831 | 20.52 | 2537 | 23.83 | 9496 | 19.9 |
| Diğer Yapraklı | 530 | 6.64 | 992 | 17.85 | 2266 | 30.44 | 2782 | 38.60 | 4437 | 49.71 | 6951 | 65.29 | 17958 | 37.6 |
| Toplam | 7986 | 100.00 | 5558 | 100.00 | 7445 | 100.00 | 7208 | 86.54 | 8925 | 100.00 | 10647 | 100.00 | 47769 | 100.0 |

Çizelge D.69 - Yalova iline ait 2018 yılı Şehir Ormanları

(<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>, 2017)

| İBBS ⁽¹⁾ - 3. Düzey SR ⁽¹⁾ - Level 3 | Korunan Alan Ulusal Sınıflama Kodu | Orman Bölge Müdürlüğü | İlçe | Alan Adı | Şehir Ormanı Sayısı | Alan (ha) | Tesis Yılı |
|--|------------------------------------|-----------------------|----------|---------------------|---------------------|-----------|------------|
| Yalova T425 | 05.02.0047 | Bursa | Çınarcık | Yalova Şehir Ormanı | 1 | 8.00 | 02.04.2007 |
| | 05.02.0106 | Bursa | Termal | Termal Şehir Ormanı | 1 | 6.56 | 23.12.2011 |

D.3.2. Milli Parklar

İlimizde milli park bulunmamaktadır.

(<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/milli-parklar>)

D.4. Çayır ve Mera

Yalova İli CORİNE istatistik verilerine göre, 2000–2006 yılları arasında arazi kullanım değişikliği en fazla yapay bölgelerde artış, tarım alanlarında azalma şeklinde tespit edilmiştir. Orman yeri ve yarı doğal alanlarda 34 ha azalmıştır. Su yapılarında değişim gözlenmemiştir. Yalova ili, son yıllarda oldukça artan sanayisi ve nüfusu ile dikkat çekmektedir. Yalova ili verilerine bakıldığında, yapay alanlardaki artış tarım alanları ile orman yeri ve yarı doğal alanların azalmasının sebebi olarak değerlendirilebilir.

Tarımsal alanlar içinde değerlendirilen mera alanları 2000 yılında 814,03 ha iken 2006 yılında 709,79 ha, 2016 yılı verilerine göre ise 798 ha olarak tespit edilmiştir. 2017 yılı ise 672,7 ha 'a 2018 yılında ise 646,6 ha 'a düşmüştür.

Yalova'da eğitim çoğunlukla %12'nin üzerinde ve doğal örtü de nispeten tahrip edilmiş olduğundan toprakların %75,7'si erozyondan şiddetli şekilde etkilenmiştir. Dolayısıyla

toprakların büyük çoğunluğu sığ veya çok sığdır. Ayrıca sarp eğimli 3.384 hektarlık kısımda kayalık vardır. Toprakların 2.804 hektarında drenaj yetersiz, 772 hektarında bozuktur. Buralar çoğunlukla tarım alanıdır.

Çizelge D.70 - Yalova ilinde mera alanlar

(Yalova İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2018)

| İLÇESİ | KÖY | MİKTARI (DA) |
|-------------------|--------------------------|------------------|
| Merkez | Kazimiye | 442,846 |
| Merkez | Samanlı | 0,73 |
| Merkez | Sugören | 48,341 |
| Merkez | Kirazlı | 48,337 |
| Merkez | Toplamı | 540,254 |
| Çiftlikköy | Denizçalı | 75,782 |
| Çiftlikköy | Kabaklı | 129,285 |
| Çiftlikköy | Gacık | 1754,28 |
| Çiftlikköy | Laledere | 18,921 |
| Çiftlikköy | Derekoy | 340,481 |
| Çiftlikköy | Çukurkoy | 485,902 |
| Çiftlikköy | İlyas köy | 500,271 |
| Çiftlikköy | Merkez | 121,632 |
| Çiftlikköy | Kılıç | 532,586 |
| Çiftlikköy | Toplamı | 3959,141 |
| Termal | Akköy | 204,736 |
| Termal | Toplamı | 204,736 |
| Armutlu | Mecidiyeköy | 358,38 |
| Armutlu | Toplamı | 358,38 |
| Altınova | Ahmediye | 31,86 |
| Altınova | Soğuksu | 36,72 |
| Altınova | Çavuşçifliği | 3,50 |
| Altınova | Karadere | 204,35 |
| Altınova | Subaşı | 222,17 |
| Altınova | Tavşanlı | 66,04 |
| Altınova | Hersek | 44,08 |
| Altınova | Fevziye | 222,38 |
| Altınova | Kaytazdere | 4,39 |
| Altınova | Toplamı | 835,50 |
| Çınarcık | Merkez | 21,645 |
| Çınarcık | Kocadere | 38,243 |
| Çınarcık | Ortaburun | 7,072 |
| Çınarcık | Teşvikiye | 500,223 |
| Çınarcık | Toplam | 567,183 |
| Yalova İli | Toplam Mera Alanı | 6.465,194 |

D.5. Sulak Alanlar

Hersek Lagünü, Yalova ili Altınova ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Yalova'ya 27 km uzaklıktadır. Günümüzde lagünün yaklaşık 3 km. batısından denize bağlanan Yalakdere ve yan kollarının taşıdığı malzemelerle oluşmuştur. Marmara Denizi'nden kuzeybatı-güneydoğu yönündeki ince bir kıyı şeridi ile ayrılmaktadır. Ana beslenimi fırtınalı havalarda denizden lagüne giren sularla gerçekleşmektedir. Gölün yüzey alanı 152 ha dır. Oldukça sığdır, ortalama derinliği 40-50 cm, olup en derin yeri 90 cm'dir. Genel Müdürlüğümüzün 23/02/2016 tarih ve 241 sayılı yazısıyla Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan olan tescil edilmiştir.

Hersek Lagünü mülkiyeti hazineye ait olmayan Türkiye'deki tek göldür. Çeşitli kaynaklarda Yunanistan'ın Selanik kentinden göç ederek Hersek köyüne yerleşen Hıfzı Bey'e Atatürk tarafından gölü besleyen Yalakdere ile birlikte gölün tapusunun verildiği belirtilmektedir. Göl, Hıfzı Bey öldükten sonra varisleri tarafından Ahmet Refik Büyükaslan'a satılmıştır. Gölün yeni sahibi Ahmet Refik Bey 30.11.1965 tarihinde gölü İstanbul Büyükşehir Belediyesi Darülaceze Vakfı'na bağışlamıştır. 199 no.lu parselde kayıtlı 1522 dönümlük göl alanı, 197 no.lu parselde kayıtlı 71.125 m² lik tarla ile 200 no.lu parselde kayıtlı 21 dönümlük kâgir ev ve kayıkhaneye Altınova Tapu ve Kadastro Müdürlüğü'nde Darülaceze Vakfı adına kayıtlıdır.



Resim D.4 - Hersek Lagünü

Bölgede kara gagalı sumru, Akdeniz martısı, gümüş martı ve sumru bu alanda koloni olarak kuluçkaya yatmaktadır. Bölge, kara gagalı sumru için Gediz Deltası'ndan sonra Türkiye'de bilinen ikinci önemli üreme kolonisi olmuştur. Alanda üreyen 20 çift kara gagalı sumru, Gediz Delta'sında üreyen 50-60 çift büyüklüğündeki popülasyonun üçte biridir. Türkiye'nin Önemli Kuş Alanları son güncellemesinde (Eken ve Kılıç 2004) verilen ÖKA (önemli kuş alanı) kriterlerinde kara gagalı sumru için verilen B2 kriteri değeri 8 çifttir. Kara gagalı arasındaki kıyı şerididir. sumru, üreyen en az 20 çift ile Hersek Lagünü'ne önemli kuş alanı (ÖKA) özelliğini kazandırmaktadır.

14.01.2019 tarihinde yapılan KOSK sayımlarında 44 türe ait 7.824 adet kuş sayılmıştır.



Resim D.5 - Hersek Lagünü (Flamingo)

Çizelge D.71 - Hersek Lagünü Kuşları Listesi

| Sıra | Türkçe İsmi | Bilimsel isim |
|------|----------------------|---------------------------|
| 1 | Küçük Batağan | Tachybaptus ruficollis |
| 2 | Bahri | Podiceps cristatus |
| 3 | Kara Boyunlu Batağan | Podiceps nigricollis |
| 4 | Karabatak | Phalacrocorax carbo |
| 5 | Tepeli Karabatak | Phalacrocorax aristotelis |
| 6 | Küçük Karabatak | Phalacrocorax pygmeus |
| 7 | Küçük Balaban | Ixobrychus minutus |
| 8 | Alaca Balıkçıl | Ardeola ralloides |
| 9 | Küçük Ak Balıkçıl | Egretta garzetta |
| 10 | Büyük Ak Balıkçıl | Casmerodius albus |
| 11 | Gri Balıkçıl | Ardea cinerea |
| 12 | Kara Leylek | Ciconia nigra |
| 13 | Leylek | Ciconia ciconia |
| 14 | Kaşıkçı | Platalea leucorodia |
| 15 | Flamingo | Phoenicopterus roseus |
| 16 | Kuğu | Cygnus olor |
| 17 | Ötücü Kuğu | Cygnus cygnus |
| 18 | Sakarca | Anser albifrons |
| 19 | Sibirya Kazı | Branta ruficollis |
| 20 | Angıt | Tadorna ferruginea |
| 21 | Suna | Tadorna tadorna |
| 22 | Fiyu | Anas penelope |

| | | |
|----|-----------------------|--------------------------------|
| 23 | Boz Ördek | <i>Anas strepera</i> |
| 24 | Çamurcun | <i>Anas crecca</i> |
| 25 | Yeşilbaş | <i>Anas platyrhynchos</i> |
| 26 | Kılkuyrak | <i>Anas acuta</i> |
| 27 | Çıkrıkçın | <i>Anas querquedula</i> |
| 28 | Kaşıkçaga | <i>Anas clypeata</i> |
| 29 | Macar Ördeği | <i>Netta rufina</i> |
| 30 | Elmabaş Patka | <i>Aythya ferina</i> |
| 31 | Pasbaş Patka | <i>Aythya nyroca</i> |
| 32 | Tepeli Patka | <i>Aythya fuligula</i> |
| 33 | Karabaş Patka | <i>Aythya marila</i> |
| 34 | Pufla | <i>Somateria mollissima</i> |
| 35 | Altıngöz | <i>Bucephala clangula</i> |
| 36 | Sütlabi | <i>Mergellus albellus</i> |
| 37 | Tarakdiş | <i>Mergus serrator</i> |
| 38 | Dikkuyruk | <i>Oxyura leucocephala</i> |
| 39 | Arı Şahini | <i>Pernis apivorus</i> |
| 40 | Kara Çaylak | <i>Ardea cinerea</i> |
| 41 | Yılan Kartalı | <i>Circaetus gallicus</i> |
| 42 | Saz Delicesi | <i>Circus aeruginosus</i> |
| 43 | Gökçe Delice | <i>Circus cyaneus</i> |
| 44 | Çayır Delicesi | <i>Circus pygargus</i> |
| 45 | Atmaca | <i>Accipiter nisus</i> |
| 46 | Şahin | <i>Buteo buteo</i> |
| 47 | Kızıl Şahin | <i>Buteo rufinus</i> |
| 48 | Paçalı Şahin | <i>Buteo lagopus</i> |
| 49 | Küçük Orman Kartalı | <i>Aquila pomarina</i> |
| 50 | Balık Kartalı | <i>Pandion haliaetus</i> |
| 51 | Kerkenez | <i>Falco tinnunculus</i> |
| 52 | Delice Doğan | <i>Falco subbuteo</i> |
| 53 | Bıyıklı Doğan | <i>Falco biarmicus</i> |
| 54 | Gökdoğan | <i>Falco peregrinus</i> |
| 55 | Suklavuzu | <i>Rallus aquaticus</i> |
| 56 | Sutavuğu | <i>Gallinula chloropus</i> |
| 57 | Sakarmeke | <i>Fulica atra</i> |
| 58 | Turna | <i>Grus grus</i> |
| 59 | Poyrazkuşu | <i>Haematopus ostralegus</i> |
| 60 | Uzunbacak | <i>Himantopus himantopus</i> |
| 61 | Kılıççaga | <i>Recurvirostra avosetta</i> |
| 62 | Bataklıkırlangıcı | <i>Glareola pratincola</i> |
| 63 | Halkalı Küçük Cılibit | <i>Charadrius dubius</i> |
| 64 | Halkalı Cılibit | <i>Charadrius hiaticula</i> |
| 65 | Akça Cılibit | <i>Charadrius alexandrinus</i> |
| 66 | Altın Yağmurcun | <i>Pluvialis apricaria</i> |
| 67 | Gümüş Yağmurcun | <i>Pluvialis squatarola</i> |
| 68 | Kızkuşu | <i>Vanellus vanellus</i> |
| 69 | Büyük Kumkuşu | <i>Calidris canutus</i> |
| 70 | Ak Kumkuşu | <i>Calidris alba</i> |
| 71 | Küçük Kumkuşu | <i>Calidris minuta</i> |

| | | |
|-----|----------------------|-----------------------------------|
| 72 | Kızıl Kumkuşu | <i>Calidris ferruginea</i> |
| 73 | Kara Karınlı Kumkuşu | <i>Calidris alpina</i> |
| 74 | Döğüşkenkuş | <i>Philomachus pugnax</i> |
| 75 | Küçük Suçulluğu | <i>Lymnocyptes minimus</i> |
| 76 | Suçulluğu | <i>Gallinago gallinago</i> |
| 77 | Çamurçulluğu | <i>Limosa limosa</i> |
| 78 | Kervançulluğu | <i>Numenius arquata</i> |
| 79 | Kara Kızılbacak | <i>Tringa erythropus</i> |
| 80 | Kızılbacak | <i>Tringa totanus</i> |
| 81 | Bataklık Düdükçünü | <i>Tringa stagnatilis</i> |
| 82 | Yeşilbacak | <i>Tringa nebularia</i> |
| 83 | Yeşil Düdükçün | <i>Tringa ochropus</i> |
| 84 | Orman Düdükçünü | <i>Tringa glareola</i> |
| 85 | Dere Düdükçünü | <i>Actitis hypoleucos</i> |
| 86 | Taşçeviren | <i>Arenaria interpres</i> |
| 87 | Akdeniz Martısı | <i>Larus melanocephalus</i> |
| 88 | Karabaş Martı | <i>Larus ridibundus</i> |
| 89 | İnce Gagalı Martı | <i>Larus genei</i> |
| 90 | Küçük Gümüş Martı | <i>Larus canus</i> |
| 91 | Gümüş Martı | <i>Larus michahellis</i> |
| 92 | Hazar Martısı | <i>Larus cachinnans</i> |
| 93 | Gülen Sumru | <i>Sterna nilotica</i> |
| 94 | Kara Gagalı Sumru | <i>Sterna sandvicensis</i> |
| 95 | Sumru | <i>Sterna hirundo</i> |
| 96 | Küçük Sumru | <i>Sterna albifrons</i> |
| 97 | Bıyıklı Sumru | <i>Chlidonias hybrida</i> |
| 98 | Kara Sumru | <i>Chlidonias niger</i> |
| 99 | Ak Kanatlı Sumru | <i>Chlidonias leucopterus</i> |
| 100 | Kaya Güvercini | <i>Columba livia</i> |
| 101 | Gökçe Güvercin | <i>Columba oenas</i> |
| 102 | Tahtalı | <i>Columba palumbus</i> |
| 103 | Kumru | <i>Streptopelia decaocto</i> |
| 104 | Üveyik | <i>Streptopelia turtur</i> |
| 105 | Küçük Kumru | <i>Stigmatopelia senegalensis</i> |
| 106 | Guguk | <i>Cuculus canorus</i> |
| 107 | Kukumav | <i>Athene noctua</i> |
| 108 | Kır Baykuşu | <i>Asio flammeus</i> |
| 109 | Ebabil | <i>Apus apus</i> |
| 110 | Boz Ebabil | <i>Apus pallidus</i> |
| 111 | Akkanınlı Ebabil | <i>Tachymarptis melba</i> |
| 112 | Yalıçapkını | <i>Alcedo atthis</i> |
| 113 | Arıkuşu | <i>Merops apiaster</i> |
| 114 | İbibik | <i>Upupa epops</i> |
| 115 | Küçük Ağaçkakan | <i>Dendrocopos minor</i> |
| 116 | Tepeli Toygar | <i>Galerida cristata</i> |
| 117 | Tarlakuşu | <i>Alauda arvensis</i> |
| 118 | Kır Kırlangıcı | <i>Hirundo rustica</i> |
| 119 | Kızıl Kırlangıç | <i>Hirundo daurica</i> |
| 120 | Ev Kırlangıcı | <i>Delichon urbicum</i> |

| | | |
|-----|---------------------------|--------------------------------|
| 121 | Kır İncirkuşu | <i>Anthus campestris</i> |
| 122 | Ağaç İncirkuşu | <i>Anthus trivialis</i> |
| 123 | Çayır İncirkuşu | <i>Anthus pratensis</i> |
| 124 | Kızıl Gerdanlı İncirkuşu | <i>Anthus cervinus</i> |
| 125 | Dağ İncirkuşu | <i>Anthus spinoletta</i> |
| 126 | Sarı Kuyruksallayan | <i>Motacilla flava</i> |
| 127 | Sarı Başlı Kuyruksallayan | <i>Motacilla citreola</i> |
| 128 | Dağ Kuyruksallayanı | <i>Motacilla cinerea</i> |
| 129 | Ak kuyruksallayan | <i>Motacilla alba</i> |
| 130 | Çıtkuşu | <i>Troglodytes troglodytes</i> |
| 131 | Karatavuk | <i>Turdus merula</i> |
| 132 | Tarla Ardıcı | <i>Turdus pilaris</i> |
| 133 | Öter Ardıç | <i>Turdus philomelos</i> |
| 134 | Kızıl Ardıç | <i>Turdus iliacus</i> |
| 135 | Ökse Ardıcı | <i>Turdus viscivorus</i> |
| 136 | Kamışbülbulü | <i>Cettia cetti</i> |
| 137 | Saz Kamışçını | <i>Acrocephalus scirpaceus</i> |
| 138 | Ak Mukallit | <i>Hippolais pallida</i> |
| 139 | Bıyıklı Ötleğen | <i>Sylvia cantillans</i> |
| 140 | Maskeli Ötleğen | <i>Sylvia melanocephala</i> |
| 141 | Ak Gerdanlı Ötleğen | <i>Sylvia communis</i> |
| 142 | Karabaşlı Ötleğen | <i>Sylvia atricapilla</i> |
| 143 | Çıvgın | <i>Phylloscopus collybita</i> |
| 144 | Söğütbülbulü | <i>Phylloscopus trochilus</i> |
| 145 | Çalikuşu | <i>Regulus regulus</i> |
| 146 | Benekli Sinekkapan | <i>Muscicapa striata</i> |
| 147 | Kızılgardan | <i>Erithacus rubecula</i> |
| 148 | Benekli Bülbül | <i>Luscinia luscinia</i> |
| 149 | Bülbül | <i>Luscinia megarhynchos</i> |
| 150 | Kara Kızılkuyruk | <i>Phoenicurus ochruros</i> |
| 151 | Kızılkuyruk | <i>Phoenicurus phoenicurus</i> |
| 152 | Çayır Taşkuşu | <i>Saxicola rubetra</i> |
| 153 | Taşkuşu | <i>Saxicola torquatus</i> |
| 154 | Boz Kuyrukkakan | <i>Oenanthe isabellina</i> |
| 155 | Kuyrukkakan | <i>Oenanthe oenanthe</i> |
| 156 | Uzunkuyruklu Baştankara | <i>Aegithalos caudatus</i> |
| 157 | Mavi Baştankara | <i>Parus caeruleus</i> |
| 158 | Büyük Baştankara | <i>Parus major</i> |
| 159 | Sarıasma | <i>Oriolus oriolus</i> |
| 160 | Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu | <i>Lanius collurio</i> |
| 161 | Kara Alınlı Örümcekkuşu | <i>Lanius minor</i> |
| 162 | Kızıl Başlı Örümcekkuşu | <i>Lanius senator</i> |
| 163 | Alakarga | <i>Garrulus glandarius</i> |
| 164 | Saksağan | <i>Pica pica</i> |
| 165 | Küçük Karga | <i>Corvus monedula</i> |
| 166 | Ekin Kargası | <i>Corvus frugilegus</i> |
| 167 | Leş Kargası | <i>Corvus cornix</i> |
| 168 | Kuzgun | <i>Corvus corax</i> |
| 169 | Sığırcık | <i>Sturnus vulgaris</i> |

| | | |
|-----|---------------------|--------------------------------------|
| 170 | Serçe | <i>Passer domesticus</i> |
| 171 | Söğüt Serçesi | <i>Passer hispaniolensis</i> |
| 172 | Ağaç Serçesi | <i>Passer montanus</i> |
| 173 | İspinoz | <i>Fringilla coelebs</i> |
| 174 | Dağ İspinozu | <i>Fringilla montifringilla</i> |
| 175 | Küçük İskete | <i>Serinus serinus</i> |
| 176 | Florya | <i>Carduelis chloris</i> |
| 177 | Saka | <i>Carduelis carduelis</i> |
| 178 | Kara Başlı İskete | <i>Carduelis spinus</i> |
| 179 | Ketenkuşu | <i>Carduelis cannabina</i> |
| 180 | Kocabaş | <i>Coccothraustes coccothraustes</i> |
| 181 | Sarı Çinte | <i>Emberiza citrinella</i> |
| 182 | Bahçe Çintesi | <i>Emberiza cirrus</i> |
| 183 | Bataklık Çintesi | <i>Emberiza schoeniclus</i> |
| 184 | Kara Başlı Çinte | <i>Emberiza melanocephala</i> |
| 185 | Tarla Çintesi | <i>Miliaria calandra</i> |
| 186 | Ak Pelikan | <i>Pelecanus onocrotalus</i> |
| 187 | Alaca Ağaçkakan | <i>Dendrocopos syriacus</i> |
| 188 | Gökkuzgun | <i>Coracias garrulus</i> |
| 189 | Sülün | <i>Phasianus colchicus</i> |
| 190 | Karasırtlı Martı | <i>Larus fuscus</i> |
| 191 | Mezgeldek | <i>Tetrax Tetrax</i> |
| 192 | Kıyı Çamur Çulluğu | <i>Limosa lapponica</i> |
| 193 | Küçük Kuğu | <i>Cygnus colimbianus</i> |
| 194 | Kara Sinek Kapan | <i>Ficedula Hypoleuca</i> |
| 195 | Aladoğan | <i>Falco vespertinus</i> |
| 196 | Yelkovan | <i>Puffinus yelkouan</i> |
| 197 | Çeltikçi | <i>Plegadis falcinellus</i> |
| 198 | Tepeli Pelikan | <i>Pelecanus crispus</i> |
| 199 | Büyük Orman Kartalı | <i>Clanga clanga</i> |
| 200 | Sarıbacaklı Kumkuşu | <i>Calidris temminckii</i> |
| 201 | Küçük Sinekkapan | <i>Ficedula parva</i> |
| 202 | Dağ Bülbülü | <i>Prunella collaris</i> |

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Çizelge D.72 - Yalova ilindeki Tabiat Parkları

(<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp4>, 2019)

| TABIAT PARKI ADI | İLÇESİ | Alanı (Ha) | İlan Tarihi | Web Erişimi |
|------------------|-------------------|------------|-------------|---|
| Harmankaya | Termal | 3,60 | 11.07.2011 | http://harmankaya.tabiat.gov.tr |
| Delmece Yaylası | Armutlu, Çınarcık | 19,76 | 11.07.2011 | http://delmeceyaylasi.tabiat.gov.tr |

D.6.1. Harmankaya Tabiat Parkı

Harmankaya Tabiat Parkı, Termal İlçesinde bulunmaktadır. Saha büyüklüğü toplam 3,6 ha. dır. Bakanlık Makamı 'nın 11/07/2011 tarih ve 903 sayılı Olur'ları ile Tabiat Parkı ilan edilmiştir. 0,6 ha olarak tescil edilen saha ihtiyaçlarının daha verimli şekilde karşılanabilmesi maksadı ile tabiat parkı sınırlarının genişletilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bakanlık Makamının 01.04.2016 tarih ve 408 sayılı Olur'larıyla sahanın büyüklüğü 3,6 ha ya çıkartılmıştır. Harmankaya Tabiat Parkı'nın saha büyüklüğünün artması nedeniyle 2873 sayılı Milli Parklar Kanununun 4. maddesi ve Milli Parklar Yönetmeliğinin 13. Maddesine göre Harmankaya Tabiat Parkı Gelişme Revizasyon Planı yapılmıştır.

Flora Bilgileri:

Tabiat Parkı ve çevresinde *Fagus orientalis*, *Tilia argentea*, *Castanea sativa*, *Carpinus betulus*, *Quercus frainetto*, ile karışık ormanlar oluşturmaktadır.

Fauna Bilgileri:

Yaban hayatı olarak memeli türlerinden kurt, çakal, tilki, tavşan ve yaban domuzu, yırtıcı ve ötücü kuş türleri bulunmaktadır.



Resim D.6 - Harman Kaya Tabiat Parkı

Kaynak Değerler:

Yalova meteoroloji istasyonu gözlemlerine göre bölgede yağışlar genellikle kış mevsiminde yoğunlaşmıştır. Sonbahar ve İlkbahar da da dikkate değer bir yağış olmakta, yaz aylarında ise nispeten azalmaktadır. Yağışın mevsimlere dağılışı, burada Marmara yağış rejiminin hakim olduğunu gösterir. Yörede yılın ortalama 119 günü yağışlı geçer. En çok yağış alan ay Ocak, en az yağış alan ay ise Temmuz'dur. Sonuç olarak Marmara yağış rejiminin hakim olduğu söylenebilir. Yörede yıllık ortalama yağış miktarı 731,0 mm olup bu yağışlar daha çok

depresyonik ve orografiktir. Yalova İlinde 1.dereceden hâkim rüzgâr yönü kuzeybatıdan güneydoğuya doğru esmektedir.

Rekreasyon İmkanları:

Doğa yürüyüşleri (trekking), Bisiklet turları

D.6.2. Delmece Yaylası Tabiat Parkı

Delmece Yaylası Tabiat Parkı Çınarcık İlçesi, Teşvikiye Beldesi ile Armutlu İlçesi, Selimiye Köyü arasındaki köy yolu güzergâhında bulunmaktadır. Saha büyüklüğü toplam 19,76 ha. dır. Bakanlık Makamı'nın 11/07/2011 tarih ve 903 sayılı Olur'ları ile Tabiat Parkı ilan edilmiştir. 'Delmece Yaylası Tabiat Parkı' Gelişme Planı 2873 sayılı Milli Parklar Kanununun 4. maddesi ve Milli Parklar Yönetmeliğinin 13. Maddesine istinaden 05.11.2012 tarihinde mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Flora Bilgileri:

Yarımadanın kuzey kesiminde oldukça düşük yükseltilerden itibaren görülen *Fagus orientalis* 400-650 metreler arasında, *Tilia argentea*, *Castanea sativa*, *Carpinus betulus*, *Q. petraea*, *Q. cerris*, *Acer campestre* ile karışık ormanlar oluşturmaktadır. Daha yükseklerde saf kayın ormanları veya adi gürgen veya meşelerle karışık kayın ormanları yer alır. Çok nemli ve gölgeli olan bu ormanların alt florasında *Ruscus aculeatus*, *R. hypoglossum*, *Tamus communis*, *Geranium aspidodeloides*, *Galium pascuale*, *G. spurium*, *Cbamaecytisus supinus* türlerine sıklıkla rastlanır. Çok gölgeli ve çok kuytu yerlerde *Laurocerasus officinalis*, dere içlerinde ve nemli vadelerde *Populus tremula*, *Cornus mas*, *Alnus glutinosa*, *Salix alba*, *Corylus avellana* görülmektedir. Yarımadanın güney kesiminde ise *F. orientalis* kuzeye göre daha yüksek seviyelerde 700 metreden itibaren görülmeye başlar. İğne yapraklılardan *Pinus pinea*, Fıstıklı çevresinde daha yaygın olmak üzere, Kumla, Kapaklı ve Armutlu çevresinde lokal olarak küçük gruplar halinde yayılış gösterir. *P. brutia* ise Fıstıklı –Narlı-Kapaklı arasında 300 metrelere kadar çıkar ve bu ormanların floristik yapısına, *Arbutus unedo*, *Pbillyrea latifolia*, *Erica arborea*, *Cistus creticus*, *C. salvifolius*, *Olea europea* gibi maki elemanları katılır. Doğal yayılışa sahip diğer iğne yapraklı *P. nigra* subsp. *pallasiana* Armutlu ve Kapaklı'nın üst kısımlarında Mecidiye-Hayriye çevresinde 400-750 metreler arasında yayılış gösterir. Bu türe, *Q. pubesceus*, *Q. cerris*, *Q. petraea*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus amygdaliformis*, *Juniperus oxycedrus* gibi farklı odunsular eşlik etmektedir. Alt flora yapısı bakımından diğer iki iğne yapraklıdan farklılık gösterir.

Fauna Bilgileri:

Alanda bulunan fauna bilgileri; Boz ayı, Yaban Kedisi, Çakal, Yaban Domuzu, Yılan Kertenkelesi

Kaynak Değerler:

Tabiat Parkı içinde orman ekosistemi görülmektedir. Bölgede nemli-ılıman yaprağını döken ormanlar görülmektedir. Araştırma alanının güney ve kuzey kesiminde, iklim koşulları ve topoğrafik yapısına da bağlı olarak farklı vejetasyon tipleri bulunmaktadır. Yalova'nın iklim özellikleri sahip olduğu konum nedeni ile bir hayli dikkat çekicidir. Türkiye'de hava tiplerinin ve mevsimlerin genel karakterini esas itibarıyla tayin eden planetar faktörlerin ortaya koyduğu makroklima şartları, coğrafi amillerin sebep olduğu termik ve dinamik etkiler neticesinde bölgesel farklar arzeder. Bu arada Marmara Bölgesi topografyanın karakteri, alçak deniz sahası

ve boğazların teşkil ettiği koridorların varlığı nedeni ile Karadeniz, Ege ve Akdeniz arasında bir geçiş sahası halinde batı, doğu, iç kısımlar ve Trakya sahasında farklı iklim özellikleri yaşanmaktadır. Bu bakımdan Erinç (1962) Marmara iklimini Akdeniz ikliminin bir alt tipi olarak ifade etmektedir. Erinç bu iklimin genel karakteri olarak kışların soğuk ve kar yağışlı ve don olaylarının yaşandığı, buna karşın yaz döneminin sıcak, ancak buharlaşma ve kuraklığın Akdeniz iklim sahasına oranla daha az olduğunu belirtmektedir. Yöre, Karadeniz ve Akdeniz iklimlerinin birlikte etkili olduğu Armutlu Yarımadasında yer almaktadır (Koçman, 1993).

Kültürel Değerler:

Doğal güzellikleri, endemik türdeki bitkileri, flora ve faunasıyla dikkatleri üzerine çeken Armutlu Yarımadası tarihi yerleri bakımından da ilgi çekicidir. İlçenin merkezinde yer alan Hacı Ali Paşa Camii Osmanlı dönemi yapılarından olup, çatı saçaklarındaki ve iç mekândaki ahşap tavan süslemeleriyle ilgi çekicidir. Delmece yaylasına 15 km olan İlçe merkezinde tarihi hamam, köprü ve çeşmenin yanı sıra 25 adet sivil mimarlık örneği yapı bulunmaktadır. Evler günümüz şehirlerinin beton yığını görünümünden uzak Türk evi şeklinde iki ya da üç katlıdır. Zemin katlar depo şeklinde kullanılır, taş tuğla örgüyle örülmüştür. Üst katlar zemin kat üzerinde çıkma yapmış olup, bazen tuğla örgülü bazen de bağdadi sıvalıdır. İnsan ölçeğinde yapılan bu evler yöre mimarisine katkısı açısından önemlidir. İlçedeki tarihi yapılar ve evler ilgili koruma kurulu tarafından tespit edilerek tescil edilmiştir. Yöre halkı bu konuda duyarlı olup, eski eser onarımına yardım fasilından yararlanarak evlerini orjinaline uygun olarak restore etmek için Bakanlığımıza başvuruda bulunmuşlardır. Yine yaylaya 13 km uzaklıkta Çınarcık ilçesinde Güngörmezler Mevkiinden Kemer tepe Mevkiine kadar uzanan kanal ve kemerlerden oluşan 7 km uzunluğunda antik su sistemi yer alır. Başlangıç kısmı, kaya içindeki doğal bir kovuğun insan eliyle oyularak ve harçlı moloz taş duvar örgüsüyle şekillendirilerek oluşturulmuş bir kaptajdır.



Resim D.7 - Delmece Yaylası Tabiat Parkı

Rekreasyon İmkanları:

Doğa yürüyüşleri (trekking) yapmak üzere sıkça bölgeye hem günübirlik hem de çadırla konaklamak üzere insanlar gelmektedir.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/milli-parklar>

<http://www.turkiyesulakalanlari.com/>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/ta>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tabiat-parklari>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp3>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp4>

<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri



Grafik E.25 – Yalova ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması

(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2018)

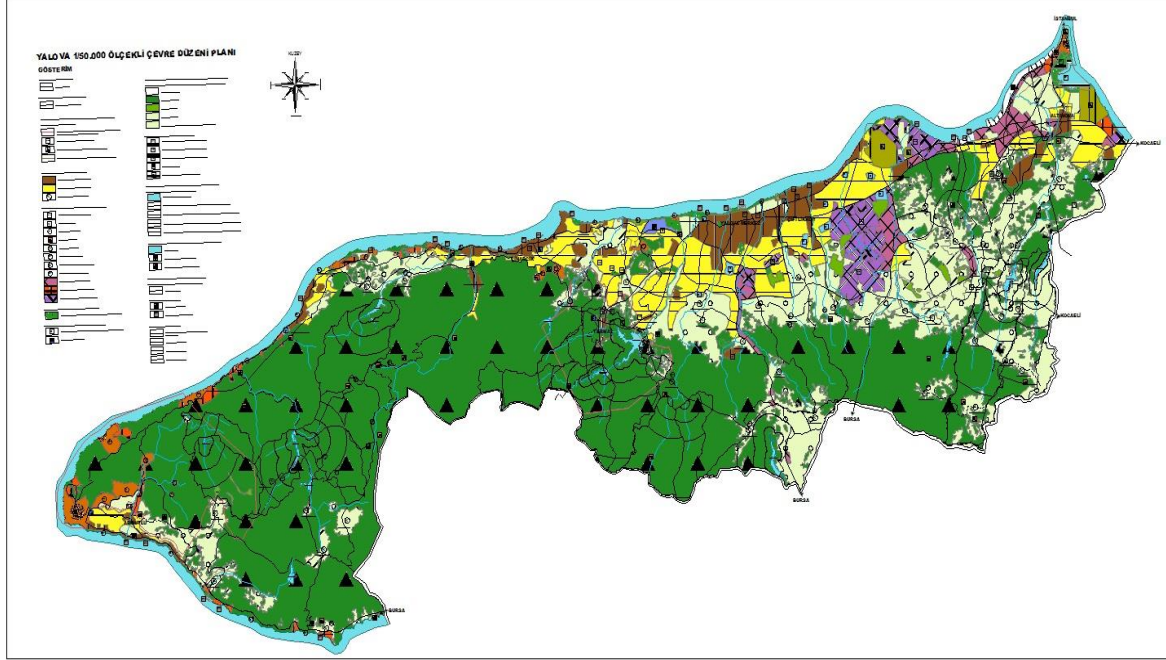
Çizelge E.73 – Yalova ilinde arazi kullanım sınıflandırması

(Yalova İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2018)

| Arazi Kullanım Türü | Alan (ha) | % |
|----------------------------------|-----------|---|
| Tarım Arazileri | 21.854 | |
| Su Kütlesi | - | |
| Orman | 46.284 | |
| Sulak Alan | 6.556 | |
| Çayır ve Mera | 646,6 | |
| Yerleşim Yerleri, Yapay Bölgeler | - | |

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı



Harita E.8 – Yalova ilinin Çevre Düzeni Planı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018)

Yalova İli 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (Plan Paftaları, Lejant Paftası, Plan Hükümleri ve Plan Açıklama Raporu) 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7. maddesi uyarınca 29.05.2018 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanmıştır.

2.1.1. AMAÇ

Yalova İli 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının Amacı 2035 yılı hedef alınarak ilin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerlerin koruma-kullanma dengesini sağlamaya yönelik; ülke ve bölge kalkınma politikalarını, gelişim eğilimleri ile sektörel hedefler göz önünde bulundurularak sürdürülebilir bir çevrenin oluşturulması, ekolojik dengeyi bozacak müdahalelerin engellenmesi, hızlı ve kontrolsüz kentleşmenin, parçacıl sektörel planlama kaynaklı sorunların önüne geçilmesi, kentleşme ve sanayileşmenin kontrollü gelişiminin ve yönetiminin sağlanması, ekonomik gelişmelerin sürdürülebilir kılınması, kültürel ve doğal değerlerin korunmasını sağlayacak biçimde sosyal, ekonomik, kültürel ve mekansal gelişmenin yönlendirilmesidir.

2.2.2. KAPSAM

Bu plan, Yalova İl sınırı bütünü için hazırlanmış olup planın amacına yönelik planlama hedeflerini, alt ölçekli planlara esas olacak ana kararları, gelişme önerilerini ve sorunlara müdahale stratejilerini kapsamaktadır. bu plan, plan paftaları, plan açıklama raporu ve plan hükümleri ile bir bütündür.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Yalova İli 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (G 21-C, G 22-C, G22-D, G 23-D, H 21-B, H22-A no'lu Plan Paftaları, Lejant Paftası, Plan Hükümleri ve Plan Açıklama Raporu) 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7. Maddesi uyarınca 29.05.2018 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ancak Yalova İli 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının askı ve itiraz süreci tamamlanmış, itirazların değerlendirilmesi süreci Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğünce devam etmekte olup plan henüz kesinleşmemiştir.

Kaynaklar

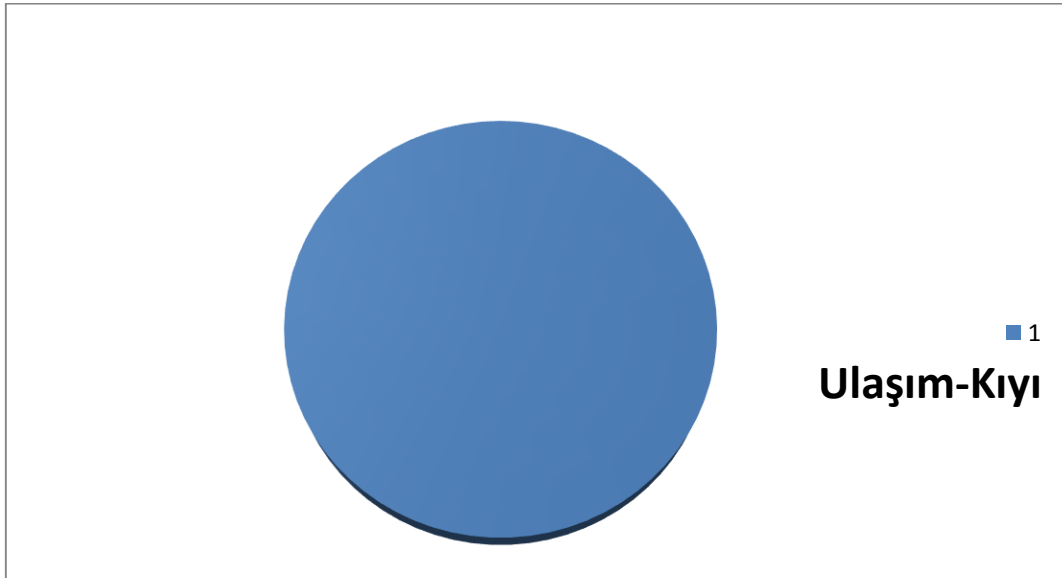
Tarım ve Orman Bakanlığı
Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

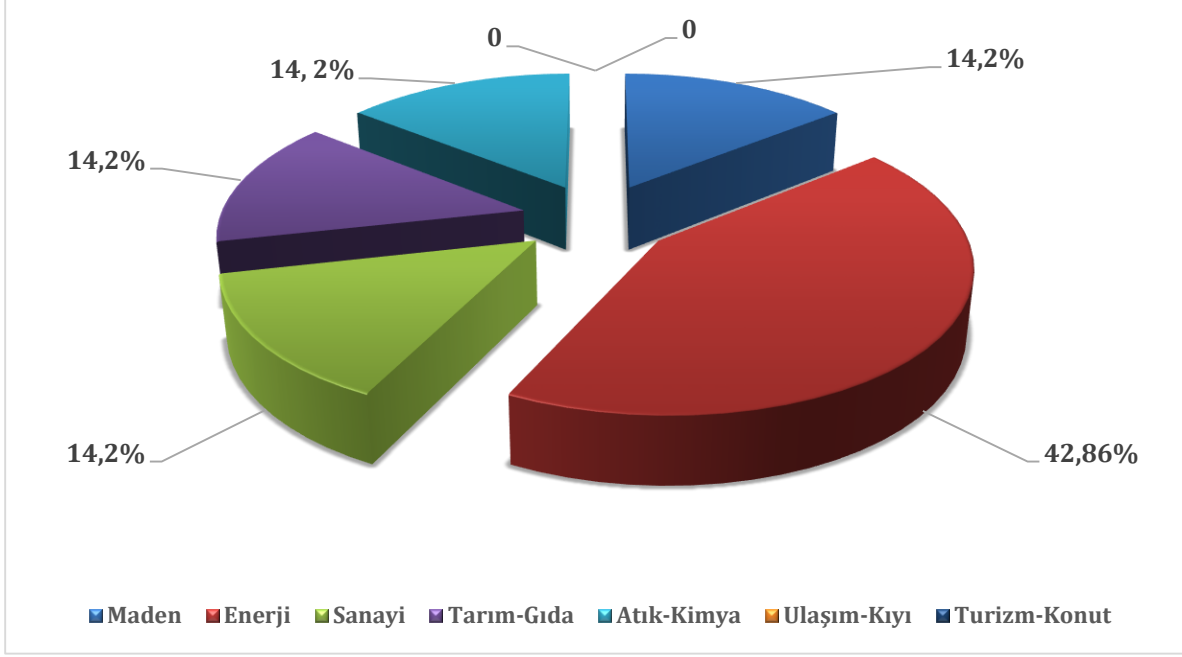
Çizelge F.74 – Yalova İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2018 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| Karar | Maden | Enerji | Sanayi | Tarım- Gıda | Atık- Kimya | Ulaşım- Kıyı | Turizm- Konut | TOPLAM |
|----------------------|-------|--------|--------|----------------|----------------|-----------------|------------------|--------|
| ÇED Gerekli Değildir | 1 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 7 |
| ÇED Gereklidir | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| ÇED Olumlu Kararı | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |



Grafik F. 26 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

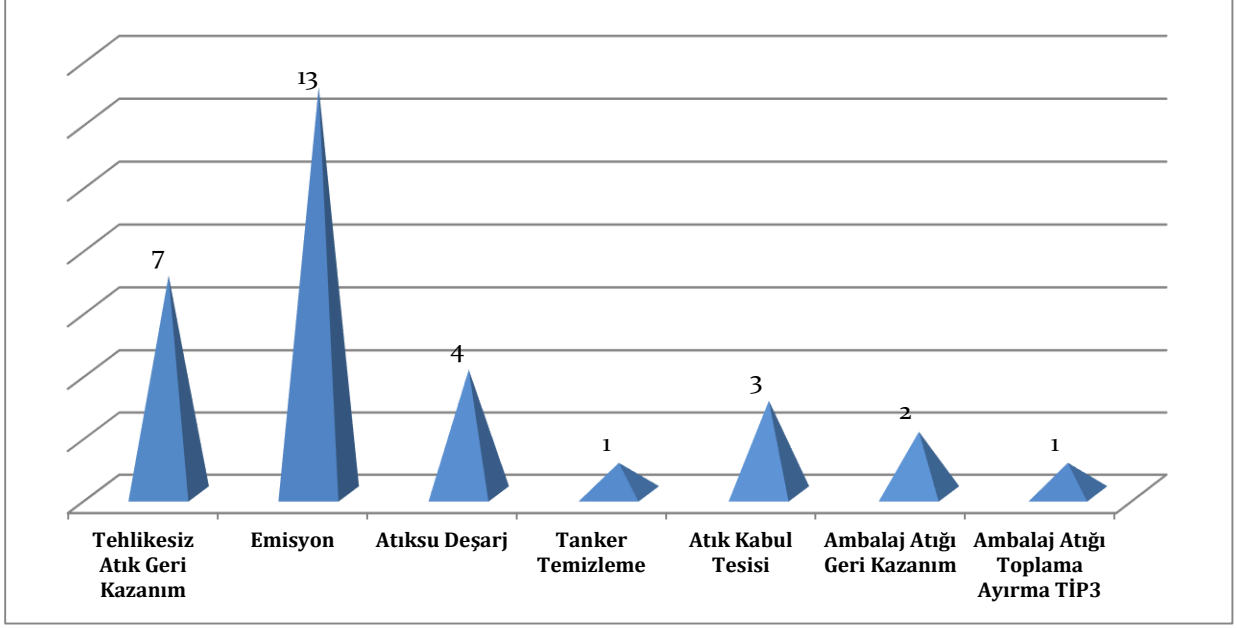


Grafik F.27 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.75 – Yalova ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

| | EK-1 | EK-2 | TOPLAM |
|---|----------|-----------|-----------|
| Geçici Faaliyet Belgesi | 1 | 10 | 11 |
| Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi | 5 | 14 | 19 |
| TOPLAM | 6 | 24 | 30 |



Grafik F.28 – Yalova ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Çevre İzin ve Lisansına tabi olan tesislerin izin ve lisans almaları için çalışmalar ve denetimler devam etmektedir. Ayrıca ÇED Yönetmeliği kapsamında kalan ve ÇED Gerekli Değildir veya ÇED Olumlu kararını almamış herhangi bir yatırıma izin ya da onay verilmemektedir.

Kaynaklar

Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

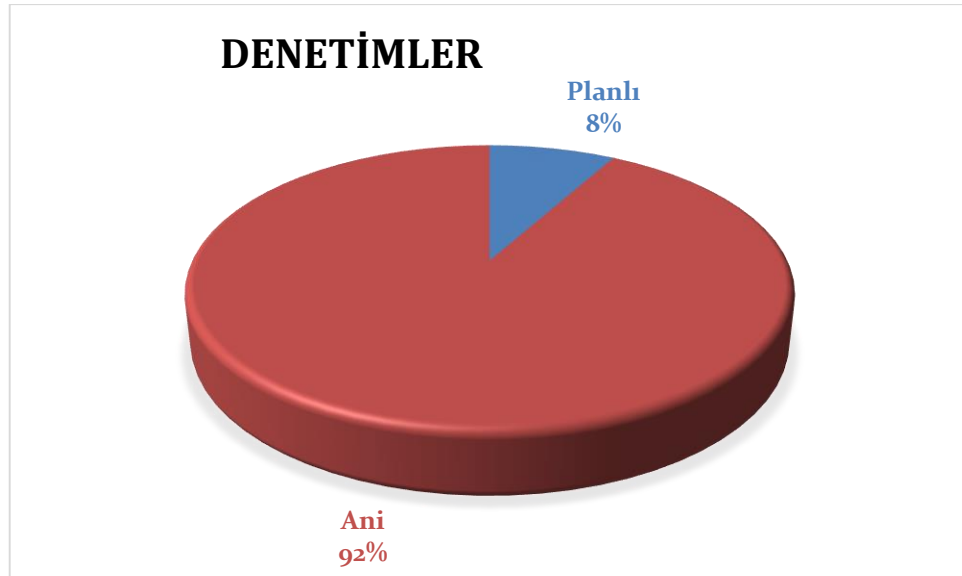
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.76 - Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı

(<http://edenetim.cevre.gov.tr>, 2019)

| Denetimler | Toplam |
|----------------------------------|------------|
| Planlı denetimler | 26 |
| Plansız (ani+şikayet) denetimler | 295 |
| Genel toplam | 321 |



Grafik G.29 – Yalova ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı

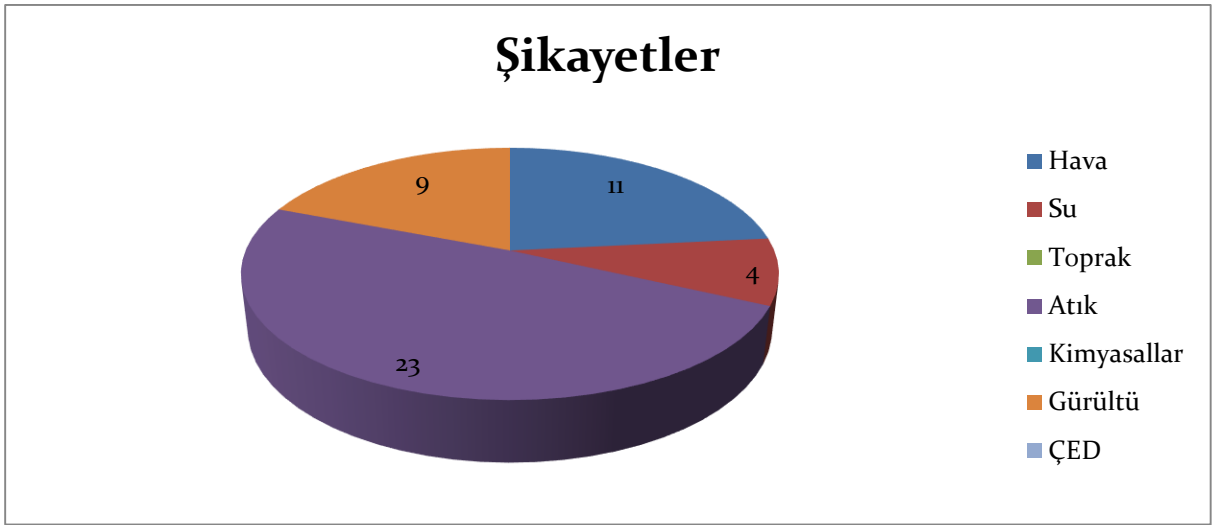
(e-denetim, 2019)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.77 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Kaynak, yıl)

| Şikâyetler | Hava | Su | Toprak | Atık | Kimyasallar | Gürültü | ÇED | TOPLAM |
|--------------------------------------|------|-----|--------|------|-------------|---------|-----|--------|
| Şikâyet sayısı | 11 | 4 | - | 23 | - | 9 | - | 47 |
| Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı | 10 | 4 | | 15 | | 6 | | |
| Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%) | % 91 | 100 | | 65 | | 66 | | 75 |



Grafik G.30 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

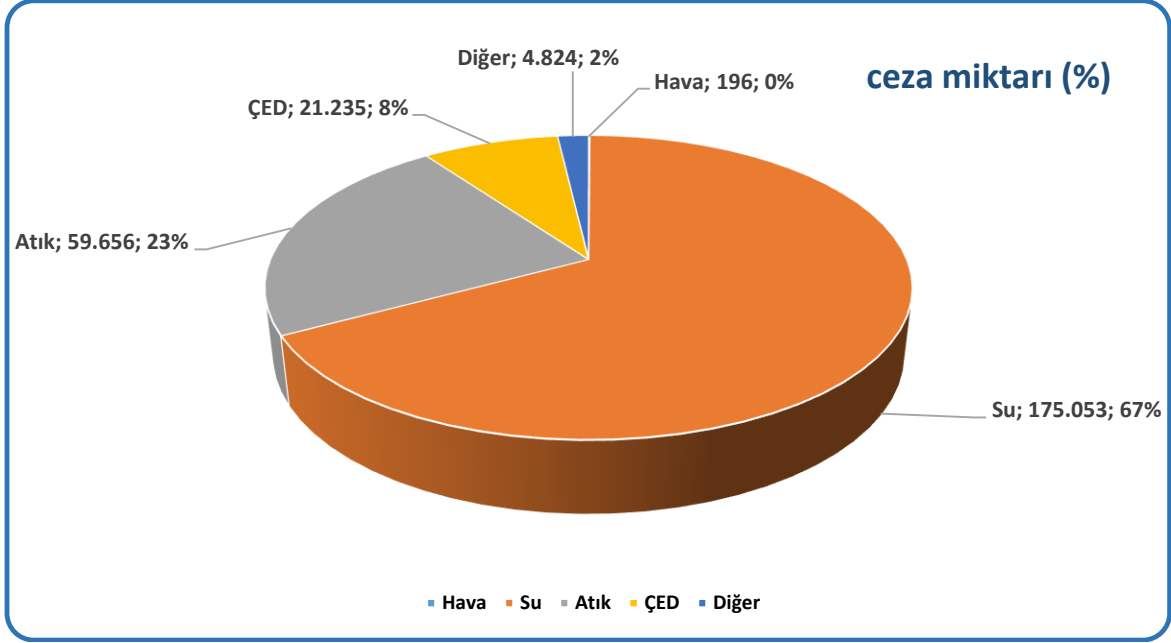
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2019)

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.78 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(<http://edenetim.cevre.gov.tr>, 2019)

| | Hava | Su | Toprak | Atık | Kimyasallar | Gürültü | ÇED | Diğer | TOPLAM |
|-----------------------|------|---------|--------|--------|-------------|---------|--------|-------|---------|
| Ceza Miktarı (TL) | 196 | 175.053 | - | 59.656 | - | - | 21.235 | 4.824 | 260.964 |
| Uygulanan Ceza Sayısı | 1 | 2 | - | 3 | - | - | 1 | 4 | 11 |



Grafik G.31 – Yalova ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı

(<http://edenetim.cevre.gov.tr>, 2019)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2018 yılında İlimizde herhangi bir faaliyet durdurma işlemi uygulanmamıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde şikâyet dağılımına bakıldığında atık, hava, su ve gürültü konularındaki şikâyetler ön plana çıkmaktadır. Gürültü konusunda Merkez belediyeye yetki devri yapılmıştır Diğer İlçelerde yetki İl Müdürlüğümüzdedir. Gürültü şikâyetleri genellikle Çınarcık İlçesinden gelmektedir. Atık su şikâyetleri genellikle kırsal alanlardan gelmektedir. Hava kirliliği şikâyetleri ise sanayinin ağırlıklı olduğu Çiftlikköy ve Altınova İlçelerinden gelmektedir. Atık şikâyetleri ise İl geneline yayılmakta ağırlıklı olarak da hafriyat atıkları konusunda yoğunlaşmaktadır.

Hava kirliliği konusunda ilimiz ülkemizin en temiz illerindedir.

Kaynaklar

Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2018 yılı Çevre Haftası kapsamında aşağıdaki etkinlikler ve eğitimler düzenlenmiştir.

1. Müdürlüğümüz Çalışanları ile Fidan Dikim Etkinliği
2. SİYAMDER İle Yalova Üniversitesinde Fidan Dikim Etkinliği
3. Fahri Çevre Denetçisi Eğitimi (2 adet)
4. Bisiklet Turu
5. Hersek Lagünü Temizliği
6. Merkez Balıkçı Barınağı Temizliği
7. Eczacıbaşı Resim Etkinliği
8. Resim Sergisi
9. Sıfır Atık Eğitimleri 11 Adet(Sağlık Müdürlüğü, İl Müdürlüğü, Valilik, 5 İlçe)
- 10 Doğa Yürüyüşü
- 11 Let's Do It Etkinliği
- 12 Dünya Hareketlilik Haftası Bisiklet Etkinliği
- 13 10 okulda yaklaşık 2100 öğrenciye Şube Personellerince Çevre Eğitimi verilmiştir
- 14 15 okulda yaklaşık 1900 öğrenciye Tiyatro gösterisi gösterilmiştir.





Kaynaklar
Yalova Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü